

Externé hodnotenie Operačného programu Ľudské zdroje pre programové obdobie 2014 – 2020

realizované v rámci projektu
Technická pomoc OP ĽZ pre MPVSR SR 2019 – 2023

Kvantitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (AFTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím (ad hoc hodnotenie)

ZÁVEREČNÁ HODNOTIACA SPRÁVA

Objednávateľ:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Poskytovateľ:

Skupina dodávateľov v zložení: Octigon, a.s., Projektové služby, s.r.o., RADELA s.r.o.

Autori výstupov hodnotenia:

Jela Tvrdoňová

Matej Smieško

Marek Pihulič

Za obsah, zistenia a odporúčania tejto hodnotiacej správy je zodpovedný Poskytovateľ. Vyjadrenia a názory uvedené v tejto správe sa nemusia nutne zhodovať s názormi Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Obsah

Zoznam použitých skratiek	5
Zoznam tabuliek	7
Zoznam obrázkov	8
Zhrnutie	9
Executive Summary	11
1. Kontext hodnotenia	13
1.1 Kontext politiky SR v oblasti práv a podpory osôb so ZP	13
2. Metodika hodnotenia	29
3. Zistenia	30
3.1 Do akej miery sú účelné a účinné jednotlivé nástroje AFTP zamerané na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v súlade s cieľom znižovania nezamestnanosti?	30
3.1.1 Výsledky prieskumu	30
3.1.2 Analýza údajov v DB ÚPSVaR	30
3.1.3 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia	32
3.1.3.1 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie podľa § 50 pre UoZ so ZP	32
3.1.3.2 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb podľa § 52 pre UoZ so ZP	36
3.1.3.3 Čistá účinnosť a čistá finančná efektívnosť AOTP podľa § 52	37
3.1.3.4 Príspevok na rekvalifikačný kurz REPAS+ podľa § 54 pre UoZ so ZP	40
3.2 Do akej miery je možné zvýšiť efektívnosť vybraných nástrojov v súvislosti s trhom práce a jeho potrebami?	44
3.2.1 Výsledky prieskumu	44
3.2.2 Analýza údajov v DB ÚPSVaR	44
3.3 Aké nedostatky sa vyskytli v súvislosti s uplatňovaním vybraných nástrojov AFTP?	48
3.3.1 Výsledky prieskumu	48
3.4 Aký je pomer nástrojov AFTP zameraných na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v komparácii so všetkými nástrojmi AFTP?	49
3.4.1 Analýza údajov v DB ÚPSVaR	49
3.5 Do akej miery je implementácia vybraných nástrojov AFTP zameraných na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím efektívna a primeraná k vynaloženým finančným nákladom v zmysle stratégie finančného riadenia EŠIF?	52
3.5.1 Výsledky prieskumu	52
3.5.2 Analýza údajov v DB ÚPSVaR	56

3.6	Do akej miery je vhodný navrhovaný systém vykonávania?	57
3.7	Do akej miery je možné z dostupných dát zistiť zacielenie/využitie nástrojov AFTP podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobné znevýhodnenie cieľovej skupiny?	58
3.7.1	Analýza údajov v DB ÚPSVaR	58
4.	Odporúčania	62
	Príloha 1 Zoznam charakteristík použitých pri PSM	63
	Príloha 2 Príklad vyrovnania vzorky UoZ pri hodnotení AOTP podľa § 52	65
	Príloha 3 Dotazník pre prieskum respondentov CHD/CHP	68
	Príloha 4 Použité zdroje informácií	84

Zoznam použitých skratiek

AOTP	aktívne opatrenia na trhu práce, definované v Zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
APTP	aktívna politika trhu práce
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CCP	celková cena práce
COVID-19	infekčné ochorenie (z angl. Coronavirus disease 2019)
ČID	čiastočný invalidný dôchodok
ČSH	čistá súčasná hodnota toku finančných prostriedkov v budúcnosti diskontovaných do súčasnosti zvolenou diskontnou sadzbou
ČŠ	členské štáty alebo členský štát EÚ (podľa kontextu)
DB ÚPSVaR	export z databázy ÚPSVaR k 31. 12. 2020
DHN	dávky v hmotnej núdzi
DN	dlhodobo nezamestnaný UoZ
DPH	daň z pridanej hodnoty
DzPFO	daň z príjmov fyzických osôb
EED	Smernica Európskeho spoločenstva o rovnosti v zamestnaní 2000/78/ES - z angl. Employment Equality Directive
EO	evaluačná otázka
EÚ	Európska únia
EUR	euro (mena)
GDPR	odkaz na všeobecné nariadenie o ochrane údajov, plným názvom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov
CHD	chránená dielňa
CHP	chránené pracovisko
IFP	Inštitút finančnej politiky
ISCO	štatistická klasifikácia zamestnaní
ISP	Inštitút sociálnej politiky
MEN	miera evidovanej nezamestnanosti
mil.	milión
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MUoZ	mladý uchádzač o zamestnanie
NACE	štatistická klasifikácia ekonomických činností

napr.	napríklad
NN	z angl. Nearest Neighbour – typ párovacieho algoritmu používaného pri PSM
OECD	Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
OSN	Organizácia spojených národov
p. b.	percentuálny bod – merná jednotka pre čistú účinnosť, ktorá je rozdielom v miere zamestnanosti podporených a nepodporených UoZ s mernými jednotkami v %
PHS	priebežná hodnotiacia správa
MZP	miera zdravotného postihnutia
PO	prioritná os
PO2	Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí
PO3	Prioritná os 3: Zamestnanosť
PP	pracovný pomer
PPV	pracovno-právny vzťah
PS	skóre sklonu k účasti na AOTP - z angl. propensity score
PSM	Propensity Score Matching
resp.	respektíve
RO	Riadiaci orgán OP ĽZ
SAV	Slovenská akadémia vied
SP	Sociálna poisťovňa
SR	Slovenská republika
SZČ	samostatná zárobková činnosť
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ŤZP	ťažko zdravotne postihnutý
UoZ	uchádzač o zamestnanie
UoZ so ZP	uchádzač o zamestnanie so zdravotným postihnutím
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
úrad PSVaR	úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VZ	vymeriavací základ
ZHS	záverečná hodnotiacia správa
ZP	zdravotné postihnutie
ZUoZ	znevýhodnený uchádzač o zamestnanie

Zoznam tabuliek

<i>Tabuľka 1 Typy zdravotného postihnutia</i>	<i>20</i>
<i>Tabuľka 2 Porovnanie chránených pracovísk/dielní s integrovanými sociálnymi podnikmi</i>	<i>22</i>
<i>Tabuľka 3 Počty účastí UoZ bez ZP a ZUoZ so ZP, resp. mimo evidencie po 3, 6 a 12 mesiacoch od ukončenia účasti na AOTP podľa jednotlivých AOTP.....</i>	<i>31</i>
<i>Tabuľka 4 Porovnanie miery mimo evidencie v mesiacoch po ukončení účasti na jednotlivých AOTP medzi ZUoZ so ZP a UoZ bez ZP podľa jednotlivých AOTP.....</i>	<i>31</i>
<i>Tabuľka 5 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej účinnosti v miere zamestnania pre AOTP podľa § 50.....</i>	<i>35</i>
<i>Tabuľka 6 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej finančnej efektívnosti pre AOTP podľa § 5035</i>	
<i>Tabuľka 7 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej účinnosti v miere zamestnania pre AOTP podľa § 52.....</i>	<i>39</i>
<i>Tabuľka 8 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej finančnej efektívnosti pre AOTP podľa § 5239</i>	
<i>Tabuľka 9 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej účinnosti v miere zamestnania pre AOTP podľa § 54 REPAS+.....</i>	<i>43</i>
<i>Tabuľka 10 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej finančnej efektívnosti pre AOTP podľa § 54 REPAS+.....</i>	<i>43</i>
<i>Tabuľka 11 Vývoj mesačného priemeru nových evidencií UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ so ZP za obdobie 2014 - 2018.....</i>	<i>44</i>
<i>Tabuľka 12 Vývoj podielu účasti nových UoZ na AOTP na nových evidenciách za UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ v rokoch 2014 - 2018.....</i>	<i>45</i>
<i>Tabuľka 13 Podiel účastí a jedinečných účastníkov* – osôb so ZP podľa jednotlivých AOTP.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabuľka 14 AOTP s najväčším podielom účastí a jedinečných účastníkov – osôb so ZP podľa jednotlivých AOTP.....</i>	<i>51</i>
<i>Tabuľka 15 AOTP s najvyšším počtom účastí a jedinečných účastníkov – osôb so ZP podľa jednotlivých AOTP.....</i>	<i>51</i>
<i>Tabuľka 16 Prehľad celkových a priemerných nákladov za jednotlivé AOTP pre UoZ bez ZP a UoZ so ZP</i>	<i>56</i>
<i>Tabuľka 17 Prehľad celkových a priemerných nákladov za jednotlivé AOTP pre UoZ bez ZP a UoZ so ZP</i>	<i>57</i>
<i>Tabuľka 18 Prehľad vývoja počtov UoZ so ZP podľa rokov a stupňov ZP</i>	<i>58</i>
<i>Tabuľka 19 Prehľad počtu ZUoZ so ZP podľa nástrojov a stupňov ZP</i>	<i>59</i>
<i>Tabuľka 20 Prehľad nákladov účasti na AOTP ZUoZ so ZP podľa nástrojov a stupňov ZP</i>	<i>60</i>
<i>Tabuľka 21 Prehľad priemerných nákladov účasti na AOTP ZUoZ so ZP podľa nástrojov a stupňov ZP60</i>	

Zoznam obrázkov

<i>Obrázok 1: Miera účelnosti a účinnosti použitých AOTP pri zamestnávaní osôb so zdravotným postihnutím</i>	<i>30</i>
<i>Obrázok 2: Miera zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov AOTP podľa § 50</i>	<i>34</i>
<i>Obrázok 3: Miera zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov (UoZ so ZP) AOTP podľa § 52</i>	<i>38</i>
<i>Obrázok 4: Miera zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov (UoZ so ZP) AOTP podľa § 54 (P54R+)...</i>	<i>41</i>
<i>Obrázok 5: Zvýšenie efektivity vybraných nástrojov podpory zamestnávania osôb so ZP v súvislosti s trhom prác.....</i>	<i>44</i>
<i>Obrázok 6: Vývoj podielu účasti na AOTP pre skupiny nových ZUoZ za obdobie 2014-2018.....</i>	<i>46</i>
<i>Obrázok 7: Vývoj počtu ZUoZ so ZP podľa intervalu trvania evidencie za obdobie 2014 - 2018.....</i>	<i>46</i>
<i>Obrázok 8: Vývoj podielu UoZ so ZP podľa intervalu trvania evidencie za obdobie 2014 - 2018.....</i>	<i>47</i>
<i>Obrázok 9: Vývoj priemernej doby v evidencii ZUoZ so ZP za obdobie 2014 - 2019.....</i>	<i>48</i>
<i>Obrázok 10: Miera zacielenia a využitia príspevku na zriadenie CHD a CHP</i>	<i>52</i>
<i>Obrázok 11: Miera zacielenia a využitia príspevku na činnosť pracovného asistenta</i>	<i>53</i>
<i>Obrázok 12: Miera zacielenia a využitia príspevku na úhradu prevádzkových nákladov</i>	<i>54</i>
<i>Obrázok 13: Miera zacielenia a využitia príspevku integračnému podniku</i>	<i>54</i>
<i>Obrázok 14: Miera zacielenia a využitia umiestňovacieho príspevku integračnému podniku</i>	<i>55</i>
<i>Obrázok 15: Miera zacielenia a využitia príspevku na činnosť pracovného asistenta</i>	<i>56</i>
<i>Obrázok 16: Vhodnosť navrhnutého systému podpory zamestnávania osôb so ZP.....</i>	<i>58</i>

Zhrnutie

V rámci predloženej správy sú prezentované konečné výsledky hodnotenia vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (AOTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím.

Zistenia hodnotenia sa opierajú o dotazníkový prieskum podpory osôb so ZP (§ 56 až § 60) na respondentoch CHD a CHP, kontrafaktuálnu analýzu účinkov a efektívnosti vybraných AOTP a analýzu údajov z DB ÚPSVaR týkajúcu sa všetkých AOTP.

Zhrnutie výsledkov dotazníkového prieskumu

Podľa výsledkov dotazníkového prieskumu zástupcovia CHD a CHP považujú podporu zamestnávania osôb so ZP za účelnú a účinnú. Efektivitu je možné zvýšiť podľa respondentov znížením administratívnej záťaže a lepším nastavením podmienok. Za najväčšie nedostatky považujú respondenti nadmernú byrokraciu a oneskorené vyplácanie príspevkov. Respondenti CHP sa sťažujú, že na rozdiel od CHD nemajú možnosť krátkodobej náhrady za dlhodobu práceneschopného zamestnanca.

V zisťovaní efektívnosti implementácie jednotlivých nástrojov AOTP vybrali respondenti nasledujúce nástroje ako najlepšie zacielené, pričom oba tieto nástroje boli aj pomerne dobre využité:

- § 56 – príspevok na zriadenie CHD a CHP,
- § 53g – príspevok integračnému podniku.

Podľa viacerých respondentov prieskumu boli najmenej zacielené a využité nástroje:

- § 60 – príspevok na úhradu prevádzkových nákladov v CHD a CHP,
- § 59 – príspevok na činnosť pracovného asistenta v CHD a CHP, ale aj v integračných podnikoch,
- § 53f – umiestňovací príspevok integračnému podniku.

Navrhnutý systém vykonávania považuje väčšina respondentov za vhodný alebo stredne vhodný, a to hlavne pri schvaľovaní žiadostí, finančnej kontrole, alebo kontrole na mieste.

Zhrnutie výsledkov kontrafaktuálnej analýzy

Kontrafaktuálna analýza, ktorá mohla byť z dôvodu veľkosti vzoriek podporených účastníkov so ZP realizovaná len na vybraných opatreniach AOTP (§ 50, § 52, § 54 REPAS+), preukázala podobnú (§ 54 REPAS+) alebo vyššiu účinnosť (§ 50, § 52) a efektívnosť (finančnú návratnosť) účasti ZUoZ so ZP na hodnotených AOTP v porovnaní s UoZ.

Zhrnutie výsledkov analýzy údajov z DB ÚPSVaR

Analýza údajov z DB ÚPSVaR ukázala, že ZUoZ so ZP dosahujú pri väčšine AOTP (§ 46¹ ods. 7 až § 54) vyššiu mieru ukončenia evidencie ako UoZ bez ZP. Umiestňovanie nových ZUoZ so ZP sa postupne zlepšuje.

Podiel účasti ZUoZ so ZP na AOTP rástol (aj keď od roku 2018 opäť klesal) na evidenciách ZUoZ so ZP väčšinu obdobia a nepriamo sa dá odvodiť, že klesala aj ich priemerná doba v evidencii. Podiel účasti na AOTP dosiahol v priemere 14 % (86 % nových ZUoZ v období 2014 - 2019 sa nezúčastnilo žiadneho AOTP), čo nie je výrazne viac ako v prípade UoZ vo všeobecnosti (11 %).

¹ Príspevky podľa § 32 až § 46 neboli v hodnotenom období zaznamenané.

Negatívnym zistením je skutočnosť, že skoro polovica ZUoZ so ZP ostáva v evidencii natrvalo. Keďže efektívnosť účasti ZUoZ so ZP na AOTP je dostatočná, hlavnou výzvou sa javí zvýšenie účasti ZUoZ so ZP na AOTP a znižovanie skupiny ZUoZ so ZP trvalo umiestnených v evidencii.

Medzi relevantné AOTP s najvyšším podielom ZUoZ so ZP na celkovej počte účastníkov (UoZ) patria príspevky podľa § 53g, § 52a, § 54 (RE-PAS a REPAS+), § 50j, § 54 a § 50. Najväčšie počty ZUoZ so ZP sa zúčastňujú AOTP podľa § 54, § 54 (RE-PAS a REPAS+) a § 52a.

Prekvapujúcim zistením pri analýze primeranosti finančných nákladov je, že priemerné náklady na účasť ZUoZ so ZP na AOTP sú nižšie ako pri UoZ bez ZP. Priemerné náklady na účasť ZUoZ so ZP napr. na AOTP RE-PAS a REPAS+ dosahujú len približne 80 % priemerných nákladov UoZ bez ZP.

Pri analýze zacielenia nástrojov AOTP podľa typu zdravotného postihnutia bolo zistené, že len pri necelých 40 % AOTP dosahujú ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 % vyššie priemerné náklady na účasť, ako ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi 40 % a 70 %, čo by malo byť logicky naopak. Ďalej bolo zistené, že pomer účastníkov AOTP pri ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 % k priemernému stavu týchto ZUoZ za sledované obdobie je vyšší (1,66), ako rovnako vypočítaný pomer pre ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi 40 % a 70 % (1,17), čo je hodnotené pozitívne, lebo ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 % by mali byť podporení vo väčšom rozsahu.

Executive Summary

The submitted report presents the final results of impact assessment of the implemented activities – active labour market policy (ALMP) instruments in the area of employment support for people with disabilities.

The findings of the assessment are based on the questionnaire survey of support for people with disabilities (Section 56 to Section 60) on respondents from sheltered workshops (SWS) and sheltered workplaces (SWP), the counterfactual analysis of effects and effectiveness of selected ALMMs (active labour market measures), and the analysis of data from the DB of the Office of Labour, Social Affairs and Family (OLSAF) related to all ALMMs.

Summary of Questionnaire Survey Results

According to the results of the questionnaire survey, SWS and SWP representatives consider the support of employment of people with disabilities to be effective and efficient. According to the respondents, efficiency can be increased by reducing the administrative burden and by setting the conditions better. Respondents consider excessive bureaucracy and late payment of contributions to be the biggest shortcomings. SWP respondents complain that, unlike SWS, they do not have the option of short-term compensation for a long-term incapacitated employee.

In determining the effectiveness of the implementation of individual ALMM (active labour market measure) instruments, respondents selected the following instruments as the best targeted, while both of these instruments were also relatively well used:

- Section 56 – contribution for the establishment of SWS and SWP,
- Section 53g – contribution to an integration enterprise.

According to several survey respondents, the least targeted and used instruments were:

- Section 60 – contribution for the payment of operating costs at SWS and SWP,
- Section 59 – contribution for the activity of a work assistant at SWS and SWP, as well as at integration enterprises,
- Section 53f – placement contribution to an integration enterprise.

The proposed implementation system is considered by the majority of respondents to be suitable or moderately suitable, especially in the approval of applications, financial inspection, or on-the-spot inspection.

Summary of Counterfactual Analysis Results

The counterfactual analysis, which could be carried out only on selected ALMM measures (Section 50, Section 52, Section 54 REPAS+) due to the sample size of the supported participants with disabilities, showed similar (Section 54 REPAS+) or higher effectiveness (Section 50, Section 52) and efficiency (financial return) of participation of disadvantaged job seekers with disabilities in evaluated ALMMs compared to job seekers.

Summary of Results of Data Analysis from the OLSAF DB

Data analysis from the DB of the OLSAF showed that disadvantaged job seekers with disabilities achieve a higher rate of departure from the register of job seekers for most ALMMs (Section 46² (7) to Section 54) compared to job seekers without disabilities. The placement of new disadvantaged job seekers with disabilities is gradually improving.

² Contributions under Section 32 to Section 46 have not been recorded in the evaluated period.

The share of the participation of disadvantaged job seekers with disabilities in ALMMs had increased (although it has decreased again since 2018) in the registrations of disadvantaged job seekers with disabilities for most of the time period, and it can be indirectly deduced that their average time in the register also decreased. The share of participation in ALMMs reached 14% on average (86% of new disadvantaged job seekers in the period 2014–2019 did not participate in any ALMM), which is not significantly more than in the case of job seekers in general (11%).

A negative finding is the fact that almost half of disadvantaged job seekers with disabilities remain in the register permanently. As the efficiency of the participation of disadvantaged job seekers with disabilities in ALMMs is sufficient, the main challenge seems to be to increase the rate of participation of disadvantaged job seekers with disabilities in ALMMs and to decrease the group of disadvantaged job seekers with disabilities that are permanently placed in the register.

Relevant ALMMs with the highest share of disadvantaged job seekers with disabilities on the total number of participants (job seekers) include contributions under Section 53g, Section 52a, Section 54 (RE-PAS and REPAS+), Section 50j, Section 54 and Section 50. The largest numbers of disadvantaged job seekers with disabilities participate in ALMMs under Section 54, Section 54 (RE-PAS and REPAS+) and Section 52a.

A surprising finding in the analysis of the adequacy of financial costs is that the average costs for the participation of disadvantaged job seekers with disabilities in ALMMs are lower than for the job seekers without disabilities. Average costs of participation of disadvantaged job seekers with disabilities e.g. in the ALMMs RE-PAS and REPAS+ reach only about 80% of the average costs of job seekers without disabilities.

In the analysis of targeting ALMP instruments by type of disability, it has been found that only in less than 40% of ALMMs the disadvantaged job seekers with a degree of disability above 70% reach higher average participation costs than the disadvantaged job seekers with a degree of disability between 40% and 70%, which should logically be the other way around. Furthermore, it was found that the ratio of ALMM participants for disadvantaged job seekers with a degree of disability above 70% to the average condition of these disadvantaged job seekers for the observed period is higher (1.66) than the calculated ratio for disadvantaged job seekers with a degree of disability between 40% and 70% (1.17), which is evaluated positively, as the disadvantaged job seekers with a degree of disability above 70% should be supported to a greater extent.

1. Kontext hodnotenia

Predmetom predloženej správy je sumarizácia predbežných výsledkov ad hoc hodnotenia „Kvantitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (APTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím“ v zmysle Rámcovej dohody o poskytovaní služieb č. 2525/2019 – M_OO 14436/2019 (ďalej len „rámcová dohoda“) a v zmysle Úvodnej správy k Externému hodnoteniu OP ĽZ pre programové obdobie 2014 – 2020. Predmetné hodnotenie bolo Objednávateľom zadané na základe rámcovej dohody objednávkou č. 4500051484 zo dňa 12. 8. 2021. Na uvedené hodnotenie nadväzuje logicky a termínovo „Kvalitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (APTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím“ s termínom ukončenia 30. 6. 2022.

1.1 Kontext politiky SR v oblasti práv a podpory osôb so ZP

Politika SR v oblasti práv a podpory osôb so ZP vychádza z celej rady medzinárodných dohôd a dokumentov, ku ktorým pristúpila ratifikáciou alebo podpisom relevantných predstaviteľov štátu. Týmito dohodami a dokumentmi sa SR riadi aj pri príprave a uplatňovaní slovenskej legislatívy vo vzťahu k osobám so ZP, ako aj pri príprave a realizácii podpory osôb so ZP prostredníctvom OP ĽZ. Uvedené dokumenty a dohody sú vysvetlené nižšie.

Dohovor OSN o právach osôb so ZP

Podpora zamestnávania a začleňovania občanov so ZP do života je garantovaná viacerými medzinárodnými dohovormi a dokumentmi. Základom v tejto oblasti je **Dohovor OSN o právach osôb so ZP**³ (ďalej Dohovor). **Dohovor** vychádza z:

- Charty OSN a jej zásad, ktoré uznávajú prirodzenú dôstojnosť, hodnotu, rovnaké a neodňateľné práva všetkých príslušníkov ľudskej rodiny ako základ slobody, spravodlivosti a mieru vo svete,
- Všeobecnej deklarácie ľudských práv a medzinárodných dohovorov o ľudských právach, podľa ktorých má každý človek nárok na všetky práva a slobody ustanovené v týchto dokumentoch, a to bez akýchkoľvek rozdielov.

Slovenská republika pristúpila k Dohovoru súhlasom Národnej rady Slovenskej republiky dňa 9. marca 2010 s návrhom vlády Slovenskej republiky na jeho ratifikáciu, ako aj ratifikáciu Opčného protokolu k Dohovoru a podpisom ratifikačných listín k obojm zmluvným dokumentom dňa 28. apríla 2010. Následne, dňa 25. mája 2010, uložila stála misia Slovenskej republiky v New Yorku pri OSN u generálneho tajomníka OSN originály oboch ratifikačných listín Slovenskej republiky k predmetnému Dohovoru. Tento Dohovor nadobudol pre Slovenskú republiku platnosť 25. júna 2010.

Dohovor uznáva, že zdravotné postihnutie je pojem, ktorý sa vyvíja, a že zdravotné postihnutie je výsledkom vzájomného pôsobenia medzi osobami so zhoršeným zdravím a medzi bariérami v postojoch a v prostredí, ktoré im bránia plne a účinne sa zúčastňovať na živote spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. Dohovor ďalej medzi iným uznáva, že diskriminácia akejkoľvek osoby na základe zdravotného postihnutia znamená porušenie prirodzenej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, že existuje rôznorodosť osôb so ZP a potreba presadzovať a chrániť ľudské práva všetkých osôb so ZP. Dohovor sa zakladá na nasledovných všeobecných zásadách, ako sú:

³ United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities alebo skrátené United Nations Convention on Disability Rights - Dohovor OSN o právach znevýhodnených

- a) rešpektovanie prirodzenej dôstojnosti, osobnej nezávislosti, vrátane slobody voľby a samostatnosti osôb;
- b) nediskriminácia;
- c) plné a účinné zapojenie sa a začlenenie do spoločnosti;
- d) rešpektovanie odlišnosti a prijímanie osôb so ZP ako súčasti ľudskej rozmanitosti a prirodzenosti;
- e) rovnosť príležitostí;
- f) prístupnosť;
- g) rovnosť medzi mužmi a ženami;
- h) rešpektovanie rozvíjajúcich sa schopností detí so ZP a rešpektovanie práva detí so ZP na zachovaní vlastnej identity.

Zmluvné strany Dohovoru sa dohodli, že všetky osoby sú si rovné pred zákonom a podľa zákona majú nárok na rovnakú ochranu a na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie⁴. Cieľom je umožniť osobám so ZP, aby mohli žiť nezávislým spôsobom života a plne sa podieľať na všetkých aspektoch života, aby mali medzi iným právo na prístup k vzdelávaniu prostredníctvom začleňujúceho vzdelávacieho systému na všetkých úrovniach, vrátane celoživotného vzdelávania⁵, a tiež právo na prácu na rovnakom základe s ostatnými⁶. Právo občanov so ZP zahŕňa právo na možnosť živiť sa slobodne zvolenou prácou alebo prácou prijatou na trhu práce a právo na pracovné prostredie, ktoré je otvorené, začleňujúce a prístupné osobám so ZP. Toto právo na prácu zahŕňa okrem iného aj:

- zákaz akejkoľvek diskriminácie;
- nárok na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, vrátane rovnakých príležitostí a rovnakého odmeňovania za prácu rovnakej hodnoty;
- podporu tvorby pracovných príležitostí pre osoby so ZP a ich kariérny postup na trhu práce;
- asistencie pri hľadaní, získavaní a udržaní si zamestnania a pri návrate do zamestnania;
- podporu príležitosti na samostatnú zárobkovú činnosť, podnikanie, rozvoj družstiev a začatie vlastného podnikania.

Zmluvné strany Dohovoru uznávajú aj právo osôb so ZP na primeranú životnú úroveň a sociálnu ochranu a na využívanie týchto práv bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia, a to okrem iného rovnaký prístup:

- k službám zásobovania obyvateľstva čistou vodou a k vhodným a cenovo dostupným službám;
- k pomôckam súvisiacim so ZP;
- k programom sociálnej ochrany a k programom znižovania chudoby;
- k pomoci od štátu s úhradou výdavkov súvisiacich so ZP, vrátane vhodného vzdelávania, poradenstva, finančnej pomoci a odľahčovacích služieb;
- k programom verejnej bytovej výstavby;
- k dávkam a programom dôchodkového zabezpečenia;
- k pracovným skúsenostiam na otvorenom trhu práce.

Dohovor zároveň zahŕňa aj podporu pracovnej a profesijnej rehabilitácie osôb so ZP a programov zameraných na udržanie pracovného miesta a na uľahčenie návratu do práce.

OECD

Aj napriek tomu, že OECD nemá osoby so ZP medzi svojimi kľúčovými témami, zaoberá sa touto oblasťou v rámci aktivít rôznych pracovných skupín a publikačnej činnosti. Publikácia „**Transformácia znevýhodnenia na schopnosť**“ (Transformation from disability to ability)⁷ pojednáva o tom, ako môžu

⁴ Čl. 5 Dohovoru

⁵ Čl. 24 Dohovoru

⁶ Čl. 27 Dohovoru

⁷ <https://www.oecd.org/els/emp/transformingdisabilityintoability.htm>

krajiny OECD zosúladiť potenciálne protichodné ciele politiky v oblasti zdravotného postihnutia. Jedným z cieľov je zabezpečiť, aby občania so ZP neboli vylúčení zo spoločnosti a zúčastňovali sa plnohodnotne na hospodárskom a spoločenskom živote, zapájali sa do zárobkovej činnosti a neboli vytláčaní z práce. Ďalším cieľom je zabezpečiť, aby osoby so ZP mali istotu príjmu a aby im neboli odopreté prostriedky na slušný život z dôvodu zdravotného postihnutia, ktoré obmedzuje ich zárobkový potenciál.

Publikácia uvádza, že nový prístup k politike v oblasti ZP by sa mal priblížiť filozofii programov nezamestnanosti, a to:

- zdôrazniť aktivizáciu;
- podporiť včasnú intervenciu prispôsobenú na mieru cieľovej skupine;
- odstrániť prekážky pre získanie práce;
- zaviesť kultúru vzájomných záväzkov zapojením zamestnávateľov.

Oddelenie OECD pre zamestnanosť, prácu a sociálnu politiku nadväzuje na Dohovor a identifikuje nasledovné výzvy pre tvorbu politík pre zdravotne postihnuté osoby⁸:

- Starnutie populácie, čo vedie k zvýšenému výskytu zhoršenia zdravotného stavu, a tiež v budúcnosti k nedostatku pracovných síl;
- Zmeny v pracovnom prostredí a zvyšovanie požiadaviek na trhu práce;
- Nízka miera zamestnanosti ľudí so ZP a vysoká závislosť na dávkach;
- Nižšie zdroje a vyššie riziko chudoby domácností so zdravotne postihnutými ľuďmi;
- Koordinácia rozdielnej sociálnej ochrany, schém a reforiem zamestnanosti;
- Narastajúce verejné náklady spojené s chorobnosťou a ZP.

S ohľadom na vyššie uvedené výzvy OECD vidí nasledovné trendy sprevádzajúce zmenu v prístupe politík vo vzťahu k osobám so ZP:

- **Posun od kompenzácie (dávok) k podpore integrácie;**
- Znižovanie prístupu k podpore v podobe dávok, napr. znižovanie dávok, prísnejšie lekárske/právnické posúdenie znevýhodnenia, zrušenie vlastného posúdenia schopnosti pracovať, dôraz na dočasné dávky, nové prístupy k čiastočnej invalidite;
- Propagácia vyššieho zamestnávania, ako zavádzanie/posilňovanie antidiskriminačnej legislatívy, nárast povinností zodpovednosti zamestnávateľov voči zamestnancom so ZP, zefektívnenie administratívy a individualizácia podpory, opatrenia na zvýšenie pracovných stimulov pre ľudí so ZP.

Podľa OECD používajú rôzne krajiny mix rôznych opatrení, pričom najčastejšie ide o dotácie pre zamestnávateľov, rôzne opatrenia pre zamestnancov so ZP, čiastkové dávky, zamestnanecké kvóty, antidiskriminačná legislatíva pre zdravotne postihnutých. Významným prvkom je definovanie zdravotného postihnutia, kde sa vyskytujú rozdiely medzi krajinami, a tiež spôsob registrácie. V niektorých krajinách vydávajú potvrdenie o právnej invalidite miestne úrady (IMERSO v Španielsku, CDAPH vo Francúzsku), inde sú to sociálne úrady (Powiat v Poľsku). Tieto osvedčenia však často neoprávňujú poberať dávky v invalidite (tie sú kontrolované a poskytované sociálnym poistením), ale slúžia len na vecnú podporu ako je doprava atď. Rozdiel medzi krajinami je aj v prístupových kritériách pre status dávky, právne postihnutie, či v definícii pracovnej neschopnosti alebo zárobkovej neschopnosti.

Samity Medzinárodnej aliancie zdravotne postihnutých – IDA a Globálna akcia pre zdravotne postihnutých – GLAD

Posilňovanie začleňovania osôb so ZP podporujú globálne samity organizované **Medzinárodnou alianciou zdravotne postihnutých** (IDA – International disability alliance). Posledný globálny samit o

⁸ <https://www.oecd.org/social/soc/38196029.pdf>

zdravotnom postihnutí usporiadalo v roku 2018 Spojené kráľovstvo spolu s vládou Kene a Medzinárodnou alianciou zdravotne postihnutých. Vysoká dôveryhodnosť a silný politický dosah viedli k zabezpečeniu veľkého počtu záväzkov, z ktorých mnohé sa už pretavili do konkrétnych opatrení. Partneri sledujú pokrok, aby zabezpečili trvalú zmenu, a nadväzujúci samit usporiadaný Nórskom sa uskutoční v roku 2022.

Podľa údajov prezentovaných na samite, **15% svetovej populácie žije so ZP**. V rozvinutých aj rozvojových krajinách sú ľudia so ZP vystavení diskriminácii a vylúčeniu, čo bráni uplatňovaniu ich práv.

Počas samitu sa pokračovalo v budovaní širokej koalície partnerov a zainteresovaných strán (vlád, multilaterálnych organizácií, organizácií občianskej spoločnosti, súkromného sektora a iných) prostredníctvom siete Globálnej akcie pre znevýhodnených – **Global Action on Disability (GLAD⁹)**, ktorí sa združujú okolo spoločnej vízie – Charty zmeny, ktorá je akčným plánom Dohovoru a ktorú podpísalo viac ako 300 organizácií a vlád.

Smernica Európskeho spoločenstva o rovnosti v zamestnaní 2000/78/ES

V roku 2000 prijalo Európske spoločenstvo Smernicu o rovnosti v zamestnaní 2000/78/ES (EED)¹⁰ (ďalej len „Smernica“). Táto smernica predstavuje aj v súčasnosti rámec EÚ na zákaz diskriminácie v oblasti zamestnania, povolania a odbornej prípravy, pričom priamu a nepriamu diskrimináciu, okrem iného na základe zdravotného postihnutia, stavia mimo zákon. Vo všeobecnosti sa považuje za základný kameň právnych predpisov EÚ v oblasti ZP.

Táto smernica považuje za **priamu diskrimináciu**, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 smernice¹¹ zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie, ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo, alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou. Za **nepriamu diskrimináciu** sa považuje stav, keď by zdánlivo neutrálne ustanovenie, kritérium alebo prax uviedla medzi inými aj osoby s **určitým ZP** do nevýhodného postavenia v porovnaní s inými osobami.

V článku 3 Smernice sa okrem iného tiež uvádza, že v rámci právomocí delegovaných na spoločenstvo sa bude Smernica vzťahovať na všetky osoby, tak vo verejnom, ako i v súkromnom sektore, vrátane verejných orgánov vo vzťahu k:

- a) podmienkam prístupu k zamestnaniu, samostatnej zárobkovej činnosti alebo povolaniu, vrátane kritérií výberu a podmienok nábora, bez ohľadu na oblasť činnosti a na všetkých úrovniach profesionálnej hierarchie, vrátane postupu v zamestnaní;
- b) prístupu k všetkým typom a všetkým úrovniam odborného poradenstva, odbornej prípravy, ďalšieho odborného vzdelávania a preškolenia, vrátane odbornej praxe;
- c) podmienkam zamestnania a pracovným podmienkam, vrátane podmienok prepúšťania a odmeňovania.

⁹ <https://gladnetwork.net/network> - Sieť Global Action on Disability (GLAD) je koordinačným orgánom bilaterálnych a multilaterálnych darcov a agentúr, verejných a súkromných nadácií, ako aj kľúčových koalícií hnutia pre ľudí so ZP so spoločným záujmom dosiahnuť inkluzívny medzinárodný rozvoj a humanitárnu činnosť. Členovia GLAD sa stretávajú aspoň raz ročne a spolupracujú na základe strategického plánu siete, ktorý uvádza súbor spoločných cieľov a pracovných priorít. GLAD bol založený v Londýne v roku 2015 skupinou rovnako zmysľajúcich partnerov, ktorí uznali, že všetky organizácie zapojené do medzinárodného rozvojového úsilia musia prijať stratégie na začlenenie osôb so ZP. Odvtedy členovia GLAD spolupracujú, vymieňajú si odborné znalosti a koordinujú spoločné akcie, ktoré sa riadia Dohovorom OSN o právach osôb so ZP. Stálym spolupredsedom siete GLAD je International Disability Alliance (IDA). Rotujúcim spolupredsedom je Ministerstvo zahraničných vecí Nórska. Poslaním siete GLAD je podpora bilaterálnych a multilaterálnych darcov a organizácií, súkromného sektora, nadácií a iných aktérov, v spolupráci s organizáciami osôb so ZP (persons with disabilities - DPO) a partnerskými vládami, s cieľom zlepšiť začlenenie osôb so ZP v medzinárodnom rozvoji a humanitárnej činnosti.

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:32000L0078>

¹¹ Účelom Smernice je ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolani na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania.

Článok 5 Smernice stanovuje zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so ZP, pre ktoré sa vykonajú primerané prispôbenia. Znamená to, že zamestnávateľia vykonajú podľa potreby jednotlivého prípadu vhodné opatrenia, aby umožnili osobe so ZP vstúpiť, zúčastňovať sa alebo postupovať v zamestnaní, alebo absolvovať odbornú prípravu, pokiaľ také opatrenia nie sú pre zamestnávateľa neúmerným bremenom. Toto bremeno nebude neúmerné, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v rámci politiky zdravotne postihnutých v danom ČŠ.

Smernica tiež stanovuje opravné prostriedky a vynútenie práva v prípade jeho porušenia, legislatívnu zhodu v ČŠ so Smernicou, rovnako aj sankcie a ich vykonávanie v prípade porušenia zákonov ČŠ, ktoré sú v súlade so Smernicou.

Charta základných práv EÚ

Približne v rovnakom čase EÚ prostredníctvom Charty základných práv EÚ posilnila svoj záväzok týkajúci sa rovnosti, nediskriminácie a rešpektovania práv osôb so ZP. Charta, ktorá bola pôvodne nezáväzná, bola vyhlásená v decembri 2000, no neskôr bola začlenená do primárneho práva EÚ prostredníctvom Lisabonskej zmluvy. Charta, ktorá stanovuje práva a zásady, obsahuje osobitné ustanovenia o rovnosti pred zákonom (článok 20), nediskriminácii (článok 21) a integrácii osôb so ZP (článok 26). Ustanovenia charty sú určené inštitúciám a orgánom EÚ a ČŠ EÚ len vtedy, keď vykonávajú právo EÚ (článok 51).

Európska únia nadväzuje na Dohovor OSN o právach osôb so ZP

Po prijatí Dohovoru OSN o právach osôb so ZP (10 rokov po prijatí EED) bolo potrebné interpretovať Smernicu 2000/78/ES konzistentne s Dohovorom. Nadobudnutím účinnosti 22. januára 2011 (pre EÚ) sa Dohovor stal súčasťou právneho poriadku EÚ. Ide o zmiešanú dohodu, čo znamená, že EÚ a jej ČŠ, ktoré ratifikovali Dohovor, zdieľajú kompetencie a zodpovednosť za implementáciu jeho ustanovení. Vzhľadom na svoj štatút bol Dohovor tiež označený ako „**benchmark pre Európsku úniu**“ v oblasti **politik pre zdravotne postihnutých**.

Politika EÚ v oblasti ZP sa odvtedy ďalej rozvíjala v rámci **Stratégie EÚ pre oblasť zdravotného postihnutia na roky 2010 – 2020**¹², ktorej cieľom je zabezpečiť inkluzívnu Európu bez bariér. Stratégia podnietila prijatie viacerých špecifických aktov sekundárnej legislatívy a ďalších opatrení v rámci jej ôsmich prioritných oblastí. Medzi ne patrí bezbariérovosť, zapojenie, rovnosť, vzdelávanie, zamestnanosť, sociálna ochrana, zdravie a vonkajšia činnosť EÚ v tejto oblasti.

Európska komisia prijala v marci 2021 **Stratégiu v oblasti práv osôb so ZP na roky 2021 – 2030**¹³ (ďalej len „**Stratégia**“). Táto Stratégia vychádza z výsledkov predchádzajúcej európskej Stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020, ktorá pripravila pôdu pre Európu bez bariér a pre posilnenie postavenia zdravotne postihnutých osôb, aby mohli uplatňovať svoje práva a plne sa zapájať do spoločenského a hospodárskeho života. Podľa tejto Stratégie napriek pokroku, ktorý sa dosiahol v uplynulom desaťročí, osoby so ZP musia stále bojovať s významnými prekážkami a sú viac ohrozené rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia.

Okrem toho sa sociálnou a pracovnou inklúziou osôb so ZP zaoberá **Európsky pilier sociálnych práv**¹⁴, ktorý sa začal v novembri 2017 ako (právne nezáväzný) reformný kompas pre hospodársku a sociálnu konvergenciu. Princíp piliera znie: „Ľudia so ZP majú právo na podporu príjmu, ktorá im zabezpečí dôstojný život, služby, ktoré im umožnia účasť na trhu práce a v spoločnosti, a pracovné prostredie prispôbené ich potrebám“.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:sk:PDF>

¹³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484&langId=sk>

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_sk

Európske štrukturálne a investičné fondy – EŠIF

EŠIF poskytujú finančné prostriedky pre ľudí so ZP. Najdôležitejším fondom v kontexte tejto štúdie je Európsky sociálny fond (ESF), ktorý podporuje projekty súvisiace so zamestnanosťou, ktoré podporujú integráciu na trhu práce a zlepšujú dostupnosť pracovísk. Podľa rámcového nariadenia pre EŠIF, ČS nesmú diskriminovať osoby so ZP a musia zabezpečiť dostupnosť pre osoby so ZP počas prípravy a realizácie programov financovaných EŠIF.

Rámcové dokumenty politik SR vo vzťahu k osobám so ZP

Dohovor OSN o právach osôb so ZP a jeho Opčný protokol a Charta základných práv Európskej únie¹⁵ sú základnými východiskovými dokumentmi pre **Národný program rozvoja životných podmienok osôb so ZP** pre roky 2014-2020¹⁶. Prvým komplexným programovým dokumentom, ktorým boli v podmienkach Slovenskej republiky definované celospoločenské záväzky voči osobám so ZP a ich rodinám, bol Národný program rozvoja životných podmienok občanov so ZP vo všetkých oblastiach života (ďalej len „Národný program I“). Dokument schválila vláda SR 27. júna 2001 uznesením č. 590 a vecne i procesne ho rámcovo odporúčajúcim dokumentom OSN „Štandardné pravidlá na vytváranie rovnakých príležitostí pre osoby so ZP“, ktoré boli prijaté Valným zhromaždením OSN 20. decembra 1993.

V roku 2012 sa vláda vo svojom programovom vyhlásení prihlásila k záväzku vytvoriť optimálne podmienky pre implementáciu Dohovoru o právach osôb so ZP, vrátane inštitucionálneho zabezpečenia procesu jeho implementácie a monitoringu a k záväzku v intenciách uvedeného Dohovoru vypracovať nový Národný program rozvoja životných podmienok osôb so ZP, známy ako Národný program II.

Súčasťou Národného programu II sú okrem iného aj nasledovné oblasti:

- Rovnaké zaobchádzanie, prístup k spravodlivosti a ochrana pred diskrimináciou;
- Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti, osobná mobilita;
- Zamestnávanie;
- Účasť na politickom a verejnom živote;
- Účasť na kultúrnom živote, rekreácii, na záujmových aktivitách a športe;
- Publicita, monitoring a hodnotenie plnenia programu.

Rovnaké zaobchádzanie je zabezpečené antidiskriminačnou legislatívou a znamená, že osoby so ZP majú právnu spôsobilosť vo všetkých oblastiach života na rovnakom základe s ostatnými, vrátane s opatreniami, ktoré zabezpečia rovnaké právo osôb so ZP zachovať si fyzickú a duševnú integritu, plnú občiansku účasť, vlastníť a dediť majetok, riadiť svoje vlastné finančné záležitosti a mať rovnaký prístup k bankovým pôžičkám, hypotékam a iným formám finančného úverovania a mať právo nebyť svojvoľne zbavení svojho majetku.

Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti, osobná mobilita znamená zaistenú podporu samostatnosti a nezávislosti fyzickej osoby s ťažkým ZP, realizuje sa aj prostredníctvom zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, vrátane príspevku na osobnú asistenciu. Osobná mobilita je podporená prostredníctvom zachovania, resp. vytvorenia rôznych typov zliav, ako napríklad v dopravnej infraštruktúre, pri návšteve kultúrnych pamiatok, športových podujatí a iných.

V oblasti zamestnávania osoby so ZP na trhu práce SR čelia vysokej nezamestnanosti a problémom so začleňovaním na pracovné miesta. Cieľom je zlepšiť situáciu začleňovania osôb so ZP na trhu práce a

¹⁵ Európska charta základných práv: „Únia uznáva a rešpektuje právo osôb so ZP využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote“ (článok 26 „Integrácia osôb so ZP“).

¹⁶ <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/narodny-program-rozvoja-zivotnych-podmienok-osob-so-zdravotnym-postihnutim-roky-2014-2020.pdf>

zaistiť čo najvyššiu mieru efektívnej pomoci jednotlivých inštitúcií. V § 14 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti je zakotvené právo na prístup k zamestnaniu ako právo občana, ktorý chce pracovať, môže pracovať a hľadá zamestnanie.

Podľa tohto paragrafu má občan právo na prístup k zamestnaniu bez akýchkoľvek obmedzení v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch a obdobných právnych vzťahoch ustanovenou osobitným zákonom.

Právo každého zamestnanca na rovnakú odmenu za prácu rovnakej hodnoty je osobitne upravené v ustanovení § 119a Zákonníka práce. Citované ustanovenie sa v plnej miere vzťahuje aj na zamestnancov so ZP. Ak takýto zamestnanec vykonáva rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty ako ktorýkoľvek iný zamestnanec, má právny nárok aj na rovnakú mzdu.

Legislatívny rámec SR pre osoby so ZP

Slovenská legislatíva nepozná jednotnú definíciu pojmu osoby so ZP¹⁷. Zdravotné postihnutie môžeme definovať ako akúkoľvek duševnú, telesnú, dočasnú, dlhodobú alebo trvalú poruchu alebo handicap, ktorý osobám so ZP bráni prispôbovať sa bežným nárokom života. Zdravotné postihnutie zahŕňa množstvo funkčných obmedzení, ktoré sa vyskytujú v spoločnosti v každej krajine na svete. Môže byť telesné, psychické a kombinované.

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení stanovuje v § 71 invaliditu ako pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na tento zákon sa odkazuje aj zákon o službách zamestnanosti v § 9.

Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým ZP, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým ZP so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so ZP a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu.

Štát podporuje sociálne začlenenie osôb s ťažkým ZP do spoločnosti tým, že im **poskytuje pomoc vo forme jednorazových a opakovaných peňažných príspevkov** na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia sa poskytujú:

- peňažný príspevok na osobnú asistenciu,
- peňažný príspevok na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky,
- peňažný príspevok na opravu pomôcky,
- peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia,
- peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla,
- peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla,
- peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže,
- peňažný príspevok na prepravu,
- peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov,
- peňažný príspevok na opatrovanie.

¹⁷ <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/kontaktne-miesto-prava-osob-so-zdravotnym-postihnutim/zdravotne-postihnutie.html>

Zdravotné postihnutie

Na účely tohto zákona je ťažké zdravotné postihnutie zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov¹⁸. Rozsah nedostatku telesných, duševných alebo zmyslových schopností určuje takzvaná miera funkčnej poruchy¹⁹, ktorá sa priraduje každému ochoreniu individuálne a vyjadruje sa v percentách. V prípade viacerých ochorení rozhoduje ochorenie s najväčším vplyvom na zdravie človeka (za všetky ďalšie ochorenia je možné pripočítať maximálne 10 %).

Typy zdravotného postihnutia²⁰

Typy zdravotného postihnutia sú sumarizované v tabuľke nižšie.

Tabuľka 1 Typy zdravotného postihnutia

Typ zdravotného postihnutia	Popis
Telesné	postihnutie pohybových orgánov, trpia ním ľudia so zníženou pohyblivosťou
Zrakové	trvalé poruchy zraku (nevidiaci, slabozraké, čiastočne nevidiace osoby a osoby s poruchami bipolárneho videnia)
Sluchové	poruchy sluchu (čiastočne alebo úplne nepočujúci)
Chronické choroby a postihnutia	nevyliciteľné ochorenia typu cukrovka, celiakia, hemofília, skleróza multiplex a pod.
Mentálne	trvalo znížené rozumové schopnosti spôsobujúce zhoršenú výmenu informácií s okolím, problémy so samoobslužnými činnosťami, prípadne určitými situáciami v spoločnosti
Psychické	nevyliciteľné psychické ochorenia postihujúce citovú stránku, prežívanie, správanie, pričom intelekt postihnutých ostáva nepoškodený
Kombinované zdravotné postihnutia	viaceré druhy postihnutia naraz

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

Podľa tohto zákona je sociálna služba odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť, alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

¹⁸ § 2 ods. 3 a 4 zákona č. 447/2008 Z.z.

¹⁹ [447/2008 Z. z. - Zákon o peňažných príspevkoch na ko... - SLOV-LEX](#)

²⁰ <https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/zdravotne-postihnutie-a-podpor/>

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Podpora zamestnávania občanov so ZP

Podporu zamestnávania občanov so ZP upravuje **zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Pri zamestnávaní občanov so ZP zohrávajú dôležitú úlohu aktívne opatrenia na trhu práce (AOTP), ktoré sú definované v ôsmej časti zákona o službách zamestnanosti. Podpora integrácie občanov so ZP sa uskutočňuje najmä prostredníctvom nasledovných možností/AOTP:

- **CHD a CHP** sú pracoviská zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, na ktorých sú zamestnaní občania so ZP v pracovnom pomere, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce, alebo pracoviská, na ktorých sa občania so ZP zaškoľujú alebo pripravujú na prácu, a na ktorých sú pracovné podmienky, vrátane nárokov na pracovný výkon, prispôbené zdravotnému stavu občanov so ZP (§ 55 zákona o službách zamestnanosti);
- **Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska** (§ 56 zákona o službách zamestnanosti);
- **Príspevok občanovi so ZP na samostatnú zárobkovú činnosť** (§ 57 zákona o službách zamestnanosti);
- **Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní** (§ 56a zákona o službách zamestnanosti);
- **Príspevok na činnosť pracovného asistenta** (§ 59 zákona o službách zamestnanosti);
- **Agentúra podporovaného zamestnávania** je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje služby občanom so ZP, dlhodobo nezamestnaným občanom a zamestnávateľom, zameraná na uľahčenie získania zamestnania alebo na udržanie zamestnania alebo na uľahčenie získania zamestnanca z radov občanov so ZP a dlhodobo nezamestnaných občanov (§ 58 zákona o službách zamestnanosti);
- **Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov** (§ 60 zákona o službách zamestnanosti).

Uvedené príspevky sú štátnou alebo minimálnou pomocou a na ich poskytovanie sa môžu vzťahovať schémy štátnej/minimálnej pomoci, ktorých právnym základom sú nariadenia Komisie (EÚ) napr. Schéma štátnej pomoci na podporu vzdelávania a pomoci na prijímanie do zamestnania a zamestnávania znevýhodnených zamestnancov a zamestnancov so zdravotným postihnutím, ktorej právnym základom je Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy.

Zákon o službách zamestnanosti tiež stanovuje podporu pre integračné sociálne podniky, ktorých zakladanie legislatívne určuje **zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch** v znení neskorších predpisov, ktorý definuje aj **cieľ integračného sociálneho podniku**, ktorým je zamestnávanie znevýhodnených alebo zraniteľných osôb.

Podpora pre integračné sociálne podniky stanovená zákonom o službách zamestnanosti je nasledovná:

- **Umiestňovací príspevok integračnému podniku**, ktorý skončí dohodou pracovný pomer najneskôr do dvoch rokov od vzniku tohto pracovného pomeru so zamestnancom, ktorý bol znevýhodnenou osobou (§ 2 ods. 5 a § 12 ods. 3 písm. a) až c) zákona č. 112/2018 Z.z. v znení zákona č. 374/2019 Z.z.), ktorému najneskôr do jedného mesiaca odo dňa skončenia pracovného pomeru v integračnom podniku vznikol pracovný pomer u zamestnávateľa, ktorý nie je integračným podnikom, závislou osobou (§ 2 písm. n) zákona č. 595/2003 Z.z.) integračného podniku, ani chránenou dielňou, ak pracovný pomer u tohto zamestnávateľa je dohodnutý najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času (§ 53f zákona o službách zamestnanosti);
- **Vyrovňavacie príspevky integračnému podniku**, ako mzdové náklady spojené so zamestnávaním znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb, dodatočné náklady spojené so zamestnávaním osôb, ktoré sú znevýhodnenými osobami z dôvodu spočívajúcim v ich zdravotnom stave, náklady vynaložené na pomoc zamestnaným znevýhodneným osobám okrem osôb, ktoré sú znevýhodnenými osobami z dôvodu spočívajúcim v ich zdravotnom stave (§ 53g zákona o službách zamestnanosti).

V prehľade nižšie je jednoduché **porovnanie základných rozdielov a výhod zamestnávania** znevýhodnenej skupiny osôb medzi Integračným sociálnym podnikom a chránenou dielňou.

Tabuľka 2 Porovnanie chránených pracovísk/dielní s integrovanými sociálnymi podnikmi²¹

	Chránené dielne	Integračné sociálne podniky
PRACOVISKO	Definovaná v § 55 zákona o službách zamestnanosti ako pracovisko: <ul style="list-style-type: none"> - kde sú zamestnaní občania so ZP v pracovnom pomere, - na ktorom je zriadené viac ako jedno pracovné miesto pre občana so ZP a na ktorom pracuje najmenej 50 % občanov so ZP, - ktoré zamestnáva občanov so ZP (§ 9 zákona o službách zamestnanosti). 	Definovaný v § 12 zákona č. 112/2018 Z. z. ako registrovaný sociálny podnik, ktorý zamestnáva v pracovnom pomere: <ul style="list-style-type: none"> - znevýhodnené osoby a zraniteľné osoby, a to v pomere k celkovému počtu zamestnancov minimálne 30 % znevýhodnených osôb a zraniteľných osôb v rozsahu minimálne polovice týždenného pracovného času, - znevýhodnené osoby so ZP minimálne v rozsahu štvrtiny pracovného času .

²¹ https://socialnaekonomika.sk/wp-content/uploads/2021/04/2021_04_21_CHD-ISP_porovnanie.pdf?csrt=13870321745581693598

ZAMESTNANCI	<p>Osoba uznaná za invalidného podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou - pod 40 % MZP nespadá vôbec do príspevkov na chránenú dielňu. 	<p>Osoba so ZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uznaný za invalidného - s dlhodobým ZP.
PRÍSPEVKY	<p>Príspevok na zriadenie CHD/CHP (§ 56)</p> <p>Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD/CHP a na úhradu nákladov na dopravu (§ 60).</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákon ustanovuje max. ročnú výšku príspevku - príspevok sa poskytuje štvrtročne, za predchádzajúci kalendárny štvrtrok <p>Príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59 zákona o službách zamestnanosti)</p>	<p>Investičná pomoc do hmotných a nehmotných aktív (§ 17 a 18)</p> <p>Vyrovňavacie príspevky (§ 53g)</p> <ul style="list-style-type: none"> - na mzdové náklady (max. mesačná výška na 1 zamestnanca, poskytuje sa mesačne) - na dodatočné náklady pri zamestnávaní osôb so ZP - na náklady na pomoc znevýhodneným osobám, okrem zdravotne znevýhodnených (max. mesačná výška na 1 zamestnanca, poskytuje sa mesačne) <p>Umiestňovací príspevok integračnému podniku (§ 53f) za zamestnanie znevýhodnenej osoby, ktorá bola zamestnancom integračného podniku (najviac 2 roky)</p> <p>Príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59 zákona o službách zamestnanosti)</p>

Príspevok na zriadenie CHD alebo CHP – § 56 zákona o službách zamestnanosti

Úrad PSVaR môže poskytnúť príspevok na zriadenie CHD alebo CHP zamestnávateľovi, ktorý na zriadené pracovné miesto v CHD alebo na CHP prijme do pracovného pomeru uchádzača o zamestnanie, ktorý je občanom so ZP, vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej jeden mesiac, ak zamestnávateľ o príspevok písomne požiada.

Príspevok sa poskytuje na úhradu časti nákladov na zriadenie pracovného miesta pre občana so ZP v CHD alebo na CHP. Za náklady na zriadenie pracovného miesta podľa prvej vety sa považujú náklady, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie vykonávania pracovnej činnosti občana so ZP a súvisia so zriadením tohto pracovného miesta. Príspevok sa neposkytuje na úhradu celkovej ceny práce zamestnanca, ktorý je občanom so ZP, ktorý bol prijatý na zriadené pracovné miesto v CHD alebo na CHP.

Výška príspevku na jedno zriadené pracovné miesto v CHD alebo na CHP je:

- v Bratislavskom kraji najviac 4-násobok celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, **od 1. 1. 2021 do 31.12.2021 bola výška príspevku 5 927,12 EUR;**

v ostatných krajoch:

- v okresoch s priemernou mierou evidovanej nezamestnanosti nižšou alebo rovnakou ako je celoslovenský priemer v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, najviac 4,8-násobok celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, **od 1. 1. 2021 do 31.12.2021 bola výška príspevku 7 112,54 EUR;**
- v okresoch s priemernou mierou evidovanej nezamestnanosti vyššou ako je celoslovenský priemer v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, najviac 5,2-násobok celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, **od 1. 1. 2021 do 31.12.2021 bola výška príspevku 7 705,25 EUR.**

Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad PSVaR, v ktorého územnom obvode sa zriadi CHD alebo CHP. Súčasťou žiadosti o poskytnutie príspevku je podnikateľský zámer, ktorého náležitosti určí ústredie vnútorným predpisom a kalkulácia predpokladaných nákladov na zriadenie CHD alebo CHP. Príspevok sa poskytuje na základe písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom PSVaR a zamestnávateľom.

Príspevok sa poskytuje do 30 kalendárnych dní odo dňa predloženia dokladov preukazujúcich vynaložené náklady.

Doklady preukazujúce vynaložené náklady je zamestnávateľ povinný predložiť najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku.

Pracovné miesta, na ktorých zriadenie bol poskytnutý príspevok, sa môžu obsadzovať len uchádzačmi o zamestnanie, ktorí sú občanmi so ZP. Inými občanmi so ZP sa môžu tieto pracovné miesta obsadiť iba v prípade, že sú dočasne voľné, na základe predchádzajúceho súhlasu úradu PSVaR najviac na obdobie deväť kalendárnych mesiacov.

Zamestnávateľ, ktorému bol poskytnutý príspevok, je povinný zachovať zriadené pracovné miesto v CHD alebo na CHP najmenej dva roky.

Príspevok občanovi so ZP na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 57 zákona o službách zamestnanosti)

Úrad PSVaR môže poskytnúť príspevok na SZČ na čiastočnú úhradu nákladov súvisiacich s prevádzkovaním SZČ uchádzačovi o zamestnanie, ktorý je občanom so ZP :

- ktorý je vedený v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace;
- ktorý je vedený v evidencii UoZ najmenej 12 mesiacov v prípade, že v období 6 mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ pozastavil alebo skončil prevádzkovanie SZČ,
- ktorý bude SZČO prevádzkujúcou SZČ na CHP, ktorá bude prevádzkovať živnosť v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov;

- ktorý bude vykonávať poľnohospodársku výrobu, vrátane hospodárenia v lesoch podľa § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov;
- ktorý o príspevok **požiada písomne**;
- ktorý bude SZČ prevádzkovať na CHP **nepretržite najmenej dva roky**.

Príspevok sa neposkytuje UoZ, ktorý je občanom so ZP, ktorému bol poskytnutý príspevok podľa § 49 zákona o službách zamestnanosti. **Príspevok sa neposkytuje na úhradu preddavku na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie** platených SZČO, ktorá je občanom so ZP, a na úhradu nájomného.

Príspevok poskytuje úrad PSVaR, v ktorého územnom obvode občan so ZP vytvorí CHP, na ktorom bude prevádzkovať SZČ. Žiadosť o poskytnutie finančného príspevku podáva UoZ so ZP písomne na úrad, v ktorého územnom obvode bude prevádzkovať SZČ na CHP.

Príspevok je poskytovaný vo dvoch platbách. Najviac 30 % výšky príspevku úrad PSVaR poskytne do 30 dní odo dňa uzatvorenia písomnej dohody o poskytnutí príspevku a zvyšnú časť príspevku po predložení dokladov preukazujúcich vynaložené náklady. Doklady o použití príspevku je príjemca príspevku povinný predložiť úradu PSVaR najneskôr do 6 mesiacov odo dňa uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku.

Príspevok sa poskytuje na základe písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom PSVaR a uchádzačom o zamestnanie, ktorý je občanom so ZP. V prípade poskytnutia príspevku z prostriedkov EÚ a zdrojov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky je pre poskytnutie uvedeného príspevku potrebné splniť kritériá oprávneného územia a oprávnenej cieľovej skupiny v rámci uvedeného národného projektu, o čom žiadateľa bližšie poinformuje miestne príslušný úrad. V rámci konkrétneho národného projektu nemožno poskytnúť príspevok žiadateľom, ktorí nie sú z oprávnenej cieľovej skupiny v rámci uvedeného národného projektu.

Výška príspevku je závislá od celkovej ceny práce, typu regiónu oprávneného na poskytovanie štátnej pomoci a od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom bude UoZ so ZP prevádzkovať SZČ.

Výška príspevku UoZ so ZP na SZČ od 1. januára do 31. decembra 2021:

	Výška príspevku 100 % (v EUR)	30 % výšky príspevku (v EUR)	70 % výšky príspevku (v EUR)
Bratislavský kraj: 3,2 násobok CCP	najviac 4 741,69	1 422,51	3 319,18
ostatné kraje s priemernou MEN ≤ ako je celoslovenský priemer: 4-násobok CCP	najviac 5 927,12	1 778,14	4 148,98
ostatné kraje s priemernou MEN > ako je celoslovenský priemer: 4,8-násobok CCP	najviac 7 112,54	2 133,76	4 978,78

Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní (§ 56a zákona o službách zamestnanosti)

Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní môže poskytnúť úrad PSVaR **zamestnávateľovi, ktorý zamestnáva viac ako 25 % občanov so ZP z priemerného evidenčného počtu svojich zamestnancov a ktorý nemá priznané postavenie CHD alebo CHP.**

Príspevok sa poskytuje **na občana so ZP, ktorý pre zamestnávateľa vykonáva prácu najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času.**

Príspevok **sa neposkytuje**, ak bol na to isté obdobie na zamestnávanie toho istého zamestnanca, ktorý je občanom so ZP, zamestnávateľovi poskytnutý príspevok podľa § 50, § 50j, § 50k alebo § 51a zákona o službách zamestnanosti.

Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi na úhradu preddavku na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie platených zamestnávateľom mesačne zo mzdy zamestnanca – občana so ZP, najviac však 60 % priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, od 1.1.2021 do 31.12.2021 bola **max. mesačná výška príspevku 231,47 EUR.**

Príspevok sa poskytuje **na základe písomnej dohody** o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom PSVaR a zamestnávateľom. Príspevok poskytuje úrad PSVaR, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo alebo trvalý pobyt, ak je zamestnávateľ fyzickou osobou. **Príspevok sa poskytuje štvrtročne** na základe dokladov preukazujúcich úhradu preddavku na poistné, poistného a povinných príspevkov, ktoré je zamestnávateľ povinný predložiť úradu PSVaR najneskôr do 30 kalendárnych dní po uplynutí príslušného štvrtroka.

Príspevok na činnosť pracovného asistenta zamestnávateľovi (§ 59 zákona o službách zamestnanosti)

Úrad PSVaR poskytne na základe písomnej žiadosti zamestnávateľovi, ktorý zamestnáva občana so ZP, alebo samostatne zárobkovo činnou osobu, ktorá je občanom so ZP, príspevok na činnosť pracovného asistenta, ak z druhu zdravotného postihnutia a z vykonávanej pracovnej činnosti zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnou osoby vyplýva potreba pracovného asistenta. Súčasťou žiadosti o poskytnutie príspevku je údaj o percentuálnej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť občana so ZP, charakteristika pracovnej činnosti, ktorú zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba vykonáva na pracovnom mieste, a rozsah pracovného času, zdôvodnenie potreby pracovného asistenta a charakteristika a rozsah pracovnej činnosti pracovného asistenta²².

- Príspevok sa poskytuje mesačne najmenej vo výške 41 % a najviac vo výške 70 % celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa uzatvára dohoda, t. j. **od 1. 1. 2021** do 31.12.2021 bola **výška príspevku od 607,52 EUR do 1 037,24 EUR/mesiac** na činnosť jedného pracovného asistenta počas trvania:
- pracovného pomeru zamestnanca, ktorý je občanom so ZP alebo zamestnancov, ktorí sú občanmi so ZP, ktorí sú v priamej starostlivosti pracovného asistenta,
- prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti osobou, ktorá je občanom so ZP.

Príspevok sa poskytuje na základe písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom PSVaR a zamestnávateľom, ktorý zamestnáva občana so ZP, alebo medzi úradom a samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá je občanom so ZP. Príspevok poskytuje úrad PSVaR, v ktorého územnom obvode občan so ZP vykonáva prácu alebo prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

²² Pracovný asistent na účely tohto zákona je:

- zamestnanec, ktorý poskytuje pomoc zamestnancovi alebo zamestnancom, ktorí sú občanmi so ZP pri vykonávaní zamestnania a osobných potrieb počas pracovného času,
- fyzická osoba, ktorá poskytuje pomoc samostatne zárobkovo činnou osobe, ktorá je občanom so ZP, pri prevádzkovaní alebo vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti a pri vykonávaní jej osobných potrieb počas prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti.

Pracovný asistent musí mať 18 rokov a spôsobilosť na právne úkony.

SZČO, ktorá je občanom so ZP, uzatvára s pracovným asistentom zmluvu o poskytovaní pomoci pri prevádzkovaní alebo vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti, pričom jedno vyhotovenie zmluvy, alebo jej kópiu, je povinná predložiť príslušnému úradu.

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (§ 60 zákona o službách zamestnanosti)

Úrad PSVaR poskytuje zamestnávateľovi na zamestnávanie občanov so ZP v CHD alebo na CHP, alebo samostatne zárobkovo činné osobe, ktorá je občanom so ZP a ktorá na chránenom pracovisku prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov, **ak o príspevok písomne požiada**. Úrad PSVaR poskytuje príspevok **na základe písomnej dohody** o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom PSVaR a zamestnávateľom alebo medzi úradom PSVaR a samostatne zárobkovo činnou osobou.

Za prevádzkové náklady CHD alebo CHP, na ktorých úhradu sa poskytuje príspevok zamestnávateľovi alebo samostatne zárobkovo činné osobe, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, **sa považujú:**

- a) nájomné a náklady na služby spojené s nájomným, okrem nájomného za bytovú jednotku a nákladov na služby spojené s týmto nájomným,
- b) náklady spojené s povinnými revíziami a náklady na poistenie objektu, v ktorom je prevádzkovaná CHD alebo CHP, ak tento objekt vlastní zamestnávateľ alebo občan so zdravotným postihnutím,
- c) náklady na palivo a energiu,
- d) vodné, stočné a náklady na odvoz a likvidáciu odpadu,
- e) náklady na dopravu materiálu, hotových výrobkov a na dopravu súvisiacu s poskytovaním služieb,
- f) náklady na celkovú cenu práce zamestnancov, ktorí sú občanmi so ZP/náklady na úhradu preddavku na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, platených samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím
- g) náklady na opravu a údržbu objektu, v ktorom je prevádzkovaná CHD alebo CHP, ak tento objekt vlastní zamestnávateľ alebo občan so zdravotným postihnutím a ak tieto náklady súvisia s prevádzkovaním CHD alebo CHP,
- h) náklady na opravu a údržbu zariadenia CHD alebo CHP, ak toto zariadenie vlastní zamestnávateľ alebo občan so zdravotným postihnutím,
- i) náklady súvisiace so zabezpečovaním administratívy CHD alebo CHP.

Ak je súčasťou nákladov aj **daň z pridanej hodnoty** a zamestnávateľovi, ktorý prevádzkuje CHD alebo CHP alebo občanovi so ZP, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť na CHP, nevznikne nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu, považuje sa daň z pridanej hodnoty za prevádzkový náklad CHD alebo CHP.

Náklady na dopravu zamestnancov sú náklady súvisiace so zabezpečovaním dopravy zamestnancov, ktorí sú občanmi so ZP, zamestnávateľom na miesto výkonu zamestnania a späť. Príspevok sa neposkytuje, ak bol na ich dopravu do zamestnania a späť poskytnutý príspevok podľa § 53b zákona o službách zamestnanosti.

Ročná výška príspevku, ktorý poskytuje úrad PSVaR, v ktorého územnom obvode je zriadená CHD alebo CHP, bola od 1.1.2021 do 31.12.2021 **najviac:**

- 2,5-násobok celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, na jedného občana so ZP vykonávajúceho prácu v rozsahu **ustanoveného týždenného pracovného času**, t. j. **v roku 2021 bola výška príspevku 3 704,45 EUR**,
- 5-násobok celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, na jedného občana so ZP, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vyššiu ako 70 %, vykonávajúceho prácu v rozsahu **ustanoveného týždenného pracovného času**, t. j. **v roku 2021 bola výška príspevku 7 408,90 EUR**.

Ak je rozsah týždenného pracovného času nižší ako rozsah ustanoveného týždenného pracovného času, príspevok sa poskytuje v pomernej časti.

Úrad PSVaR poskytuje príspevok za kalendárny štvrtrok vo výške preukázanej na základe dokladov o úhrade vynaložených nákladov, uvedené vyššie v bodoch a) až i), najviac vo výške 25 % zo súm ročnej výšky príspevku stanovenej pre príslušný kalendárny rok. Doklady o úhrade vynaložených nákladov je zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba povinní predložiť úradu najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom štvrtroku, za ktorý sa príspevok poskytuje. Úrad PSVaR poskytne príspevok do 60 kalendárnych dní odo dňa predloženia dokladov.

Podpora zdravotne postihnutých prostredníctvom OP LZ

Podpora financovania AOTP zameraných na zamestnávania občanov so ZP sa realizuje prostredníctvom OP LZ v rámci:

- Investičnej priority 3.1 *Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu, vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily* a
- špecifického cieľa 3.1.1 *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobu nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby.*

Podpora financovania zamestnávania občanov so ZP v rámci OP LZ sa realizuje podľa AOTP (vyššie uvedených paragrafov, a to vo forme príspevkov na základe splnenia podmienok oprávnenosti. upravených v zákone o službách zamestnanosti.

2. Metodika hodnotenia

Metodika hodnotenia popisuje nasledujúce postupy a prístupy použité v predloženej správe:

1. kontrafaktuálne hodnotenie čistej účinnosti a finančnej efektívnosti hodnotených AOTP pre UoZ so ZP,
2. dotazníkový prieskum.

Časť metodiky, týkajúcej sa **kontrafaktuálneho hodnotenia**, je prevzatá zo ZHS predchádzajúceho hodnotenia s názvom „Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce“. Uvedená metodika bola zároveň s malými úpravami súvisiacimi s predmetom aktuálneho hodnotenia súčasťou PHS a obsahovala metodické vysvetlenia a postupy k nasledujúcim bodom:

1. Čistá účinnosť účasti na AOTP
2. Popis použitých softvérových nástrojov
3. Výber sledovaného obdobia
4. Výpočet PS a použité charakteristiky UoZ
5. Párovacie algoritmy
6. Podmienky zaradenia do vzorky
7. Čistá finančná efektívnosť
8. Odvody na sociálne a zdravotné poistenie a daň z príjmov po uplatnení sa na trhu práce
9. Výdavky na pasívne politiky trhu práce
10. DPH zo zvýšenej spotreby
11. Náklady úradov práce, sociálnych vecí a rodiny na poskytovanie služieb zamestnanosti
12. Súčet finančných prínosov použitý vo výpočtoch čistej finančnej efektívnosti
13. Diskontná sadzba pre stanovenie čistej súčasnej hodnoty AOTP
14. Ukazovatele finančnej efektívnosti

Prieskum bol prevedený za pomoci semi-štruktúrovaného dotazníka za použitia LIKERT škály²³ v štruktúrovanej časti. Vzor dotazníka je v prílohe 3. Dotazník bol rozoslaný na 551 adres CHP, CHD a integrovaných podnikov. Adresy hodnotiteľa získali z MPSVR SR. Z tohto počtu sa vrátilo 31 dotazníkov ako nedoručiteľných, na 4 adresách nemali s projektami skúsenosti a 46 dotazníkov sa vrátilo vyplnených. Celková návratnosť bola 8,9 %, čo možno považovať za uspokojivú berúc do úvahy fakt, že išlo o dobrovoľný prieskum.

²³ <https://www.thoughtco.com/likert-scale-4685788>

3. Zistenia

Kvalitatívne časti odpovedí na hodnotiace otázky sú založené na výsledkoch prieskumu v období od 4. do 12. novembra 2021. Tento prieskum bol zaslaný 551 potenciálnym respondentom, a to: CHD, CHP a integračným sociálnym podnikom. Adresy poskytl MPSVR. Z toho 31 dotazníkov sa vrátilo ako nedoručiteľných, na 4 adresách nemali s projektami skúsenosti a 46 dotazníkov sa vrátilo vyplnených. Celková návratnosť bola 8,9 %, čo možno považovať za uspokojivý výsledok, keďže prieskum bol dobrovoľný. Pri tejto návratnosti majú zistenia skôr indikatívnu hodnotu.

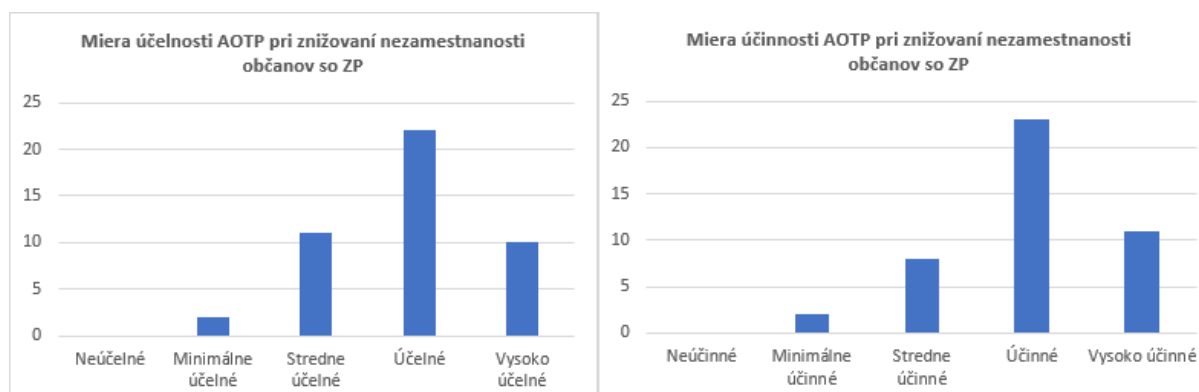
Kvantitatívne časti odpovedí na hodnotiace otázky sú založené na kontrafaktuálnom hodnotení a na výberoch z DB ÚPSVaR.

3.1 Do akej miery sú účelné a účinné jednotlivé nástroje AOTP zamerané na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v súlade s cieľom znižovania nezamestnanosti?

3.1.1 Výsledky prieskumu

Veľká väčšina respondentov považuje použitie AOTP pri podpore zamestnávania osôb so ZP za účinné, vysokoúčinné, alebo stredne účinné pri dosahovaní cieľov. Respondenti tiež považujú tieto nástroje za účelné, stredne účelné alebo aj vysoko účelné pri dosahovaní účinku za alokované finančné zdroje na úrovni účastníka pri napĺňaní cieľa. Výsledky prieskumu pri sledovaní účinnosti a účelnosti AOTP pri zamestnávaní osôb so ZP sú zobrazené na nasledujúcom obrázku.

Obrázok 1: Miera účelnosti a účinnosti použitých AOTP pri zamestnávaní osôb so zdravotným postihnutím

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

3.1.2 Analýza údajov v DB ÚPSVaR

Keďže len pre malú časť nástrojov AOTP bolo možné z dôvodu dostatočnej veľkosti vzorky podporených ZUoZ so ZP vykonať kontrafaktuálne hodnotenie, pre zvyšnú skupinu nástrojov AOTP bola stanovená miera ukončenia evidencie ZUoZ so ZP v porovnaní s mierou ukončenia evidencie UoZ bez ZP.

Tabuľka 3 Počty účastí UoZ bez ZP a ZUoZ so ZP, resp. mimo evidencie po 3, 6 a 12 mesiacoch od ukončenia účasti na AOTP podľa jednotlivých AOTP

AOTP	UoZ bez ZP				ZUoZ so ZP			
	Počet účastí	Mimo evidencie po 3 mesiacoch	Mimo evidencie po 6 mesiacoch	Mimo evidencie po 12 mesiacoch	Počet účastí ZUoZ so ZP	Mimo evidencie po 3 mesiacoch	Mimo evidencie po 6 mesiacoch	Mimo evidencie po 12 mesiacoch
§ 49	2 422	2 358	2 348	2 338	25	25	25	25
§ 50	5 350	4 619	4 666	4 659	175	153	162	156
§ 51	17 699	12 991	14 858	15 431	99	53	63	69
§ 52	42 984	11 726	14 015	15 778	759	267	291	353
§ 53	21 630	18 509	18 622	18 707	444	389	395	394
§ 54	48 199	25 191	29 069	33 273	1 745	893	1 048	1 244
§ 56	134	118	116	121	667	582	587	594
§ 57	56	55	54	55	153	152	152	152
§ 59	3 051	2 897	2 903	2 912	171	162	162	166
§ 60	12 445	12 148	12 059	12 008	73 658	72 242	71 786	71 464
§ 46V	23	23	22	22	1	1	1	1
§ 50J	11 815	4 506	5 550	6 510	621	303	340	397
§ 51A	4 601	3 893	4 031	4 135	19	16	16	16
§ 52A	18 440	8 151	9 931	11 085	1 595	718	834	969
§ 53A	1 550	1 460	1 450	1 460	15	14	14	13
§ 53C2	36	36	33	32				
§ 53G	106	91	88	85	109	107	106	108
§ 54D	34 042	28 722	29 186	29 554	292	258	263	266
§ 54K+	11 617	4 473	6 268	7 412	160	60	96	111
§ 54O	7 963	2 171	2 698	2 926	182	64	77	89
§ 54P	52 466	14 015	19 269	23 162	877	203	326	439
§ 54R	15 190	5 866	8 599	10 648	649	273	402	500
§ 54R+	19 408	8 736	12 264	13 827	575	254	369	446
§ 54U	1 025	991	978	980	7	7	7	7
§ 56A	15	15	15	15	55	54	54	55
Spolu	332 267	173 761	199 092	217 135	83 053	77 250	77 576	78 034

Zdroj: DB ÚPSVaR, vlastný výpočet

Tabuľka 4 Porovnanie miery mimo evidencie v mesiacoch po ukončení účasti na jednotlivých AOTP medzi ZUoZ so ZP a UoZ bez ZP podľa jednotlivých AOTP

AOTP	Miera UoZ bez ZP mimo evidencie v mesiacoch po ukončení účasti			Miera ZUoZ so ZP mimo evidencie v mesiacoch po ukončení účasti			Rozdiel v miere mimo evidencie v mesiacoch po ukončení účasti medzi ZUoZ so ZP a UoZ bez ZP		
	3	6	12	3	6	12	3	6	12
§ 46V	100,0 %	95,7 %	95,7 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %	4,0 %	4,0 %
§ 49	97,4 %	96,9 %	96,5 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
§ 50	86,3 %	87,2 %	87,1 %	87,0 %	93,0 %	89,0 %	1,0 %	5,0 %	2,0 %
§ 50J	38,1 %	47,0 %	55,1 %	49,0 %	55,0 %	64,0 %	11,0 %	8,0 %	9,0 %

§ 51	73,4 %	83,9 %	87,2 %	54,0 %	64,0 %	70,0 %	-20,0%	-20,0%	-17,0%
§ 51A	84,6 %	87,6 %	89,9 %	84,0 %	84,0 %	84,0 %	0,0 %	-3,0 %	-6,0 %
§ 52	27,3 %	32,6 %	36,7 %	35,0 %	38,0 %	47,0 %	8,0 %	6,0 %	10,0 %
§ 52A	44,2 %	53,9 %	60,1 %	45,0 %	52,0 %	61,0 %	1,0 %	-2,0 %	1,0 %
§ 53	85,6 %	86,1 %	86,5 %	88,0 %	89,0 %	89,0 %	2,0 %	3,0 %	2,0 %
§ 53A	94,2 %	93,5 %	94,2 %	93,0 %	93,0 %	87,0 %	-1,0 %	0,0 %	-8,0 %
§ 53C2	100,0 %	91,7 %	88,9 %						
§ 53G	85,8 %	83,0 %	80,2 %	98,0 %	97,0 %	99,0 %	12,0 %	14,0 %	19,0 %
§ 54	52,3 %	60,3 %	69,0 %	51,0 %	60,0 %	71,0 %	-1,0 %	0,0 %	2,0 %
§ 54D	84,4 %	85,7 %	86,8 %	88,0 %	90,0 %	91,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
§ 54K+	38,5 %	54,0 %	63,8 %	38,0 %	60,0 %	69,0 %	-1,0 %	6,0 %	6,0 %
§ 54O	27,3 %	33,9 %	36,7 %	35,0 %	42,0 %	49,0 %	8,0 %	8,0 %	12,0 %
§ 54P	26,7 %	36,7 %	44,1 %	23,0 %	37,0 %	50,0 %	-4,0 %	0,0 %	6,0 %
§ 54R	38,6 %	56,6 %	70,1 %	42,0 %	62,0 %	77,0 %	3,0 %	5,0 %	7,0 %
§ 54R+	45,0 %	63,2 %	71,2 %	44,0 %	64,0 %	78,0 %	-1,0 %	1,0 %	6,0 %
§ 54U	96,7 %	95,4 %	95,6 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	3,0 %	5,0 %	4,0 %
§ 56	88,1 %	86,6 %	90,3 %	87,0 %	88,0 %	89,0 %	-1,0 %	1,0 %	-1,0 %
§ 56A	100,0 %	100,0 %	100,0 %	98,0 %	98,0 %	100,0 %	-2,0 %	-2,0 %	0,0 %
§ 57	98,2 %	96,4 %	98,2 %	99,0 %	99,0 %	99,0 %	1,0 %	3,0 %	1,0 %
§ 59	95,0 %	95,1 %	95,4 %	95,0 %	95,0 %	97,0 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %
§ 60	97,6 %	96,9 %	96,5 %	98,0 %	97,0 %	97,0 %	0,0 %	1,0 %	1,0 %
Spolu	52,3 %	59,9 %	65,3 %	93,0 %	93,0 %	94,0 %	41,0 %	33,0 %	29,0 %

Zdroj: DB ÚPSVaR, vlastný výpočet

3.1.3 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia

3.1.3.1 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie podľa § 50 pre UoZ so ZP

Popis AOTP

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ podľa § 50 patrí do kategórie príspevkov pre zamestnávateľa a slúži k zvýšeniu zamestnanosti ZUoZ vedených v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace, ak pracovný pomer je dohodnutý najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času. Príspevok môže úrad PSVaR poskytnúť najdlhšie počas 12 kalendárnych mesiacov. Na ZUoZ vedeného v evidencii UoZ najmenej 24 mesiacov sa príspevok poskytuje najdlhšie počas 24 kalendárnych mesiacov.

Zamestnávateľ je povinný zachovať vytvorené pracovné miesto, na ktoré mu bol poskytnutý príspevok, najmenej v rozsahu zodpovedajúcom polovici dohodnutého obdobia poskytovania príspevku. Výška príspevku sa stanovuje % z CCP a je osobitne určená pre bratislavský kraj a osobitne pre ostatné kraje. Výška príspevku v ostatných krajoch závisí od príslušnosti okresu - miery evidovanej nezamestnanosti v okrese v porovnaní s celoslovenským priemerom v kalendárnom roku.

Popis vzorky a premenných použitých v analýze

Vzorka podporených UoZ so ZP bola vytvorená z UoZ so ZP, ktorých účasť na AOTP podľa § 50 začala v období od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2016, predchádzajúcich 12 mesiacov pred začiatkom ich účasti na danom AOTP, ako aj 12 mesiacov po skončení účasti na danom AOTP im nezačala účasť na inom AOTP.

Vzorka nepodporených UoZ bola vytvorená zo **znevýhodnených** UoZ so ZP, ktorí spĺňali nasledujúce podmienky:

- ich evidencia skončila po 1. 4. 2014 (alebo nebola ukončená) a zároveň začala pred 31. 3. 2016,
- ich evidencia presiahla dĺžku 3 mesiace,
- 365 dní pred a 900 dní po hypotetickom začiatku účasti nepodporených UoZ na danom AOTP sa nepodporení UoZ nezúčastnili žiadneho AOTP.

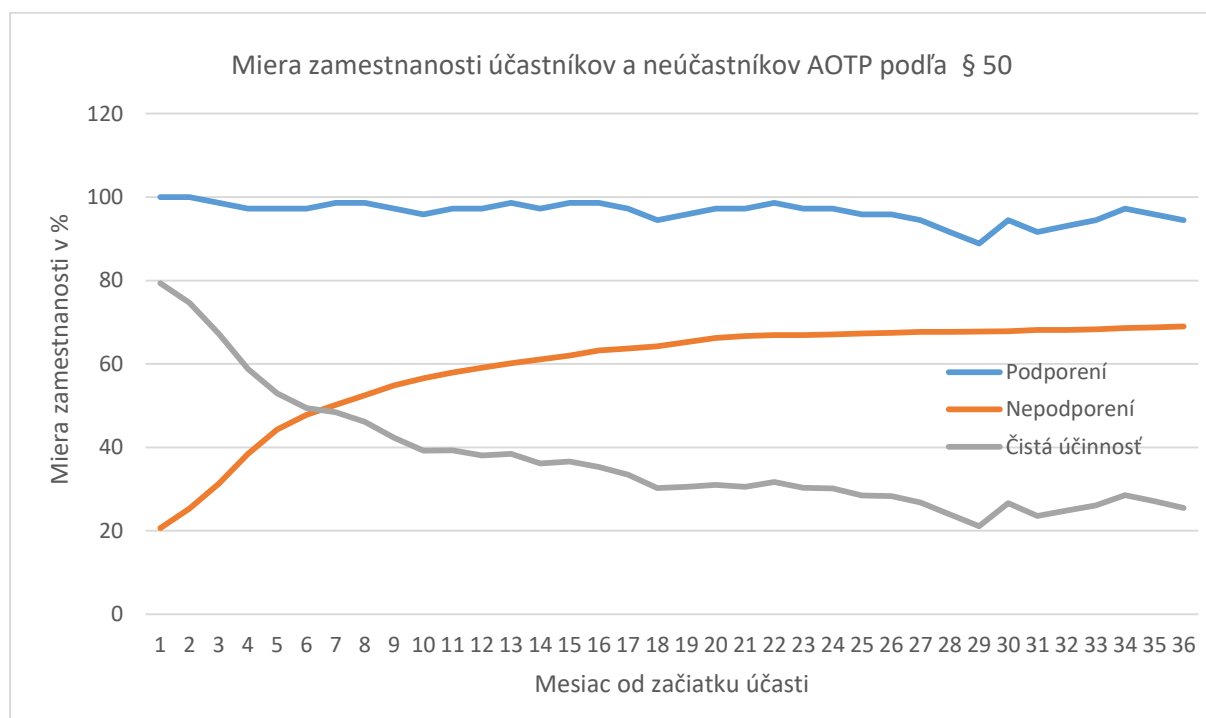
Podporení aj nepodporení UoZ vo vzorke museli spĺňať všeobecné podmienky pre zaradenie do vzorky uvedené v kapitole 2 Metodika hodnotenia. Pri analýze PSM boli použité nasledujúce premenné:

Variable	Unmatched		Mean		%reduct		t-test		V(T) / V(C)
	Matched	Treated	Control	%bias	bias	t	p> t		
PSK_KSK_BBSK	U	.59722	.51106	17.3		1.44	0.149	.	
	M	.59722	.61623	-3.8	77.9	-0.23	0.817	.	
DETI_DO_10	U	.125	.05016	26.6		2.82	0.005	.	
	M	.125	.10162	8.3	68.8	0.44	0.661	.	
RODINNY_STAV_slobodny	U	.22222	.2737	-11.9		-0.97	0.333	.	
	M	.22222	.22573	-0.8	93.2	-0.05	0.960	.	
vzdelanie_zakladne	U	.02778	.06872	-19.2		-1.36	0.173	.	
	M	.02778	.01937	3.9	79.5	0.33	0.742	.	
vzdelanie_stredne	U	.5	.5158	-3.1		-0.26	0.791	.	
	M	.5	.51555	-3.1	1.5	-0.19	0.853	.	
vzdelanie_stredne_uplne	U	.41667	.34281	15.2		1.30	0.194	.	
	M	.41667	.41295	0.8	95.0	0.04	0.964	.	
vzdelanie_vyssie	U	.05556	.07109	-6.4		-0.51	0.612	.	
	M	.05556	.05213	1.4	77.9	0.09	0.928	.	
dlhodobo_nezam	U	.40278	.56872	-33.5		-2.80	0.005	.	
	M	.40278	.40072	0.4	98.8	0.02	0.980	.	
OVLADANIE_PC	U	.52778	.27607	52.9		4.69	0.000	.	
	M	.52778	.4974	6.4	87.9	0.36	0.718	.	
ZNALOST_CUDZIEHO_JAZYKA	U	.5	.51303	-2.6		-0.22	0.827	.	
	M	.5	.48955	2.1	19.8	0.12	0.901	.	

Čistá účinnosť a čistá finančná efektívnosť AOTP podľa § 50

Pri uvedenom AOTP je UoZ od začiatku účasti mimo evidencie, nakoľko je zamestnaný u zamestnávateľa, ktorý je poberateľom príspevku podľa § 50. Z uvedeného dôvodu dosahuje v prvých mesiacoch miera uplatnenia sa na trhu práce hodnoty do 100 %, ktoré si však udržiava aj 36 mesiacov po začiatku účasti na danom AOTP. Keďže miera zamestnanosti nepodporených sa ani po 36 mesiacoch nepriblíži k miere zamestnanosti podporených UoZ so ZP, čistá účinnosť dosahuje po celý čas vysoké pozitívne hodnoty a ustáli sa na úrovni prevyšujúcej 20 %.

Obrázok 2: Miera zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov AOTP podľa § 50

Zdroj: DB ÚPSVaR, vlastný výpočet

Tabuľky 13 a 14 obsahujú porovnanie výsledkov PSM stanovených pre UoZ so ZP a výsledkov PSM stanovených v rámci Hodnotenia vybraných AOTP pre UoZ. Tabuľka 13 obsahuje zhrnutie technických informácií o priebehu výpočtu a použitých párovacích algoritmoch. V Tabuľke 14 je odhadnutá finančná návratnosť v rokoch od začiatku účasti na hodnotenom AOTP pre 2 varianty výpočtu prínosov zamestnania sa UoZ, vrátane UoZ so ZP:

1. prínosy odvodené z 1. kvartilu hrubej mzdy v SR pre hodnotené obdobie – pre všetky hodnotené podskupiny je návratnosť hodnoteného AOTP do 1 roka, pre UoZ so ZP je najnižšia v trvaní 0,6 roka (do 7 mesiacov);
2. prínosy odvodené z 1. decilu hrubej mzdy v SR pre hodnotené obdobie – pre všetky hodnotené podskupiny UoZ je návratnosť hodnoteného AOTP do 16 – 17 mesiacov, pre UoZ so ZP je návratnosť do 12 mesiacov.

Tabuľka 5 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej účinnosti v miere zamestnania pre AOTP podľa § 50

Podmnožina podporených	Výsledky všetkých párovacích algoritmov		Výsledky vybraného párovacieho algoritmu				
	Počet a typ odskúšaných algoritmov (počet podporených vo vzorke)	Podiel štatisticky významných výsledkov/podiel výsledkov s priemernou mierou skreslenia do 5 % (rozsah miery skreslenia)	Nastavenie vybraného párovacieho algoritmu (priemerná miera skreslenia)	Podiel podporených UoZ s priradeným párom	Čistá účinnosť po zvolenom mesiaci		
					Po 9.	Po 18.	Po 36.
Celá vzorka	80 NN (1 694)	100,0%/100,0 % (1,4 % – 2,6 %)	NN 8, calipher 0,5 (1,6 %)	100,0 %	40,4 %	28,4 %	19,7 %
S účasťou nad 12 mesiacov	40 NN (1 140)	100,0%/100,0 % (1,6 % – 2,3 %)	NN 8, calipher 0,008 (1,6 %)	99,9 %	41,6 %	30,0 %	20,1 %
Dlhodobu nezamestnaní	40 NN (1 227)	100,0%/100,0 % (1,3 % – 2,7 %)	NN 8, calipher 0,01 (1,3 %)	100,0 %	40,5 %	27,9 %	18,1 %
UoZ so ZP	80 NN, 20 radius, 20 kernel (72)	100,0%/34,0 % (3,1 % – 20,5 %)	radius, calipher 0,007 (3,1 %)	100,0 %	42,3 %	30,2 %	25,5 %

Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, vlastný výpočet, ZHS „Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce“

Tabuľka 6 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej finančnej efektívnosti pre AOTP podľa § 50

Podmnožina vzorky	Náklady na AOTP v EUR	VZ na úrovni 1. kvartilu hrubej mzdy v SR		VZ na úrovni 1. decilu hrubej mzdy v SR	
		ČSH po 36 mesiacoch v EUR	Splatenie nákladov v rokoch	ČSH po 36 mesiacoch v EUR	Splatenie nákladov v rokoch
Celá vzorka	-3 365,19	4 133,04	0,8	2 458,53	1,3
S účasťou nad 12 mesiacov	-3 632,25	4 179,96	1,0	2 435,36	1,4
Dlhodobu nezamestnaní	-3 445,36	4 110,77	0,8	2 422,19	1,3
UoZ so ZP	-2 858,15	4 496,21	0,6	2 884,28	1,0

Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, ŠÚ SR, vlastný výpočet, ZHS „Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce“

3.1.3.2 Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb podľa § 52 pre UoZ so ZP

Popis AOTP

Cieľom poskytovania príspevku na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj podľa § 52 je podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného UoZ, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi alebo príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.

Popis vzorky a premenných použitých v analýze

Vzorka podporených UoZ bola vytvorená z UoZ, ktorých účasť na AOTP podľa § 52 začala v období od 1. 7. 2015 do 30. 6. 2016 a 12 mesiacov predchádzajúcich začiatku ich účasti na danom AOTP, ako aj 18 mesiacov po ukončení ich účasti na hodnotenom AOTP, im nezačala účasť na inom AOTP. Dátum začiatku hypotetickej účasti nepodporených bol stanovený na 1. 1. 2016 (t. j. všetci nepodporení UoZ v evidencii k 1. 1. 2016), ktorý rozdeľuje časové obdobie začiatku účasti podporených UoZ na 2 polovice.

Vzorka nepodporených UoZ bola vytvorená z UoZ, ktorí spĺňali nasledujúce podmienky:

- nevyplnený dátum vyradenia z evidencie, alebo dátum vyradenia z evidencie \geq 1. 1. 2016 a dátum zaradenia do evidencie $<$ 1. 1. 2016,
- 365 dní pred a 30 mesiacov po hypotetickom dátume (1. 1. 2016) začiatku účasti nepodporených UoZ na danom AOTP sa nepodporení UoZ nezúčastnili žiadneho AOTP,
- dlhodobo nezamestnaní UoZ.

Podporení aj nepodporení UoZ vo vzorke museli spĺňať všeobecné podmienky pre zaradenie do vzorky uvedené v kapitole 2 Metodika hodnotenia.

Pri analýze PSM boli použité nasledujúce premenné:

Variable	Unmatched		Mean		%reduct		t-test		V(T) / V(C)
	Matched	Treated	Control	%bias	bias	t	p> t		
PSK_KSK_BBSK	U	.9308	.54422	97.7		12.92	0.000	.	
	M	.9308	.94118	-2.6	97.3	-0.51	0.611	.	
vek	U	46.422	45.912	5.3		0.85	0.398	1.05	
	M	46.422	45.938	5.0	5.1	0.60	0.547	1.03	
ZENA	U	.44637	.52154	-15.1		-2.37	0.018	.	
	M	.44637	.44637	0.0	100.0	-0.00	1.000	.	
NARODNOST_SK	U	.85467	.9076	-16.4		-2.79	0.005	.	
	M	.85467	.85467	0.0	100.0	0.00	1.000	.	
NARODNOST_HU	U	.13495	.08333	16.6		2.84	0.005	.	
	M	.13495	.12803	2.2	86.6	0.25	0.806	.	
NARODNOST_ROM	U	0	0	
	M	0	0	

Kvantitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (AOTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím (ad hoc hodnotenie)

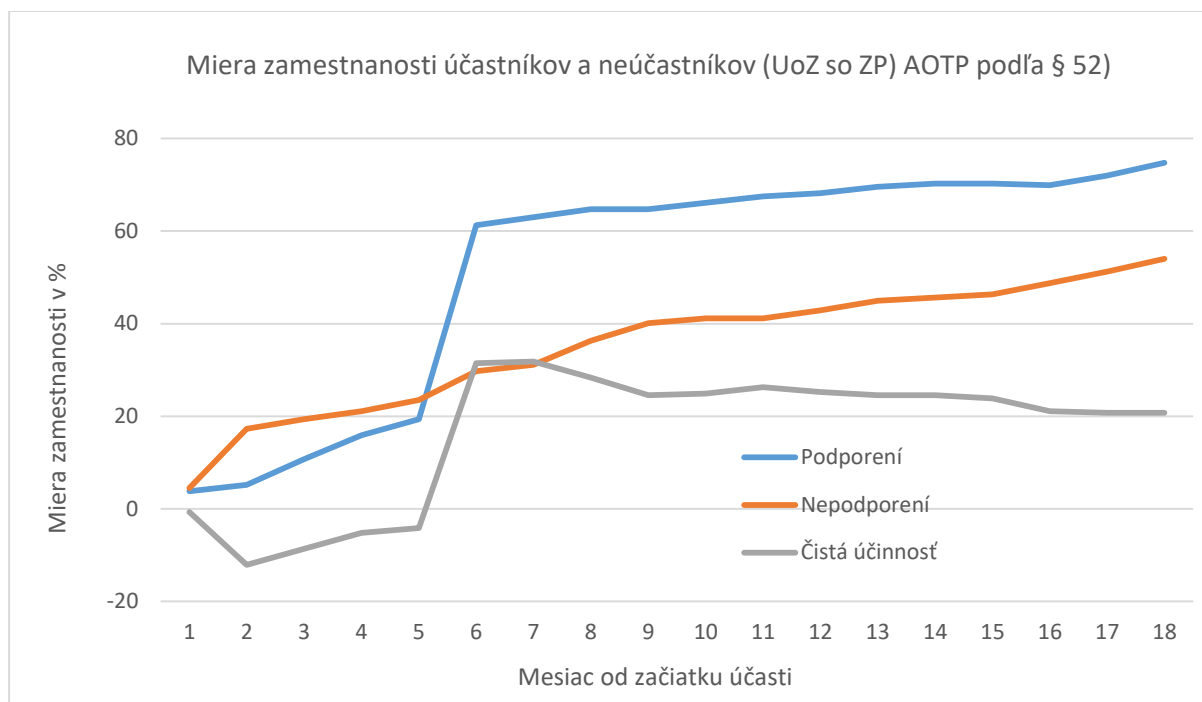
DETI_DO_10	U	.11765	.04422	27.1		5.12	0.000	.
	M	.11765	.12803	-3.8	85.9	-0.38	0.704	.
vzdelanie_zakladne	U	.58478	.06066	135.2		28.63	0.000	.
	M	.58478	.58478	0.0	100.0	-0.00	1.000	.
vzdelanie_stredne	U	.29066	.51587	-47.1		-7.19	0.000	.
	M	.29066	.29066	0.0	100.0	0.00	1.000	.
vzdelanie_stredne_uplne	U	.10381	.35828	-63.3		-8.73	0.000	.
	M	.10381	.09689	1.7	97.3	0.28	0.782	.
vzdelanie_vyssie	U	.02076	.06349	-21.4		-2.90	0.004	.
	M	.02076	.02768	-3.5	83.8	-0.54	0.589	.
dlhodobo_nezam	U	.42907	.69501	-55.6		-9.00	0.000	.
	M	.42907	.44291	-2.9	94.8	-0.33	0.738	.
OVLADANIE_PC	U	.08997	.21655	-35.7		-5.03	0.000	.
	M	.08997	.16263	-20.5	42.6	-2.64	0.008	.
PREKAZKA_UPLATNENIA_NA_TP	U	.70588	.33957	78.8		12.25	0.000	.
	M	.70588	.76817	-13.4	83.0	-1.70	0.089	.

3.1.3.3 Čistá účinnosť a čistá finančná efektívnosť AOTP podľa § 52

Pri uvedenom AOTP ostáva UoZ počas svojej účasti na hodnotenom AOTP v evidencii UoZ. Z uvedeného dôvodu dosahuje miera uplatnenia sa na trhu práce na začiatku 0%. Z uvedeného dôvodu dosahuje aj čistá účinnosť prvé mesiace po začiatku účasti negatívne hodnoty a pozitívne hodnoty dosiahne v 6. mesiaci. Následne, počas zvyšku sledovaného obdobia, neklesne čistá účinnosť pod 20%.

Nasledujúci graf zobrazuje priebeh miery zamestnania sa pre podporených a nepodporených UoZ so ZP po párovaní, ako aj čistú účinnosť, ktorú reprezentuje rozdiel miery zamestnania sa podporených a nepodporených UoZ so ZP po párovaní:

Obrázok 3: Miera zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov (UoZ so ZP) AOTP podľa § 52

Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, vlastný výpočet

Tabuľky 15 a 16 obsahujú porovnanie výsledkov PSM stanovených pre UoZ so ZP a výsledkov PSM stanovených v rámci Hodnotenia vybraných AOTP pre UoZ. Tabuľka 15 obsahuje zhrnutie technických informácií o priebehu výpočtu a použitých párovacích algoritmoch. V Tabuľke 16 je odhadnutá finančná návratnosť v rokoch od začiatku účasti na hodnotenom AOTP pre 2 varianty výpočtu prínosov zamestnania sa UoZ, vrátane UoZ so ZP:

1. prínosy odvodené z 1. kvartilu hrubej mzdy v SR pre hodnotené obdobie – jednoznačne najkratšiu, a teda aj najlepšiu návratnosť dosahujú UoZ so ZP na úrovni 10 mesiacov;
2. prínosy odvodené z 1. decilu hrubej mzdy v SR pre hodnotené obdobie – jednoznačne najkratšiu, a teda aj najlepšiu návratnosť dosahujú UoZ so ZP na úrovni 11 mesiacov.

Tabuľka 7 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej účinnosti v miere zamestnania pre AOTP podľa § 52

Podmnožina podporených	Výsledky všetkých párovacích algoritmov		Výsledky vybraného párovacieho algoritmu				
	Počet odskúšaných algoritmov (počet podporených vo vzorke)	Podiel štatisticky významných výsledkov/podiel výsledkov s priemernou mierou skreslenia do 5 % (rozsah miery skreslenia)	Nastavenie vybraného párovacieho algoritmu (priemerná miera skreslenia)	Podiel podporených UoZ s priradeným párom	Čistá účinnosť v p. b. po zvolenom mesiaci		
					Po 9.	Po 18.	Po 36.
Spolu	40 NN (6 884)	100,0 %/100,0 % (1,4 % – 1,6 %)	NN 3, calipher 0,008 (1,4 %)	99,9 %	8,7	11,5	26,9
Zákl. vzdelanie	40 NN (4 486)	100,0 %/100,0 % (0,9 % – 1,7 %)	NN 8, calipher 0,008 (0,9 %)	99,9 %	10,2	10,4	25,0
Vek nad 50	40 NN (1 169)	100,0 %/100,0 % (1,3 % – 2,7 %)	NN 8, calipher 0,006 (1,3 %)	99,6 %	10,2	17,8	39,4
Vek do 29 rokov	40 NN (1 651)	100,0 %/100,0 % (2,0 % – 3,3 %)	NN 8, calipher 0,004 (2,0 %)	98,8 %	5,3	5,2	19,6
Ženy	40 NN (3 127)	100,0 %/100,0 % (1,9 % – 2,3 %)	NN 8, calipher 0,700 (1,9 %)	100,0 %	12,7	17,8	34,5
Účasť > 180 dní	40 NN (3 424)	100,0 %/100,0 % (0,8 % – 1,9 %)	NN 8, calipher 0,001 (0,8 %)	99,4 %	-2,9	6,4	26,3
UoZ so ZP	120 (289)*	100,0 %/46,6 % (3,0 % – 23,0 %)	NN 1, calipher 0,090 (4,3 %)	100,0 %	24,6	20,8	-

Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, vlastný výpočet, ZHS „Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce“, *20 radius, 20 kernel, 80 NN

Tabuľka 8 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej finančnej efektívnosti pre AOTP podľa § 52

Podmnožina vzorky	Náklady na AOTP v EUR	VZ na úrovni 1. kvartilu hrubej mzdy v SR		VZ na úrovni 1. decilu hrubej mzdy v SR	
		ČSH po 36 mesiacoch v EUR	Splatenie nákladov v rokoch	ČSH po 36 mesiacoch v EUR	Splatenie nákladov v rokoch
Spolu	-569,57	2 223,65	1,3	1 592,50	1,5
Základné vzdelanie	-643,33	2 010,78	1,3	1 411,32	1,7
Vek nad 50	-507,21	3 316,33	1,2	2 452,05	1,3
Vek do 29 rokov	-628,86	1 070,57	1,8	686,67	2,1
Ženy	-591,61	3 190,89	1,2	2 336,10	1,3
Účasť nad 180 dní	-444,87	1 214,08	2,1	837,55	2,3
UoZ so ZP	-480,06	1117,30*	0,8	756,55*	0,9

Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, ŠÚ SR, vlastný výpočet, ZHS „Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce“, *po 18 mesiacoch v EUR

3.1.3.4 Príspevok na rekvalifikačný kurz REPAS+ podľa § 54 pre UoZ so ZP

Popis AOTP relevantný pre hodnotenie

Príspevok na rekvalifikačný kurz REPAS+ môže získať každý UoZ, ktorý predloží na príslušný úrad PSVaR relevantnú žiadosť obsahujúcu všetky požadované náležitosti. Na účely REPAS+ sa za rekvalifikačné kurzy nepovažujú kurzy na rozvoj komunikačných, počítačových, manažérskych, sociálnych, podnikateľských a jazykových kompetencií.

Popis vzorky a premenných použitých v analýze

Vzorka podporených UoZ so ZP bola vytvorená z UoZ so ZP, ktorých účasť na hodnotenom AOTP podporenom z OP LZ bola ukončená medzi 1. 10. 2017 a 30. 6. 2018. Zároveň museli podporení UoZ so ZP splniť podmienku, pri ktorej im 12 mesiacov predchádzajúcich začiatku ich účasti na danom AOTP neskončila účasť na inom AOTP. Dátum začiatku hypotetickej účasti nepodporených UoZ so ZP bol stanovený na 1. 3. 2018.

Vzorka nepodporených UoZ so ZP bola vytvorená z UoZ so ZP, ktorí spĺňali nasledujúce podmienky:

- nevyplnený dátum vyradenia z evidencie, alebo dátum vyradenia z evidencie po 1. 3. 2018 a dátum zaradenia do evidencie pred 1. 3. 2018,
- 365 dní pred hypotetickým dátumom (1. 3. 2018, resp. zaradením do evidencie po tomto dátume) začiatku účasti nepodporených UoZ na danom AOTP sa nepodporení UoZ nezúčastnili žiadneho AOTP.

Podporení aj nepodporení UoZ so ZP vo vzorke museli spĺňať všeobecné podmienky pre zaradenie do vzorky uvedené v kapitole 2 Metodika hodnotenia. Pri analýze PSM boli použité nasledujúce premenné:

Variable	Unmatched		Mean		%reduct		t-test		V(T) /
	Matched	Treated	Control	%bias	bias	t	p> t	V(C)	
vek	U	44.626	48.66	-37.2		-4.16	0.000	1.68*	
	M	44.626	45.403	-7.2	80.7	-0.48	0.631	1.33	
ZENA	U	.45455	.54086	-17.3		-1.69	0.090	.	
	M	.45455	.46477	-2.0	88.2	-0.14	0.886	.	
RODINNY_STAV_slobodny	U	.33333	.2799	11.6		1.16	0.245	.	
	M	.33333	.31196	4.6	60.0	0.32	0.749	.	
vzdelanie_zakladne	U	.11111	.08523	8.7		0.90	0.367	.	
	M	.11111	.11014	0.3	96.2	0.02	0.983	.	
vzdelanie_stredne	U	.33333	.48965	-32.1		-3.06	0.002	.	
	M	.33333	.36349	-6.2	80.7	-0.44	0.658	.	
vzdelanie_stredne_uplne	U	.41414	.35917	11.3		1.12	0.263	.	
	M	.41414	.38408	6.2	45.3	0.43	0.668	.	
vzdelanie_vyssie	U	.14141	.06454	25.4		3.01	0.003	.	
	M	.14141	.1423	-0.3	98.8	-0.02	0.986	.	

Kvantitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (AOTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím (ad hoc hodnotenie)

nad_50	U	.30303	.39074	-18.5		-1.76	0.078	.
	M	.30303	.29532	1.6	91.2	0.12	0.906	.
dlhodobo_nezam	U	.23232	.72992	-114.6		-10.98	0.000	.
	M	.23232	.1967	8.2	92.8	0.61	0.544	.
VLASTNICTVO_VP	U	.58586	.31112	57.3		5.79	0.000	.
	M	.58586	.56633	4.1	92.9	0.28	0.782	.
OVLADANIE_PC	U	.57576	.27745	63.1		6.49	0.000	.
	M	.57576	.53627	8.3	86.8	0.56	0.578	.

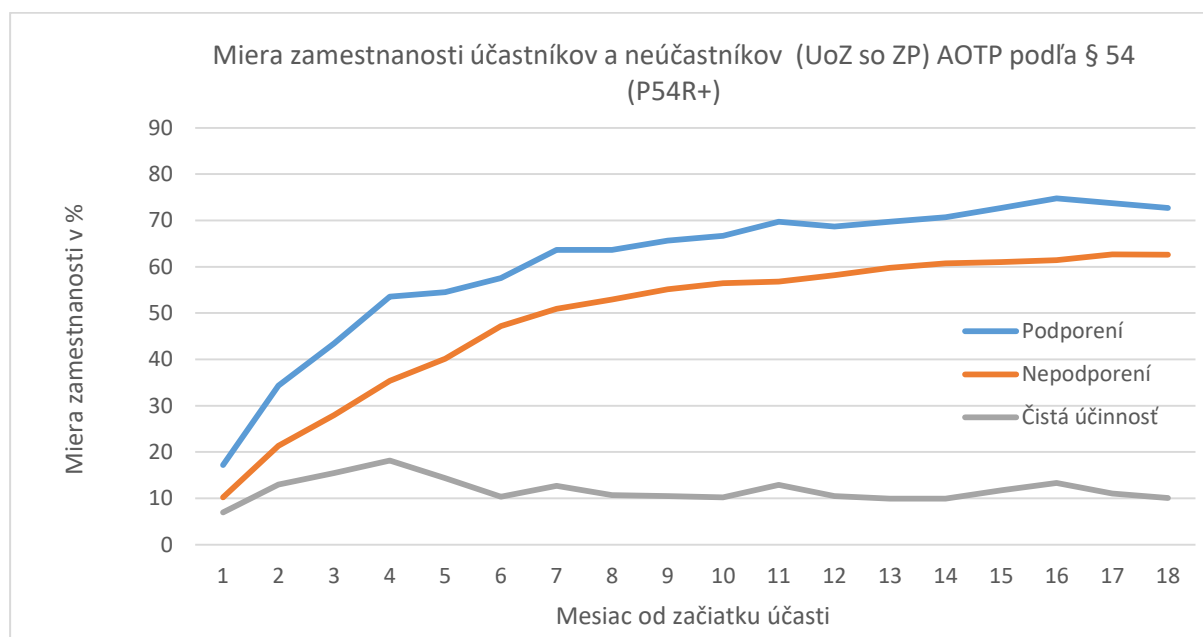
Čistá účinnosť a čistá finančná efektívnosť AOTP podľa § 54 – REPAS+

Pri uvedenom AOTP ostáva UoZ počas svojej účasti na hodnotenom AOTP v evidencii UoZ. Z uvedeného dôvodu dosahuje miera uplatnenia sa na trhu práce na začiatku 0 %.

Podpora UoZ so ZP dosiahli kladnú čistú účinnosť počas celého sledovaného obdobia 18 mesiacov po ukončení účasti na hodnotenom AOTP.

Nasledujúci graf zobrazuje priebeh miery zamestnania sa pre podporených a nepodporených UoZ so ZP po párovaní, ako aj čistú účinnosť, ktorú reprezentuje rozdiel miery zamestnania sa podporených a nepodporených UoZ so ZP po párovaní:

Obrázok 4: Miera zamestnanosti účastníkov a neúčastníkov (UoZ so ZP) AOTP podľa § 54 (P54R+)

Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, vlastný výpočet

Tabuľky 17 a 18 obsahujú porovnanie výsledkov PSM stanovených pre UoZ so ZP a výsledkov PSM stanovených v rámci Hodnotenia vybraných AOTP pre UoZ. Tabuľka 17 obsahuje zhrnutie technických informácií o priebehu výpočtu a použitých párovacích algoritmoch. V Tabuľke 18 je odhadnutá finančná návratnosť v rokoch od začiatku účasti na hodnotenom AOTP pre 2 varianty výpočtu prínosov zamestnania sa UoZ, vrátane UoZ so ZP:

1. prínosy odvodené z 1. kvartilu hrubej mzdy v SR pre hodnotené obdobie – najkratšiu, a teda aj najlepšiu návratnosť dosahujú spolu dlhodobo nezamestnaní UoZ a UoZ so ZP na úrovni 8 mesiacov;
2. prínosy odvodené z 1. decilu hrubej mzdy v SR pre hodnotené obdobie – najkratšiu, a teda aj najlepšiu návratnosť dosahujú spolu dlhodobo nezamestnaní UoZ a UoZ so ZP na úrovni 10 až 11 mesiacov.

Tabuľka 9 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej účinnosti v miere zamestnania pre AOTP podľa § 54 REPAS+

Podmnožina podporených	Výsledky všetkých párovacích algoritmov		Výsledky vybraného párovacieho algoritmu				
	Počet odskúšaných algoritmov (počet podporených vo vzorke)	Podiel štatisticky významných výsledkov/podiel výsledkov s priemernou mierou skreslenia do 5 % (rozsah miery skreslenia)	Nastavenie vybraného párovacieho algoritmu (priemerná miera skreslenia)	Podiel podporených UoZ s priradeným párom	Čistá účinnosť v p. b. po zvolenom mesiaci		
					Po 6.	Po 12.	Po 18.
Spolu	80 NN (2 427)	100,0 %/100,0 % (0,7 % – 1,8 %)	NN 8, calipher 0,002 (0,7 %)	99,9 %	14,6	12,0	8,4
Dlhodobo nezamestnaní	80 NN (5 23)	100,0 %/100,0 % (1,5 % – 3,2 %)	NN 5, calipher 0,500 (1,5 %)	100,0 %	19,9	17,3	12,8
MUoZ cez PO2	40 NN (777)	100,0 %/100,0 % (1,4 % – 3,0 %)	NN 8, calipher 0,004 (1,4 %)	99,9 %	8,3	5,6	4,7
Len ženy	40 NN (1 162)	100,0 %/100,0 % (1,0 % – 2,9 %)	NN 8, calipher 0,500 (1,0 %)	100,0 %	16,9	14,1	11,6
Vek nad 50	40 NN (307)	100,0 %/100,0 % (2,1 % – 4,4 %)	NN 8, calipher 0,001 (2,1 %)	100,0 %	17,2	16,2	13,0
Zákl. vzdelanie	40 NN (397)	100,0 %/100,0 % (1,7 % – 4,6 %)	NN 8, calipher 0,500 (1,7 %)	100,0 %	15,1	9,2	6,8
UoZ so ZP	120* (99)	32,0 %/7,5 % (3,1 % – 20,5 %)	radius, calipher 0,003 (4,5 %)	100,0 %	10,4	10,5	10,1

Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, vlastný výpočet, ZHS „Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce“, *80 NN, 20 radius, 20 kernel

Tabuľka 10 Výsledky kontrafaktuálneho hodnotenia čistej finančnej efektívnosti pre AOTP podľa § 54 REPAS+

Podmnožina vzorky	Náklady na AOTP v EUR	VZ na úrovni 1. kvartilu hrubej mzdy v SR		VZ na úrovni 1. decilu hrubej mzdy v SR	
		ČSH po 18 mesiacoch v EUR	Splatenie nákladov v rokoch	ČSH po 18 mesiacoch v EUR	Splatenie nákladov v rokoch
Spolu	-737,10	507,33	0,9	235,28	1,1
Dlhodobo nezamestnaní	-736,10	981,95	0,7	606,76	0,8
MUoZ v rámci PO2	-861,30	-248,02	2,2	-382,26	2,8
Len ženy	-775,00	684,78	0,8	366,16	1,0
Vek nad 50	-571,50	1 015,39	0,8	491,41	1,0
Základné vzdelanie	-737,90	323,60	1,1	90,89	1,3
UoZ so ZP	-616,33	711,89	0,7	422,19	0,9

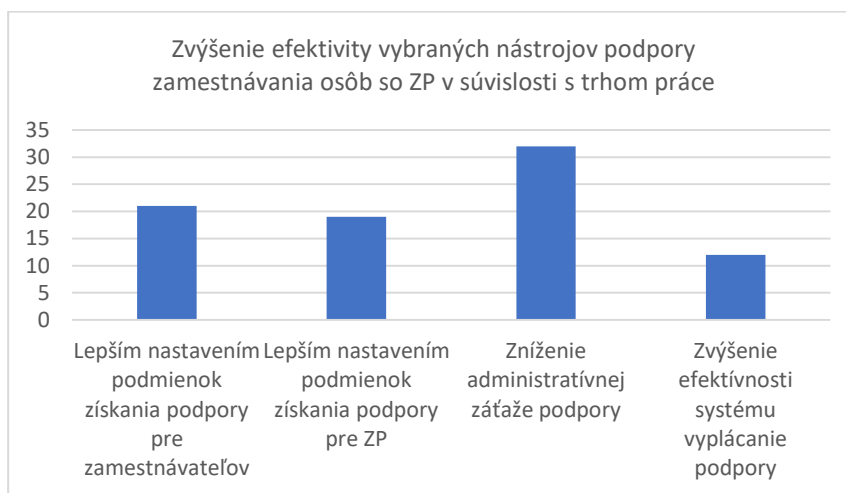
Zdroj: Údaje z DB ÚPSVaR, ŠÚ SR, vlastný výpočet, ZHS „Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce“

3.2 Do akej miery je možné zvýšiť efektivitu vybraných nástrojov v súvislosti s trhom práce a jeho potrebami?

3.2.1 Výsledky prieskumu

Na otázku „Do akej miery je možné zvýšiť efektivitu vybraných nástrojov v súvislosti s trhom práce a jeho potrebami?“ respondenti odpovedali, že efektivitu možno najviac zvýšiť znížením administratívnej záťaže podpory, na druhom mieste to bolo lepšie nastavenie podmienok získania podpory pre zamestnávateľov, a potom pre osoby so ZP. Výsledky zisťovania ilustruje obrázok nižšie.

Obrázok 5: Zvýšenie efektivity vybraných nástrojov podpory zamestnávania osôb so ZP v súvislosti s trhom prác

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

3.2.2 Analýza údajov v DB ÚPSVaR

Zodpovedanie položenej HO bude postavené na zisteniach z predchádzajúcej HO 1 a analýzy vývoja rôznych ukazovateľov evidencie ZUoZ so ZP. Zistenia HO 1 ukazujú, či už z výsledkov kontrafaktuálnej analýzy, alebo porovnaním miery ukončenia evidencie UoZ a ZUoZ so ZP po účasti na rôznych typoch AOTP, že účasť ZUoZ so ZP na AOTP je účinnejšia a efektívnejšia, ako účasť UoZ na AOTP. Zistenia uvedené nižšie v rámci tejto kapitoly ukazujú, že umiestňovanie nových ZUoZ so ZP sa postupne zlepšuje. Narastal podiel ich účasti na AOTP (aj keď od roku 2018 opäť klesá) a nepriamo sa dá odvodiť, že klesala aj ich priemerná doba v evidencii. Podiel účasti na AOTP dosiahol v priemere 14 %, čo nie je výrazne viac ako v prípade UoZ vo všeobecnosti (11 %). Negatívnym zistením je skutočnosť, že skoro polovica ZUoZ so ZP ostáva v evidencii natrvalo. Keďže už bolo konštatované, že efektivita účasti ZUoZ so ZP na AOTP je dostatočná, hlavnou výzvou sa javí zvýšenie účasti ZUoZ so ZP na AOTP a znižovanie skupiny ZUoZ so ZP trvalo umiestnených v evidencii.

Priemerný počet nových evidencií

Nasledujúca tabuľka obsahuje údaje o vývoji mesačného priemeru nových evidencií UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ so ZP za obdobie 2014 - 2018.

Tabuľka 11 Vývoj mesačného priemeru nových evidencií UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ so ZP za obdobie 2014 - 2018

Rok	Priemerný počet nových evidencií za mesiac		
	UoZ	ZUoZ so ZP	DN ZUoZ so ZP*
2014	27 977	677	206

2015	27 769	647	158
2016	26 111	562	115
2017	23 397	475	80
2018	22 776	492	69
Pokles 2018-2014	18,6 %	27,3 %	66,6 %

*Vysvetlenie: Počet dlhodobo nezamestnaných je vypočítaný ako počet nových UoZ v mesiaci, ktorí následne ostali v evidencii dlhšie ako 365 dní

Zdroj: DB ÚPSVaR a vlastný výpočet

Z údajov v tabuľke je zrejmé, že pri DN ZUoZ so ZP nastal najvyšší pokles pribúdania nových evidencií počas sledovaného obdobia 2014 - 2018. Je to dané tým, že noví ZUoZ so ZP začali rýchlejšie opúšťať evidenciu a u menšieho počtu dĺžka evidencie prekročila 365 dní.

Podiel účastí UoZ a ZUoZ na ich počtoch

Na otázku „Čo spôsobilo pokles počtu nových UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ so ZP v evidencii?“ môže čiastočnú odpoveď poskytnúť nasledujúca tabuľka:

Tabuľka 12 Vývoj podielu účasti nových UoZ na AOTP na nových evidenciách za UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ v rokoch 2014 - 2018

Rok	Podiel skupín UoZ s účasťou na AOTP		
	UoZ spolu	UoZ so ZP	DN UoZ
2014	9 %	9,7 %	24,8 %
2015	11 %	14,4 %	29,8 %
2016	9 %	14,3 %	33,1 %
2017	13 %	15,6 %	48,2 %
2018	13 %	15,2 %	40,9 %

Zdroj: DB ÚPSVaR a vlastný výpočet

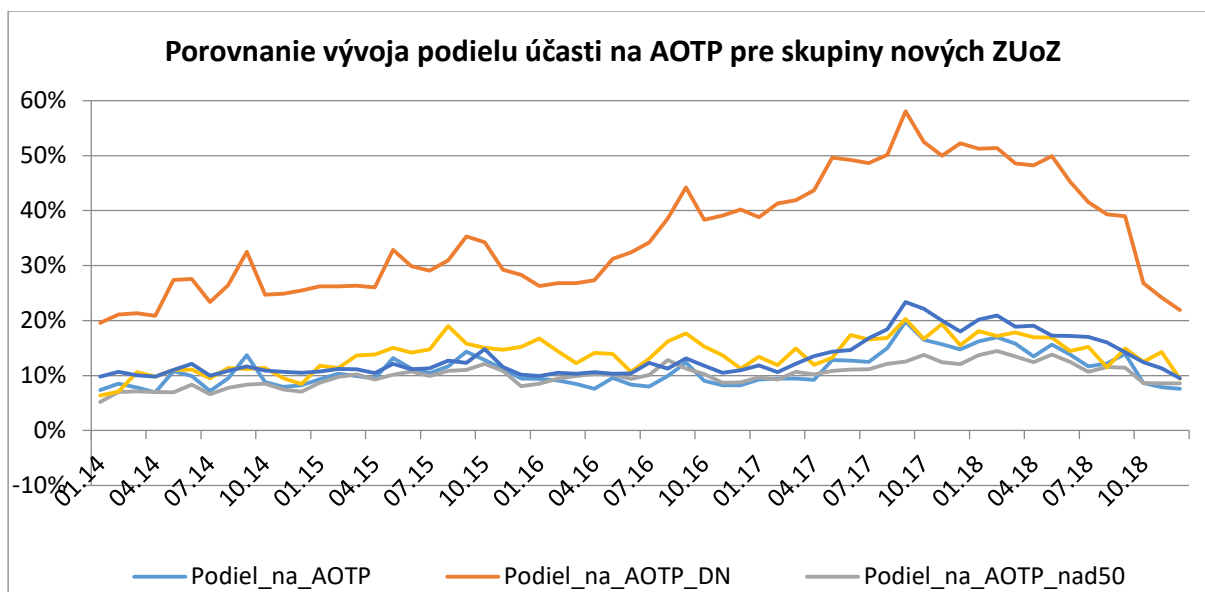
Postup pre výpočet údajov v tabuľke bol nasledovný:

1. Výpočet priemerného mesačného počtu nových UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ za obdobie 2014 - 2018
2. Výpočet priemerného mesačného počtu nových UoZ, ZUoZ so ZP a DN ZUoZ za obdobie 2014 - 2018, ktorí sa zúčastnili počas svojej evidencie aspoň na 1 AOTP (pri DN ZUoZ nebolo brané do úvahy, či účasť na AOTP nastala pred tým, ako sa nový UoZ stal DN, teda po 365 dňoch v evidencii, alebo až po uplynutí 365 dní v evidencii)
3. Výpočet podielu výsledkov z 2. a 1. bodu

Podiel účasti novo zaradených ZUoZ so ZP na AOTP bol len mierne vyšší, ako podiel za všetkých UoZ. Pri DN UoZ dosahoval podiel oveľa vyššie hodnoty počas celého sledovaného obdobia a v roku 2017 bol dokonca dvojnásobný oproti podielu v roku 2014.

Nasledujúci obrázok porovnáva vývoj podielu účasti na AOTP na nových UoZ v evidencii pre rôzne typy znevýhodnenia. V priemere dosiahol podiel účastí na AOTP všetkých nových UoZ 11 %. Najvyššiu priemernú účasť na AOTP pri nových UoZ dosiahla skupina DN ZUoZ vo výške 33 %, po ktorej nasledovala skupina ZUoZ so ZP na úrovni 14 %. Do začiatku roka 2018 podiel účasti na AOTP na nových evidenciách pri všetkých sledovaných typoch znevýhodnenia rástol a následne klesol.

Obrázok 6: Vývoj podielu účasti na AOTP pre skupiny nových ZUoZ za obdobie 2014-2018

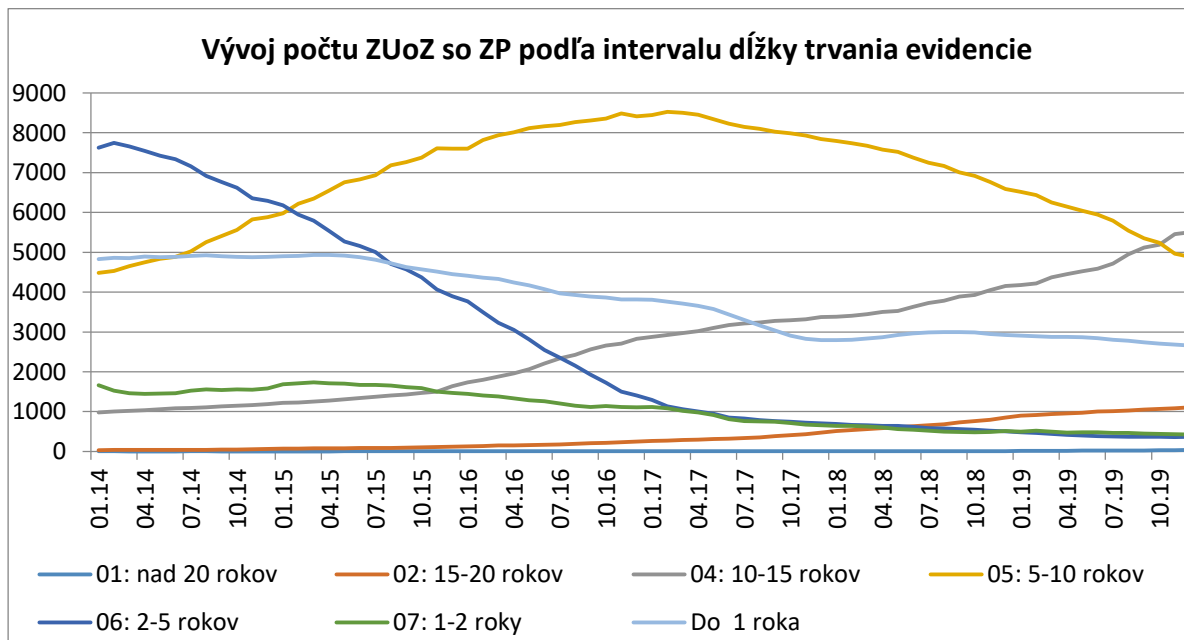

Zdroj: DB ÚPSVaR a vlastný výpočet

Vývoj počtu a podielu ZUoZ so ZP podľa intervalu trvania evidencie

Nasledujúci graf zobrazuje vývoj počtu ZUoZ so ZP podľa intervalu trvania evidencie. Hodnoty pre jednotlivé mesiace boli spočítané tak, že každý UoZ so ZP v evidencii ku koncu každého mesiaca sledovaného obdobia bol zaradený do intervalu dĺžky v evidencii podľa trvania jeho evidencie ku koncu daného mesiaca.

Obrázok 7: Vývoj počtu ZUoZ so ZP podľa intervalu trvania evidencie za obdobie 2014 - 2018

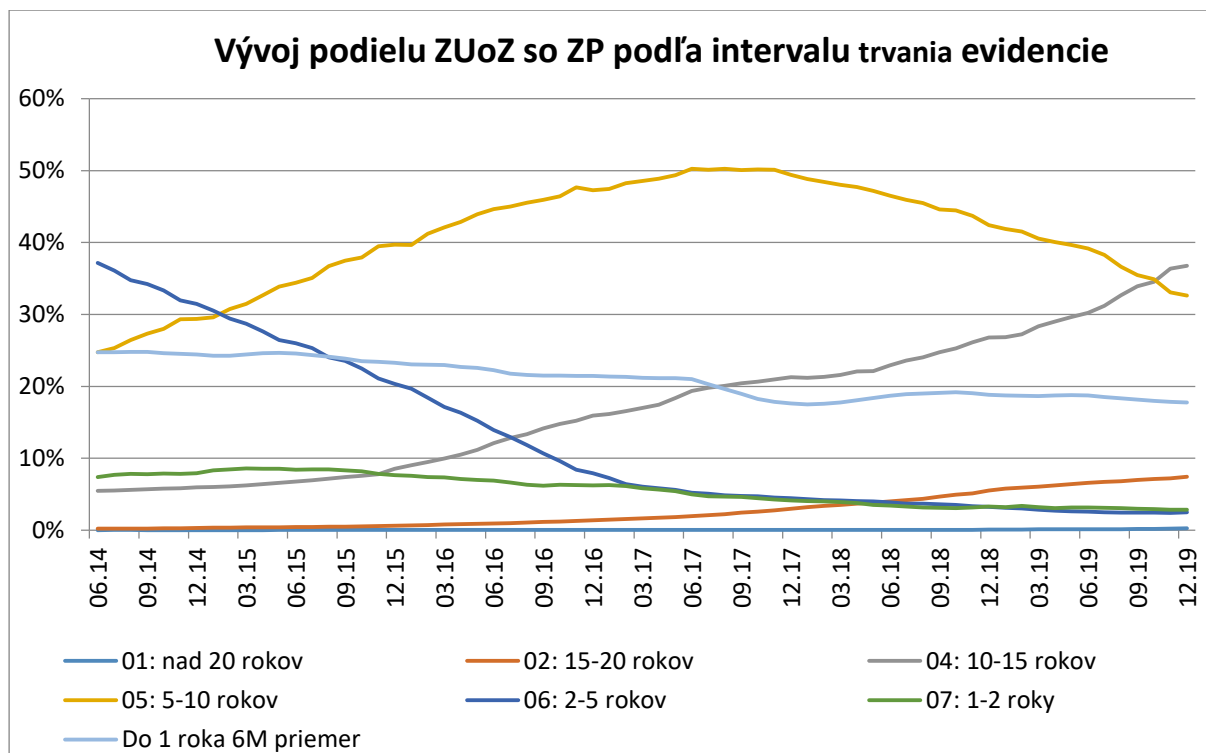
Zdroj: DB ÚPSVaR a vlastný výpočet

Z grafu vyplýva, že postupne rastie podiel DN ZUoZ so ZP v intervale trvania 15 – 20 rokov a 10 až 15 rokov (počet ZUoZ so ZP s trvaním evidencie nad 20 rokov je zanedbateľný). Do polovice roku 2017 rástol aj počet ZUoZ so ZP, potom začal klesať. Najvýraznejšie klesol počet ZUoZ so ZP v intervale trvania evidencie 2 až 5 rokov. Evidencie v trvaní pod 2 roky tiež klesali, ale miernejším tempom. Rast počtu dlho trvajúcich evidencií nad 10 rokov vysvetľujeme tým, že ide o tých istých ZUoZ so ZP počas

celého obdobia, ktorí sú dlhodobo v evidencii a časom sa posúvajú do vyšších intervalov trvania evidencie. Títo UoZ len zriedka evidenciu opúšťajú.

Nasledujúci graf zobrazuje vývoj podielu UoZ so ZP podľa intervalu trvania evidencie. Hodnoty pre jednotlivé mesiace boli spočítané tak, že pre každý mesiac bola vypočítaná podiel pre každý interval trvania evidencie na celkovej počte ZUoZ so ZP v danom mesiaci.

Obrázok 8: Vývoj podielu UoZ so ZP podľa intervalu trvania evidencie za obdobie 2014 - 2018

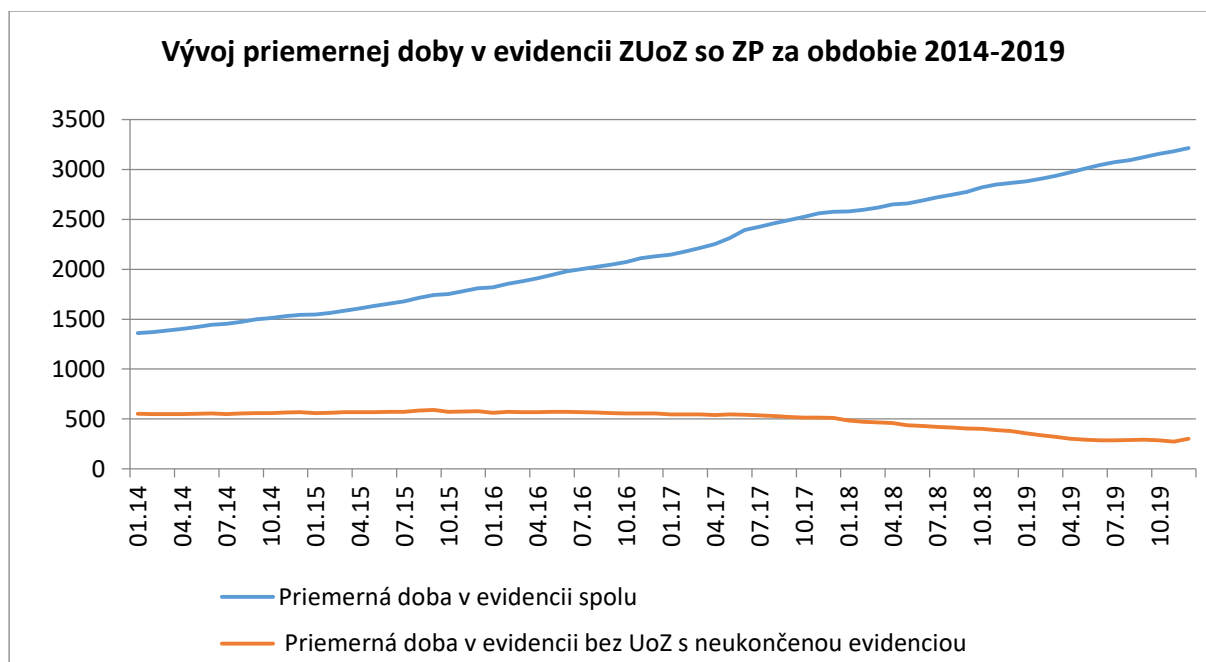

Zdroj: DB ÚPSVaR a vlastný výpočet

Z grafu vyplýva, že vývoj podielu je podobný ako vývoj počtu z predchádzajúceho obrázku. V absolútnom množstve klesol počet ZUoZ so ZP zo začiatku roka 2014 z približne 20 tisíc na približne 15 tisíc na konci roka 2018. V oboch prípadoch klesá počet aj podiel ZUoZ so ZP v intervaloch trvania evidencie do 10 rokov a rastie počet a podiel ZUoZ so ZP v intervaloch trvania evidencie nad 10 rokov, ktorých podiel vzrástol za sledované obdobie zo 6 % na 44 %. Pravdepodobne je to spôsobené tým, že ZUoZ so ZP nad 10 rokov v evidencii zostávajú v evidencii natrvalo a možno rezignovali v snahe hľadať si prácu, kým ZUoZ so ZP do 10 rokov sa darí umiestňovať na trhu práce.

Na uvedené zistenia nadväzuje graf vývoja priemernej doby v evidencii ZUoZ so ZP za obdobie 2014 - 2019. Pre každého ZUoZ so ZP bola doba v evidencii vypočítaná ako rozdiel posledného dňa jednotlivých mesiacov a začiatku evidencie daného ZUoZ so ZP. Následne bola vypočítaná priemerná doba v evidencii za všetkých ZUoZ so ZP v evidencii ku koncu jednotlivých mesiacov sledovaného obdobia. Zároveň bola vypočítaná priemerná doba v evidencii za ZUoZ so ZP bez UoZ, ktorí nemajú do posledného dňa sledovaného obdobia ukončenú evidenciu.

Obrázok 9: Vývoj priemernej doby v evidencii ZUoZ so ZP za obdobie 2014 - 2019

Zdroj: DB ÚPSVaR a vlastný výpočet

Priemerná doba v evidencii ZUoZ so ZP vzrástla za 2 160 dní o 1 854 dní. To potvrdzuje závery predchádzajúcich zistení, že veľká časť ZUoZ so ZP zostáva v evidencii natrvalo. Ak vylúčime ZUoZ so ZP, ktorí sú v evidencii trvalo (nemajú do posledného dňa sledovaného obdobia 31.12.2019 ukončenú evidenciu), priemerná doba v evidencii klesá. Znamená to, že nových ZUoZ so ZP sa darí umiestňovať na trhu práce.

3.3 Aké nedostatky sa vyskytli v súvislosti s uplatňovaním vybraných nástrojov APTP?

3.3.1 Výsledky prieskumu

Za najčastejšie nedostatky v súvislosti s uplatňovaním vybraných nástrojov APTP až ¼ respondentov uvádzala **nadmernú byrokraciu**. V komentároch niektorí uvádzali aj konkrétne príklady, ako administratíva spojená s preukazovaním a hodnotením ZP hlavne u tých, u ktorých je zrejмый, ale nebol priznaný invalidný dôchodok, alebo nutnosť vykazovať na každého nového zamestnanca nové žiadosti s veľkým počtom dokumentov, a to všetko dvojmo. Pre každého nového zamestnanca musí byť aj nová zmluva, nestačí uzatvorenie dodatku, čo tiež komplikuje administratívu. Pritom podľa jednotlivých respondentov dochádza aj k porušovaniu GDPR, aj lekárskeho tajomstva. Tieto požiadavky často vedú k situácii, že zamestnávateľ sa radšej o podporu neuchádza. Komplikovaná administratíva bola prekážkou aj pri priebežnom vyplácaní príspevku v prípade presťahovania pracoviska a spôsobila ich oneskorenie.

Nastavené podmienky pri investičnej pomoci **často diskvalifikujú začínajúce podniky**, nakoľko nie je možné získať bankový úver na spolufinancovanie z dôvodu nedostatočnej finančnej histórie.

Jednotliví respondenti uvádzali aj konkrétne príklady **stáženia vyplácania príspevkov**, napríklad:

- **oneskorené vyplácanie príspevkov** sa javí ako ďalší nedostatok pri využívaní nástrojov na podporu zamestnávania osôb so ZP.
- Spôsob preplácania by bolo vhodné upraviť na pomer 70 % zálohy a 100 % vyúčtovania, nakoľko súčasné 50 % zálohovanie je nedostatočné.

- Výška príspevku je určená na rok, ale čerpá sa v kvartálnych intervaloch. Podľa niektorých respondentov, ak má niektorý kvartál z objektívnych dôvodov nízke čerpanie, napríklad kvôli PN zamestnanca alebo iným prekážkam v práci, mal by byť tento výpadok nahradený následne v iných kvartáloch, hlavne v prípade snahy zamestnanca dobehnúť omeškané zadania²⁴.
- Výška sumy by sa mala upravovať podľa inflácie, nakoľko ceny tvarov a služieb priebežne rastú a príspevky sa nemenia²⁵.
- Náklady sa nepočítajú podľa druhu postihnutia, ale sú u všetkých rovnaké, čo často nereflektuje realitu²⁶

Niektorí respondenti nachádzajú problém aj v **legislatíve**, konkrétne v obmedzovaní počtu zamestnancov počas projektu pre CHP. To znamená, že chýba možnosť náhrady za dlhodobu práceneschopného zamestnanca, a to krátkodobým zásokom inou osobou so ZP²⁷. Túto možnosť majú však CHD.

3.4 Aký je pomer nástrojov AFTP zameraných na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v komparácii so všetkými nástrojmi AFTP?

3.4.1 Analýza údajov v DB ÚPSVaR

V rámci hodnotiacej otázky bol skúmaný podiel osôb so ZP s účasťou na AOTP na celkovom počte účastníkov AOTP podľa jednotlivých AOTP financovaných z prostriedkov OP LŽ (PO2 a PO3) so začiatkom účasti v období 1.1.2015 až 31.12.2020. Boli stanovené 2 typy podielu:

1. podiel účasť osôb so ZP na všetkých účasťach UoZ na jednotlivých AOTP,
2. podiel jedinečných účastníkov – osôb so ZP na všetkých jedinečných účastníkoch UoZ na jednotlivých AOTP.

Dôvodom pre stanovenie dvoch typov podielov je skutočnosť, že UoZ sa zúčastňujú niektorých AOTP aj opakovane. Najviditeľnejšie je to pri podpore podľa § 60, kde počet účasť je viac ako sedemnásobný oproti počtu jedinečných účastníkov. Je to spôsobené tým, že osoba so ZP, ktorá je prijímateľom príspevku napr. podľa § 60, má pre každé štvrtročné obdobie poberania daného príspevku vytvorený samostatný záznam o účasti v DB ÚPSVaR. Potom napr. takáto osoba so ZP pri poberaní daného príspevku v trvaní 3 roky má v DB ÚPSVaR 12 samostatných záznamov o účasti danej osoby so ZP. Nasledujúca tabuľka obsahuje zhrnutie uvedených zistení.

²⁴ Skutkový stav: Príspevok je vyplácaný na časovú jednotku trvania zamestnania a v závislosti od ustanovenej dĺžky pracovného úväzku a nie na objem vyprodukovaných tovarov a služieb. Zamestnávateľovi tým, že zamestnanec dobehol omeškané zadanie v riadnom pracovnom čase, nevznikli žiadne dodatočné náklady.

²⁵ Skutkový stav: Výška príspevkov je variabilná vo väzbe na priemernú mzdu v NH za 1. – 3. štvrtrok predchádzajúceho roka. Dopolia boli vždy výšky príspevkov narastajúce, napr. medziročne sa menila priemerná mzda zamestnanca v NH takto: 2019 - 1 064 €, 2020 - 1 096 € rozdiel + 32 €, t. j. 3,00 %; 2021 – 1 170 € rozdiel + 74 € t. j. 6,75 %. Napr. ročná výška príspevku pre OZP s mierou postihnutia viac ako 70 % podľa § 60 sa menila takto: 2019 - 6 651,80 €, 2020 - 7 192,60 €, rozdiel +540,80 €, t. j. 8,13 %; 2021 – 7 408,90 € rozdiel + 216,30 €, t. j. 3,00 %; 2022 – 7 909,15 € - rozdiel + 500,25 € t. j. 6,75 %", a to vo väzbe na výpočet výšky príspevkov, ktorý je stanovený v príslušných ustanoveniach §§ 56 až 60 zákona o službách zamestnanosti.

²⁶ Skutkový stav: Za OZP sa považuje občan, ktorý je invalidný podľa osobitného predpisu (§ 9 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti), a to bez ohľadu na druh zdravotného postihnutia. Z tohto dôvodu nemôžu ani prevádzkové náklady zohľadňovať druh zdravotného postihnutia. V prípade potreby úpravy pracoviska či nákupu špeciálnych pomôcok môže zamestnávateľ požiadať Úrad PSVaR o špecifický príspevok. Inak nevidím dôvod rozlišovať medzi jednotlivými osobami so ZP.

²⁷ Skutkový stav: Je to dané samotným pracovným miestom, ktoré sa vytvára/prispôsobuje pre jedného občana so ZP. CHP je pracovisko, na ktorom právnická osoba alebo fyzická osoba zriadi pracovné miesto pre občana so ZP a pracovné miesto sa nevytvára v chránenej dielni. Za chránené pracovisko sa považuje aj pracovisko, na ktorom občan so ZP prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť (§ 55 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti).

Tabuľka 13 Podiel účastí a jedinečných účastníkov* – osôb so ZP podľa jednotlivých AOTP

AOTP	Počet jedinečných účastníkov – osôb so ZP	Počet účastí osôb so ZP	Počet jedinečných UoZ/osôb	Počet účastí všetkých UoZ/osôb	Podiel jedinečných účastníkov – osôb so ZP	Podiel účastí osôb so ZP
§ 46	1	1	348	348	0,3 %	0,3 %
§ 46V	1	1	27	27	3,7 %	3,7 %
§ 49	88	88	7 710	7 710	1,1 %	1,1 %
§ 50	206	213	6 717	6 758	3,1 %	3,2 %
§ 50J	648	669	13 319	13 792	4,9 %	4,9 %
§ 51	121	121	21 592	21 592	0,6 %	0,6 %
§ 51A	20	20	5 607	5 626	0,4 %	0,4 %
§ 52	460	774	29 194	45 260	1,6 %	1,7 %
§ 52A	1 299	1 698	18 517	21 343	7,0 %	8,0 %
§ 53	556	594	25 736	26 981	2,2 %	2,2 %
§ 53A	18	18	1 592	1 692	1,1 %	1,1 %
§ 53C2			135	156	0,0 %	0,0 %
§ 53F			3	3	0,0 %	0,0 %
§ 53G	588	736	1 233	1 482	47,7 %	49,7 %
§ 54	1 981	2 274	58 833	65 659	3,4 %	3,5 %
§ 54D	600	652	57 133	68 589	1,1 %	1,0 %
§ 54K+	189	193	12 441	12 745	1,5 %	1,5 %
§ 54O	245	245	11 231	11 232	2,2 %	2,2 %
§ 54P	956	1 020	55 234	59 967	1,7 %	1,7 %
§ 54R	635	649	15 274	15 839	4,2 %	4,1 %
§ 54R+	719	743	23 598	24 874	3,0 %	3,0 %
§ 54U	41	42	3 077	3 078	1,3 %	1,4 %
§ 56	787	844	965	1 033	81,6 %	81,7 %
§ 56A	33	67	44	88	75,0 %	76,1 %
§ 57	234	234	336	336	69,6 %	69,6 %
§ 59	106	193	1 564	3 790	6,8 %	5,1 %
§ 60	10 709	77 138**	12 892	90 303	83,1 %	85,4 %
Spolu	21 241	89 227	384 352	510 303	5,5 %	17,5 %

*Poznámka: Kvôli prehľadnosti a porovnateľnosti sú uvedené v 1 tabuľke všetky príspevky evidované v DB ÚPSVaR, aj keď v niektorých prípadoch je poberateľom príspevku UoZ, inokedy zamestnanec alebo zamestnávateľ a pod.

**Poznámka: Pri podpore podľa § 60 dochádza k opakovaným účastiť na tom istom nástroji. Pre každý štvrtrok je evidovaná samostatná účasť, aj keď je trvanie podpory neprerušené napr. 2 roky.

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

Najvyššie podiely dosahujú osoby so ZP prirodzene pri § 56 až § 60 (s výnimkou § 59, ktorý definuje príspevok pre asistentov osôb so ZP).

Rozdiel v podiele účastí osôb so ZP na všetkých účastiť UoZ na jednotlivých AOTP (17,5 %) a podiele jedinečných účastníkov – osôb so ZP na všetkých jedinečných účastníkoch UoZ na jednotlivých AOTP (5,5 %) je spôsobený tým, že pri osobách so ZP dochádza častejšie k opakovaným účastiť na tom

istom nástroji (najmä § 60). Na úrovni jednotlivých nástrojov je rozdiel medzi vypočítanými podielmi zanedbateľný.

Nasledujúca tabuľka obsahuje prehľad AOTP mimo § 56 až § 60 určených pre podporu osôb so ZP s najvyšším podielom osôb so ZP na počtoch účasti alebo jedinečných účastníkov so začiatkom účasti v období do 1.1.2015 do 31.12.2020.

Tabuľka 14 AOTP s najväčším podielom účasti a jedinečných účastníkov – osôb so ZP podľa jednotlivých AOTP

AOTP	Podiel jedinečných účastníkov – osôb so ZP	Podiel účasti osôb so ZP
§ 53G	47,7 %	49,7 %
§ 52A	7,0 %	8,0 %
§ 54R + § 54R+*	7,2 %	7,1 %
§ 50J	4,9 %	4,9 %
§ 46V	3,7 %	3,7 %
§ 54	3,4 %	3,5 %
§ 50	3,1 %	3,2 %

*Uvedené AOTP (RE-PAS a REPAS+) boli spojené, nakoľko ide o veľmi podobný typ AOTP

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

AOTP s najväčším podielom osôb so ZP sú vyrovnávacie príspevky integračnému podniku podľa § 53g.

Príspevok UoZ na vzdelávanie podľa § 46, odsek (7) patrí síce k AOTP s najvyšším podielom ZUoZ so ZP, no z hľadiska počtov ZUoZ so ZP a aj celkovo ide o veľmi zanedbateľné AOTP, nakoľko sa uvedeného AOTP zúčastnil len 1 ZUoZ so ZP a len 27 UoZ celkovo.

Nasledujúca tabuľka obsahuje prehľad AOTP mimo § 56 až § 60 určených pre podporu osôb so ZP s najvyšším počtom osôb so ZP na počtoch účasti alebo jedinečných účastníkov.

Tabuľka 15 AOTP s najvyšším počtom účasti a jedinečných účastníkov – osôb so ZP podľa jednotlivých AOTP

AOTP	Počet jedinečných účastníkov ZUoZ so ZP	Počet účasti ZUoZ so ZP
§ 54	1 981	2 274
§ 54R + § 54R+*	1 354	1 392
§ 52A	1 299	1 698
§ 54P	956	1 020
§ 50J	648	669
§ 54D	600	652
§ 53G	588	736

*Uvedené AOTP (RE-PAS a REPAS+) boli spojené, nakoľko ide o veľmi podobný typ AOTP

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

AOTP s najväčším podielom osôb so ZP sú príspevky podľa § 54. Podľa § 54 sú poskytované rôzne typy príspevkov a na úrovni DB ÚPSVaR nie je vedená podrobnejšia evidencia o type príspevku.

3.5 Do akej miery je implementácia vybraných nástrojov AFTP zameraných na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím efektívna a primeraná k vynaloženým finančným nákladom v zmysle stratégie finančného riadenia EŠIF?

3.5.1 Výsledky prieskumu

V zisťovaní efektívnosti implementácie jednotlivých nástrojov AFTP sa hodnotitelia respondentov pýtali na zacielenosť a využitie jednotlivých nástrojov. Všeobecne možno zhrnúť, že z predmetných nástrojov boli najlepšie zacielené:

- § 56 – príspevok na zriadenie HD a CHP,
- § 53g – príspevok integračnému podniku.

Oba tieto nástroje boli aj pomerne dobre využité.

Podľa viacerých respondentov prieskumu boli najmenej zacielené a využité:

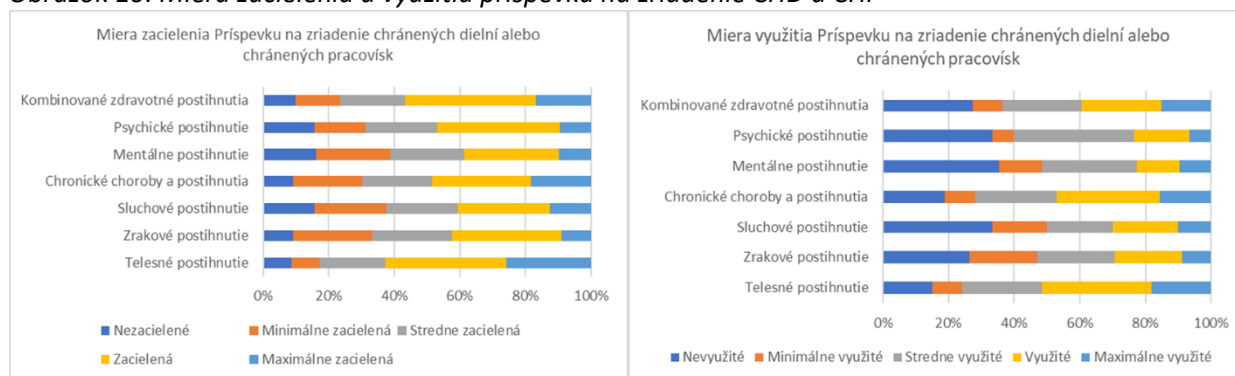
- § 60 – príspevok na úhradu prevádzkových nákladov v CHD a CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov²⁸,
- § 59 – príspevok na činnosť pracovného asistenta²⁹,
- § 53f – umiestňovací príspevok integračnému podniku.

Zistenia vo vzťahu k jednotlivým nástrojom sú prezentované v texte a v obrázkoch nižšie.

§ 56 – Príspevok na zriadenie CHD alebo CHP

Podľa niektorých respondentov bol tento nástroj najlepšie zacielený na osoby s telesným ZP, prípadne kombinovaným ZP, alebo osoby s chronickými chorobami. Najviac bol zároveň využívaný práve osobami s telesným postihnutím a potom osobami s chronickými chorobami a postihnutím.

Obrázok 10: Miera zacielenia a využitia príspevku na zriadenie CHD a CHP

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

Na otázku prieskumu „V prípade, že podpora na zriadenie chránených dielní alebo chránených pracovísk a na ich zachovanie bola vhodne zacielená ale nebola využitá, uveďte prečo“, jednotliví respondenti uvádzali nasledovné:

- ÚPSVaR žiadosti neschvaľoval v prípade vyčerpaného rozpočtu³⁰.

²⁸ Záver o tom, že § 60 - príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD/CHP je najmenej zacielený a najmenej využitý nástroj je chybný. Odporuje to číselným údajom v správe o podpore UoZ rôznymi opatreniami (vid. tabuľka 23 na str.56), kde počty podporených v rámci § 60 sú oproti počtom podporených podľa § 56 neporovnateľne vyššie

²⁹ Príspevok sa môže poskytovať PO alebo FO, ak splnia podmienky vyplývajúce na jeho poskytnutie zo zákona, vrátane tých PO alebo FO, ktoré zriadili CHD alebo CHP alebo integračný podnik

³⁰ Skutkový stav: ide o fakultatívny príspevok

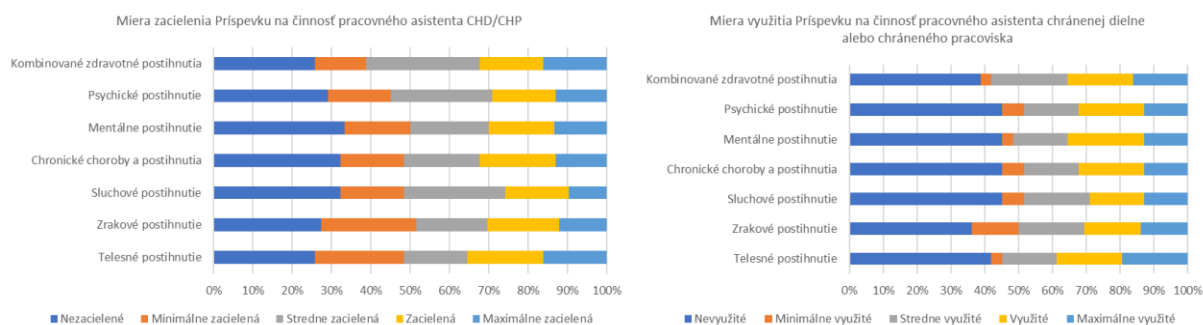
- Zamestnávateľov odradila aj vysoká administratívna náročnosť pri žiadostiach o príspevok, nižšia výška príspevku, nevyhľaditeľnosť dodatočných nákladov a slabšia komunikácia a informovanosť zo strany ÚPSVaR.
- nízke vzdelanie osôb so ZP a s tým spojená obava sa preto zamestnať,
- nevyhovujúca náplň práce
- povinnosť pre osobu so ZP musela preukázať, že si nevie nájsť zamestnanie a že je evidovaná na úrade PSVaR.

Jednotlivci uvádzali nasledovné riešenia - kurzy a osвета pre invalidov a ŽZP cez úrady PSVaR a viac vzdelávacích aktivít aj pre podnikateľov so ZP a invalidov.

§ 59 – Príspevok na činnosť pracovného asistenta

Podľa niektorých respondentov bol tento nástroj v porovnaní s § 56 celkovo horšie zacielený na osoby so ZP³¹, a to hlavne na mentálne, sluchovo postihnuté osoby a osoby s chronickými chorobami a postihnutím. Nástroj bol tiež slabšie využívaný, najlepšie osobami so zrakovým postihnutím, kombinovaným ZP a telesne postihnutými osobami.

Obrázok 11: Miera zacielenia a využitia príspevku na činnosť pracovného asistenta

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

Jednotliví respondenti sa v prieskume vyjadrili, že v rámci nástroja § 59 boli sťažené podmienky na získanie pomerne nízkeho príspevku³². Tento príspevok nepokrýva náklady na získanie asistenta, na ktorého sú kladené nároky z pohľadu výkonu jeho práce. Niektorí respondenti uviedli aj slabú informovanosť ohľadne získania príspevku zo strany ÚPSVaR smerom k potenciálnym žiadateľom.

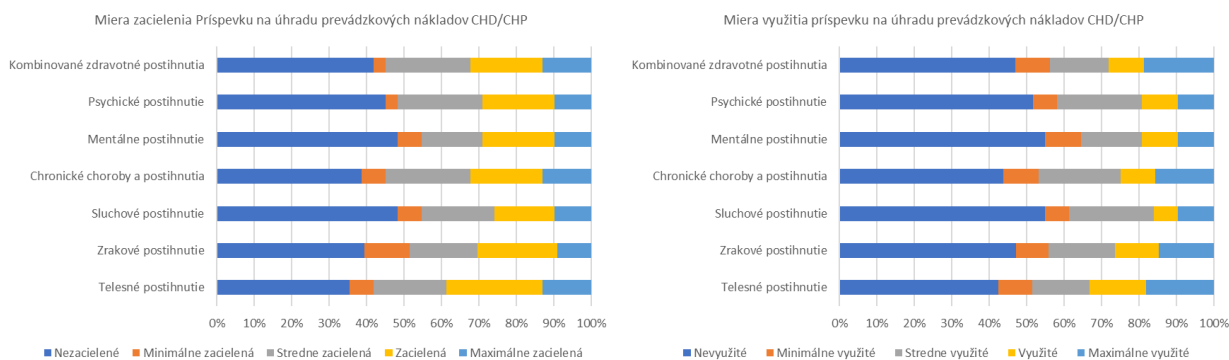
§ 60 – Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov

Podľa respondentov bola podobná situácia so zacielením a využitím tohto nástroja ako u § 59. Nástroj bol podľa respondentov najlepšie zacielený na kombinované ZP, psychické, sluchové a chronické postihnutie. Nástroj bol podľa odpovedí najlepšie využitý osobami s kombinovaným postihnutím, telesným a mentálnym postihnutím.

³¹ Skutkový stav: príspevok je určený pre občanov so ZP, ak z druhu zdravotného postihnutia a z vykonávanej pracovnej činnosti zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby vyplýva potreba pracovného asistenta (§ 59 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti)

³² Skutkový stav: keďže ide o obligatórny príspevok, tvrdenie respondenta nezodpovedá skutočnosti

Obrázok 12: Miera zacielenia a využitia príspevku na úhradu prevádzkových nákladov

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

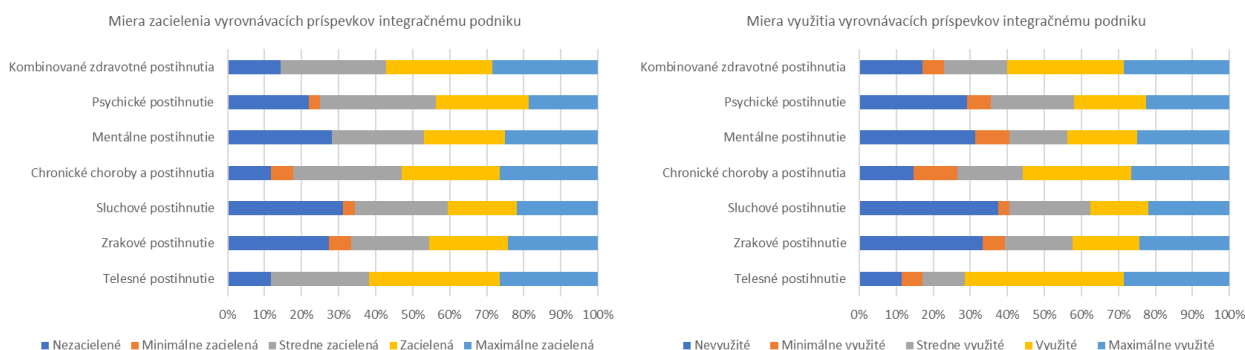
Na otázku: „V prípade, že príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov bol vhodne zacielený ale nebol využitý, uveďte prečo“ odpovedali jednotliví respondenti:

- Čerpanie pomoci je náročné, sprevádza ho aj nízka informovanosť.
- Zmeny v podporovaných nákladoch boli problematické, napríklad vynechanie príspevkov na telefón, toner a papier do tlačiarne, čo môže byť pre menšie pracoviská pomerne vysoký náklad.
- Viaceré osoby so ZP chodia do zamestnania na vlastných autách, lebo nemôžu chodiť MHD, napríklad sú zo vzdialenejších miest. O takýto príspevok sa však nedá žiadať³³.
- V prípade, že zdravotne postihnutý má možnosť a schopnosť plniť si základné pracovné povinnosti vyplývajúce z jeho pracovnej náplne prispôsobenej jeho postihu, percento výkonu oproti osobe bez ZP je primerane kompenzované príspevkom pre CHP.

§ 53g – Vyrovňavacie príspevky integračnému podniku

Podľa respondentov bol tento nástroj pomerne dobre zacielený, aj lepšie využitý ako predchádzajúce dva nástroje (§ 59 a § 60). Najlepšie je nástroj zacielený a aj využitý osobami s telesnými ZP, kombinovanými ZP a chronickými chorobami a postihnutiami.

Obrázok 13: Miera zacielenia a využitia príspevku integračnému podniku

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

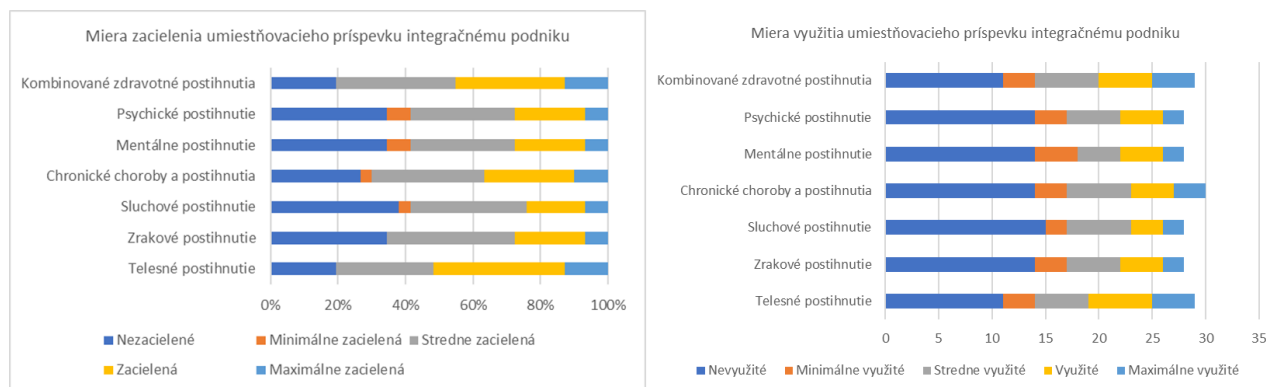
³³ Skutkový stav: Individuálnu dopravu do zamestnania rieši príspevok na dochádzku za prácou § 53 zákona o službách zamestnanosti; možnosť využiť príspevky na to určené aj podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Niektorí účastníci prieskumu si myslia, že zacielenie nástroja je v poriadku a prostriedky boli využité. Ďalší účastníci prieskumu však uvádzajú, že príspevky nerozlišujú typ postihnutia, ani mieru postihnutia. Výška vyplatenia výdavkov (75 %) je nedostatočná, mala by byť 100 %. Napríklad v čase pandémie niektorí respondenti už druhý rok čerpajú finančné prostriedky z rezerv.

§ 53f – Umiestňovací príspevok integračnému podniku

Podľa respondentov bol tento nástroj zacielený hlavne na osoby s telesným postihnutím, kombinovaným postihnutím, alebo na osoby s chronickými chorobami a postihnutím, avšak bol horšie využiteľný, vrátane uvedených skupín.

Obrázok 14: Miera zacielenia a využitia umiestňovacieho príspevku integračnému podniku

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

Na otázku: „V prípade, že vyrovnávacie príspevky integračnému podniku boli vhodne zacielené ale neboli využité, uveďte prečo“ jednotliví respondenti v prieskume uviedli, že:

- 90 % osôb so ZP nie je možné umiestniť, problematické sú hlavne skupiny s mentálnym a psychickým postihnutím.
- Pre osoby s chronickými chorobami je v systéme nedostatočne a nejasne stanovené potvrdenie od všeobecného, prípadne odborného lekára o jeho zdravotnom stave. Toto potvrdenie je nutné dokladovať každý rok, čo administratívne zaťažuje zamestnávateľa. Lekári tiež odmietajú vydávať každoročne potvrdenie o chronickej chorobe alebo postihnutí zamestnancov.

Viacerí účastníci prieskumu uvádzali neúmernú byrokratickú záťaž spojenú s poskytovaním umiestňovacieho príspevku a tiež slabú informovanosť zamestnávateľov. Celkovo je príspevok legislatívne nedoriešený – zamestnávateľ nemôže vyžadovať epikrízu zamestnanca, vzhľadom na GDPR, keďže ide o citlivé osobné údaje.

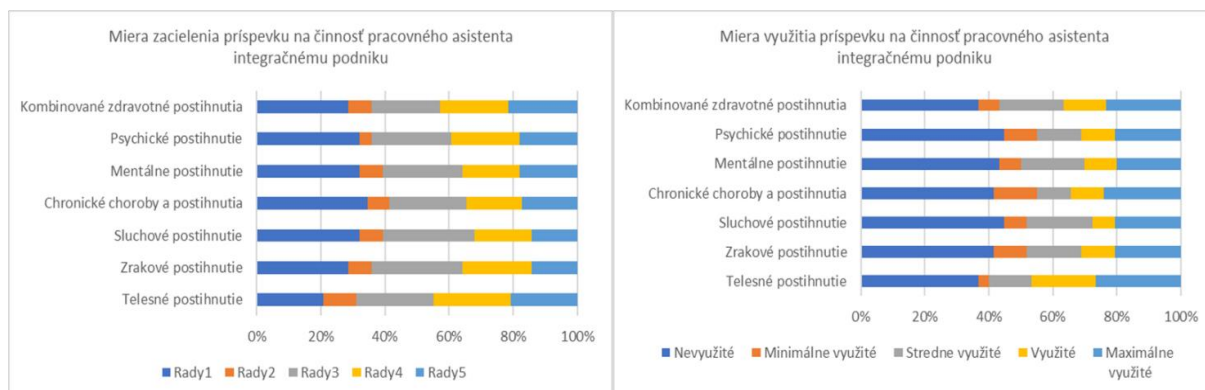
§ 59 – Príspevok na činnosť pracovného asistenta

Podľa niektorých respondentov z integračných podnikov bol tento nástroj veľmi podobne ako nástroj § 53f zacielený hlavne na osoby s telesným postihnutím, prípadne kombinovaným postihnutím.

Niektorí respondenti považujú prítomnosť pracovného asistenta za najúčinnější nástroj pri zamestnávaní zdravotne postihnutých osôb. Finančný príspevok je však nízky a veľmi špecifický. Tento stav zároveň obmedzuje počet osôb so zdravotným postihnutím, ktorých môžeme prijať. Preto sa často stáva, že sa príspevok nevyužíva, aj keď sa asistencia vykonáva. Napríklad zdravotne postihnuté osoby robia asistenciu osobám s psychickým postihnutím, a to aj vo svojom voľnom čase. Čerpanie príspevku uviedli aj začínajúce sociálne podniky.

Respondenti ďalej uviedli, že nie všetky postihnutia vyžadujú prítomnosť asistentov. Tiež uviedli, že nemajú dosť informácií o poskytovaní príspevkov, alebo že administratíva príspevku je komplikovaná.

Obrázok 15: Miera zacielenia a využitia príspevku na činnosť pracovného asistenta

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

3.5.2 Analýza údajov v DB ÚPSVaR

Nasledujúca tabuľka zobrazuje prehľad celkových a priemerných nákladov za jednotlivé AOTP pre UoZ bez ZP a UoZ so ZP za účasti na AOTP z PO2 a PO3, ktoré boli ukončené po 1.1.2015 a pred 31.12.2019.

Tabuľka 16 Prehľad celkových a priemerných nákladov za jednotlivé AOTP pre UoZ bez ZP a UoZ so ZP

AOTP	Náklady spolu			Priemerné náklady v EUR		
	UoZ bez ZP	ZUoZ so ZP	Pomer	UoZ bez ZP	ZUoZ so ZP	Pomer
§ 52	31 513 961	1 153 719	3,7 %	733	1 520	207,3 %
§ 51A	20 456 271	130 002	0,6 %	4 446	6 842	153,9 %
§ 53A	2 397 941	28 344	1,2 %	1 547	1 890	122,1 %
§ 51	9 189 516	62 257	0,7 %	519	629	121,1 %
§ 54U	4 576 256	34 860	0,8 %	4 465	4 980	111,5 %
§ 54§	3 283 925	58 184	1,8 %	63	66	106,0 %
§ 54O	5 197 112	123 590	2,4 %	653	679	104,0 %
§ 52A	21 645 016	1 928 496	8,9 %	1 174	1 209	103,0 %
§ 49	9 529 948	101 017	1,1 %	3 935	4 041	102,7 %
§ 54K+	7 817 906	106 559	1,4 %	673	666	99,0 %
§ 50	15 538 007	498 997	3,2 %	2 904	2 851	98,2 %
§ 50J	46 428 455	2 366 888	5,1 %	3 930	3 811	97,0 %
§ 54D	22 911 991	186 318	0,8 %	673	638	94,8 %
§ 54	207 724 502	7 019 518	3,4 %	4 310	4 023	93,3 %
§ 53	6 056 929	107 501	1,8 %	280	242	86,5 %
§ 54R	8 065 440	291 057	3,6 %	531	448	84,5 %
§ 54R+	14 250 497	334 869	2,3 %	734	582	79,3 %
§ 46V	9 731	180	1,8 %	423	180	42,5 %
§ 53C2	87 525	0	0,0 %	2 431		0,0 %

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

Tabuľka je vytriedená podľa pomeru priemerných nákladov vzostupne. Z celkového počtu 19 AOTP ZUoZ so ZP dosiahli vyššie priemerné náklady len pri deviatich AOTP. Keďže AOTP, pri ktorých dosahujú ZUoZ so ZP nižšie priemerné náklady, vykazujú vyššie objemy celkových nákladov, je aj celkový priemer

nákladov na účasť na AOTP pri ZUoZ so ZP nižší. Je to prekvapujúce, pretože by sa dalo očakávať, že ZUoZ so ZP, ktorí majú sťaženú pozíciu pri uplatnení sa na trhu práce, budú podporení vyššími priemernými nákladmi ako ostatní UoZ bez ZP. Napríklad pri AOTP RE-PAS a REPAS+, ktoré bolo v kontrafaktuálnej analýze vyhodnotené ako vysoko efektívne, dosahujú priemerné náklady na ZUoZ so ZP len 84 %, respektíve 79 % priemerných nákladov UoZ bez ZP.

Nasledujúca tabuľka je pokračovaním predchádzajúcej tabuľky a dopĺňa pohľad na náklady spojené s účasťou na jednotlivých AOTP o priemernú dĺžku účasti na AOTP a priemerné náklady na 1 deň účasti.

Tabuľka 17 Prehľad celkových a priemerných nákladov za jednotlivé AOTP pre UoZ bez ZP a UoZ so ZP

AOTP	Priemerné náklady na 1 deň účasti v EUR			Priemerná dĺžka účasti v dňoch		
	UoZ bez ZP	ZUoZ so ZP	Pomer	UoZ bez ZP	ZUoZ so ZP	Pomer
§ 46V	15,1	45,0	298 %	28	4	14 %
§ 52	4,7	9,4	201 %	156	161	103 %
§ 51A	11,5	16,6	144 %	386	412	107 %
§ 54U	6,3	8,0	127 %	711	624	88 %
§ 54O	10,9	11,7	108 %	60	58	97 %
§ 49	3,8	3,9	103 %	1031	1027	100 %
§ 50	6,5	6,6	102 %	449	432	96 %
§ 53A	5,9	5,9	99 %	261	322	123 %
§ 52A	7,4	7,4	99 %	158	164	104 %
§ 51	4,1	4,0	98 %	126	156	124 %
§ 54R	14,4	14,0	98 %	37	32	86 %
§ 54R+	19,8	19,4	98 %	37	30	81 %
§ 50J	16,3	15,4	94 %	241	248	103 %
§ 54§	1,0	0,9	93 %	64	73	114 %
§ 54	16,3	15,2	93 %	264	265	100 %
§ 54D	2,7	2,3	85 %	249	279	112 %
§ 54K+	25,9	20,8	80 %	26	32	123 %
§ 53	1,5	1,1	77 %	192	217	113 %
§ 53C2	13,2	0,0	0 %	184	0	0 %

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

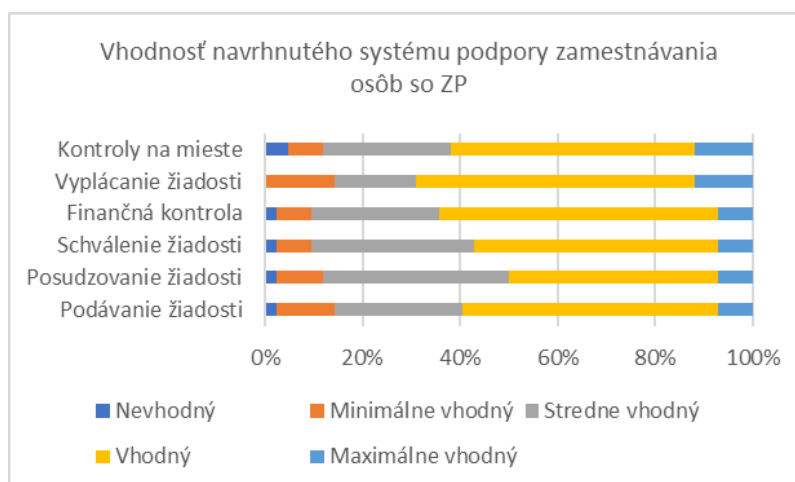
Opäť je prekvapujúce, že len pri 7 AOTP z 19 dosahujú priemerné náklady na 1 deň pri ZUoZ so ZP vyššiu hodnotu, ako pri UoZ bez ZP. Keďže v rámci analýzy účinnosti účasti ZUoZ so ZP na AOTP v rámci HO 1 bolo konštatované, že pri väčšine AOTP dosahujú ZUoZ so ZP vyššiu mieru ukončenia evidencie ako UoZ bez ZP a zároveň v rámci zistení HO 5 sú na účasti ZUoZ so ZP vynakladané nižšie priemerné náklady na účasť na AOTP v porovnaní s UoZ bez ZP, je možné považovať implementáciu AOTP zameraných na podporu zamestnávania a zamestnateľnosti ZUoZ so ZP za efektívnu a primeranú vynaloženým finančným nákladom.

3.6 Do akej miery je vhodný navrhovaný systém vykonávania?

V otázke **vhodnosti navrhovaných nástrojov** pre podporu zamestnávania osôb so ZP sa hodnotitelia pýtali respondentov: „Do akej miery je vhodný navrhovaný systém vykonávania nástrojov?“.

Podľa odpovedí je navrhnutý systém vykonávania pre väčšinu respondentov vhodný, alebo stredne vhodný, a to hlavne pri schvaľovaní žiadostí, finančnej kontrole, alebo kontrole na mieste. Výsledky zistení sa nachádzajú na obrázku nižšie.

Obrázok 16: Vhodnosť navrhnutého systému podpory zamestnávania osôb so ZP

Zdroj: Prieskum 2021 vykonaný hodnotiteľom

3.7 Do akej miery je možné z dostupných dát zistiť zacielenie/využitie nástrojov APTP podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobné znevýhodnenie cieľovej skupiny?

3.7.1 Analýza údajov v DB ÚPSVaR

Nasledujúca tabuľka poskytuje celkový prehľad o vývoji počtov ZUoZ s rôznou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Tabuľka 18 Prehľad vývoja počtov UoZ so ZP podľa rokov a podľa miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

Miera ZP	K 31. 12. daného roka						Pokles 2020/2015
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Do 20 % (PMP)	58	62	47	52	38	38	34 %
20 – 40 % (PMP)	319	299	273	254	224	224	30 %
41 – 70 % (PMP)	14 009	12 926	11 312	11 030	10 539	10 494	25 %
Nad 70 %	2 987	2 891	2 778	2 696	2 640	2 635	12 %
Zdravotné obmedzenia	1	2	1	0	0	0	100 %
ZPS	0	0	0	0	0	0	0 %
ŽZP	222	222	185	183	179	178	20 %
ČID	1 823	1 708	1 637	1 581	1 578	1 576	14 %
Súčet ZUoZ so ZP*	19 041	17 747	15 912	15 490	14 936	14 883	22 %

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

Do počtu ZUoZ so ZP sa započítavajú ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi 41 – 70 % (PMP), nad 70 %, ŽZP a ČID Použité pri identifikácii podporených UoZ so ZP pri kontrafaktuálnej analýze.

Najväčší počet ZUoZ so ZP dosahujú ZP s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi 41 – 70 % a uvedení ZUoZ zaznamenali aj najväčší pokles evidencií v sledovanom období 2015 až 2020 (pokles o 25 %).

Nasledujúca tabuľka obsahuje prehľad počtu ZUoZ so ZP podľa AOTP a podľa miery ZP:

Tabuľka 19 Prehľad počtu ZUoZ so ZP podľa nástrojov a podľa miery ZP

AOTP	Počet účastníkov AOTP podľa miery ZP				Spolu
	41 – 70 % (PMP)	Nad 70 %	ŽZP	ČID	
§ 49	23	1	1	1	26
§ 50	151	9	2	4	166
§ 50J	556	31	2	18	607
§ 51	76	15	6		97
§ 51A	12	3	2		17
§ 52	419	9	9	16	453
§ 52A	1 070	147	14	24	1 255
§ 53	383	29	2	3	417
§ 53A	15	2			17
§ 53G	49	17			66
§ 54	1 394	102	15	43	1 554
§ 54D	219	31	7	3	260
§ 54K+	115	23	5	3	146
§ 54O	156	18	2	5	181
§ 54P	719	47	16	44	826
§ 54R	562	62	4	8	636
§ 54R+	464	51	4	8	527
§ 54U	7				7
§ 56	386	231		5	622
§ 56A	27	3			30
§ 57	115	34		1	150
§ 59	69	32	1	1	103
§ 60	6 772	3 698	18	128	10 616
Spolu	13 759	4 595	110	315	18 779

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 % dosahujú pomer medzi počtom účastí na AOTP a priemerným počtom ZP nad 70 % v období 2015 - 2020 hodnotu 166 %. ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi ZP 41 % - 70 % dosahujú pomer medzi počtom účastí na AOTP a priemerným počtom ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi ZP 41 % - 70 % v evidencii v období 2015 - 2020 hodnotu 119 %. Toto zistenie je v súlade s očakávaním, že ZUoZ s horšou perspektívou uplatnenia sa na trhu práce majú lepší prístup k AOTP.

Nasledujúca tabuľka obsahuje prehľad nákladov účasti na AOTP ZUoZ so ZP podľa nástrojov a miery ZP:

Tabuľka 20 Prehľad nákladov účasti na AOTP ZUoZ so ZP podľa nástrojov a miery ZP

AOTP	Celkové náklady účastníkov AOTP podľa stupňa ZP				Spolu
	41 – 70 % (PMP)	Nad 70 %	ŽZP	ČID	
§ 49	92 888	3 484	4 645	4 532	105 549
§ 50	444 642	29 827	3 251	9 249	486 968
§ 50J	2 117 177	124 979	6 571	62 452	2 311 179
§ 51	48 662	10 416	2 319	0	61 397
§ 51A	53 091	12 983	8 020	0	74 094
§ 52	1 037 358	32 206	9 279	29 642	1 108 485
§ 52A	1 628 740	220 679	26 346	43 938	1 919 703
§ 53	97 800	6 438	462	963	105 664
§ 53A	28 281	3 948	0	0	32 229
§ 53G	108 503	30 597	0	0	139 100
§ 54	6 288 706	448 491	60 145	176 780	6 974 122
§ 54D	152 758	19 895	6 266	2 598	181 517
§ 54K+	76 099	16 326	3 347	1 609	97 381
§ 54O	99 472	9 463	1 407	2 886	113 228
§ 54P	49 797	3 077	1 288	3 299	57 461
§ 54R	255 275	33 033	1 355	2 333	291 996
§ 54R+	277 851	28 864	3 208	3 582	313 504
§ 54U	34 860	0	0	0	34 860
§ 56	3 569 068	1 468 619	0	26 267	5 063 955
§ 56A	78 564	8 523	0	0	87 087
§ 57	577 449	167 210	0	4 791	749 450
§ 59	600 302	270 052	4 488	12 877	887 719
§ 60	44 505 631	46 573 061	189 988	922 976	92 191 656
Spolu	62 222 974	49 522 171	332 385	1 310 773	113 388 304

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

Pre ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi ZP 41 – 70 % (PMP) a ČID boli na prvých 5 miestach AOTP podľa § 54, § 50J, § 52a, § 52, § 50. Ide o AOTP s vysokými nákladmi na 1 účastníka. Pri ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 % je na 4. mieste § 54R (RE-PAS) a medzi prvých 5 AOTP by sa nedostal AOTP podľa § 50.

Nasledujúca tabuľka obsahuje prehľad priemerných nákladov účasti na AOTP ZUoZ so ZP podľa nástrojov a miery ZP.

Tabuľka 21 Prehľad priemerných nákladov účasti na AOTP ZUoZ so ZP podľa nástrojov a miery ZP

AOTP	Priemerné náklady účastníkov AOTP podľa stupňa ZP			
	41 – 70 % (PMP)	Nad 70 %	ŽZP	ČID
§ 49	4 039	3 484	4 645	4 532
§ 50	2 869	3 314	1 625	2 312
§ 50J	3 701	4 032	3 285	3 470
§ 51	640	694	386	0
§ 51A	4 424	4 328	4 010	0
§ 52	1 486	2 477	580	1 235

Kvantitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (AFTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím (ad hoc hodnotenie)

§ 52A	1 197	1 233	1 255	1 255
§ 53	244	222	231	321
§ 53A	1 885	1 974	0	0
§ 53G	2 214	1 800	0	0
§ 54	4 039	3 769	3 759	3 683
§ 54D	647	568	783	866
§ 54K+	662	653	669	536
§ 54O	638	526	703	577
§ 54P	66	63	68	72
§ 54R	444	524	339	292
§ 54R+	579	566	802	448
§ 54U	4 980	0	0	0
§ 56	8 498	6 249	0	5 253
§ 56A	1 603	1 420	0	0
§ 57	5 021	4 918	0	4 791
§ 59	4 690	5 401	4 488	6 438
§ 60	969	1 741	1 570	1 145

Zdroj: Vlastný výpočet z DB ÚPSVaR

Z tabuľky vyplýva, že len pri necelých 40 % AOTP dosahujú ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 % vyššie priemerné náklady na účasť ako ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi 40 % a 70 %, čo môže byť spôsobené nižšími osobnými nákladmi u ZUoZ s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť medzi 40 % a 70 % (vyšší pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť môže mať za následok kratšie úväzky ako aj nižšie mzdy, zároveň je spojený aj so zníženými odvodmi).

4. Odporúčania

Na základe zistení predloženého hodnotenia boli vypracované nasledujúce odporúčania v oblastiach hodnotených predloženou hodnotiacou správou:

1. V nadväzujúcom kvalitatívnom hodnotení analyzovať možnosti zníženia administratívnej záťaže § 60, § 59 a § 53g.
2. Skúmať možnosti rozšírenia podpory ZUoZ so ZP prostredníctvom AOTP (§ 32 - § 54).
3. Analyzovať skupinu ZUoZ so ZP, ktorí sú v evidencii trvalo a dĺžka ich evidencie presahuje nad 10 rokov.
4. Zavedenie opatrení na vyhodnocovanie procesu spracovania žiadostí a vyplácania príspevkov na podporu zamestnávania osôb so ZP, napr. zvedením merania doby spracovania žiadostí o príspevky a doby potrebnej na vyplatenie príspevkov podpory zamestnávania osôb so ZP.
5. Zvážiť legislatívne zosúladienie podmienky náhrady dlhodobo práceneschopného zamestnanca medzi CHD a CHP (CHD majú možnosť krátkodobej náhrady inou osobou so ZP).

Príloha 1 Zoznam charakteristík použitých pri PSM

Charakteristika	Popis
VEK	Rozdiel roku začiatku účasti podporených UoZ a hypotetického začiatku účasti nepodporených UoZ a atribútu ROK_NARODENIA, samostatne odvodzovaný pre každé hodnotené AOTP
ZENA	Odvozené z atribútu POHLAVIE_KOD
RODINNY_STAV_SLOBODNY	Odvozené z atribútu RODINNY_STAV_KOD
NARODNOST_SK	Odvozené z atribútu NARODNOST_KOD pre hodnotu zodpovedajúcu slovenskej národnosti
NARODNOST_HU	Odvozené z atribútu NARODNOST_KOD pre hodnotu zodpovedajúcu maďarskej národnosti
NARODNOST_ROM	Odvozené z atribútu NARODNOST_KOD pre hodnotu zodpovedajúcu rómskej národnosti
DETI_DO_10	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR – príznak, či sa UoZ stará o deti do 10 rokov
VZDELANIE_ZAKLADNE	Odvozené od atribútu STUP_VZD_KOD označujúceho kód najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania, nevyplnené kódy boli čiastočne doplnené z atribútu SKOLA_ODBOR_KOD označujúceho kód študijného odboru najvyššieho dosiahnutého vzdelania
VZDELANIE_STREDNE	
VZDELANIE_STREDNE_UPLNE	
VZDELANIE_VYSSIE	
NAD_50	Ak VEK presiahol 50 rokov k začiatku účasti podporených UoZ a k hypotetickému začiatku účasti nepodporených UoZ, samostatne odvodzovaný pre každé hodnotené AOTP
DLHODOBO_NEZAM	Ak doba v evidencii k začiatku účasti podporených UoZ a k hypotetickému začiatku účasti nepodporených UoZ presiahla 365 dní, samostatne odvodzovaný pre každé hodnotené AOTP
ZP	Odvozené od atribútu ZP_KOD pre UoZ s mierou zdravotného postihnutia 40 % – 70 %, nad 70 %, ŽZP a ČID
ZAMEST_TESNE_PRED_EV	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR – príznak, či posledné zamestnanie skončilo deň pred zaradením do evidencie UoZ
VLASTNICTVO_VP	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR, označuje, či má UoZ vodičský preukaz
OVLADANIE_PC	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR, označuje, či má UoZ znalosti práce s PC
PREKAZKA_UPLATNENIA_NA_TP	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR, označuje, či má UoZ prekážky pri uplatnení sa na trhu práce
DLZKA_ZAMESTNANIA	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR – počet mesiacov trvania posledného zamestnania
DOBA_DO_ZAR_DO_EVID	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR – počet dní od posledného zamestnania do zaradenia do evidencie UoZ
ZNEVYHODNENY	Pôvodný atribút DB ÚPSVaR, označuje, či má UoZ znevýhodnenie podľa § 8
DOBA_V_EVIDENCII	Vypočítaná charakteristika ako doba od zaradenia UoZ do evidencie do dátumu začiatku účasti podporených UoZ na

	hodnotenom AOTP a hypotetického začiatku účasti nepodporených UoZ
POCET_EVIDENCIÍ_OD_2013	Vypočítaná charakteristika pre UoZ, označuje počet evidencií, ktoré začali po 1. 1. 2013, predchádzajúcich hodnotenej evidencii
NAKLADY_AOTP_OD_2013	Vypočítaná charakteristika pre UoZ obsahuje súčet nákladov účasti na AOTP, ktoré začali po 1. 1. 2013 a končili rok pred ukončením hodnotenej účasti na AOTP
BSK	
TTSK	
TSK	
ZSK	
BBSK	
NRSK	
PSK	
KSK	
ISCO_0	
ISCO_1	
ISCO_2	
ISCO_3	
ISCO_4	
ISCO_5	
ISCO_6	
ISCO_7	
ISCO_8	
ISCO_9	
ANGLICKY	
NEMECKY	
PRVOVYROBA_TAZBA	
VYROBA_POTRAVIN	
VYROBA_OBLECENIA	
VYROBA_CHEMICKA	
VYROBA_DREVO_PAPIER	
VYROBA_KONSTRUKCII_NABYTKU	
VYROBA_ELEKTRO	
VYROBA_STROJARENSKA	
STAVEBNICTVO	
OBCHOD	
DOPRAVA_SKLAD	
INA_VYROBA	
UBYTOVANIE_RESTAURACIE	
SLUZBY_SPECIALIZOVANE	
SPROSTREDKOVANIE_PRACE	
SLUZBY_POSTOVE	
VZDELAVANIE	
VEREJNA_SPRAVA	
ZDRAVOTNICTVO_STAROSTLIVOST	
SLUZBY_INE	
ISCO_PRAZDNE	Označenie UoZ s nevyplneným kódom ISCO
NACE	Označenie UoZ s vyplneným kódom NACE

Príloha 2 Príklad vyrovnaní vzorky UoZ pri hodnotení AOTP podľa § 52

Poznámka: Najväčšie rozdiely medzi podporenými a nepodporenými UoZ pred párovaním sú zvýraznené vo výstupe zo STATA žltou farbou

Variable	Unmatched		Mean		% reduct		t-test		V(T)/
	Matched	Treated	Control	%bias	bias	t	p> t	V(C)	
vek	U	37.761	35.928	16.5		13.03	0.000	1.02	
	M	37.644	38.329	-6.2	62.7	-3.64	0.000	1.09*	
ZENA	U	.45448	.496	-8.3		-6.53	0.000	.	
	M	.45718	.46342	-1.3	85.0	-0.73	0.466	.	
RODINNY_STAV_slobodny	U	.43168	.51594	-16.9		-13.27	0.000	.	
	M	.43213	.41849	2.7	83.8	1.61	0.108	.	
NARODNOST_SK	U	.82765	.89063	-18.2		-15.51	0.000	.	
	M	.828	.82136	1.9	89.5	1.02	0.309	.	
NARODNOST_HU	U	.15464	.09758	17.3		14.76	0.000	.	
	M	.15402	.1621	-2.4	85.8	-1.29	0.197	.	
DETI_DO_10	U	.21083	.11034	27.6		24.38	0.000	.	
	M	.21032	.21309	-0.8	97.2	-0.40	0.693	.	
vzdelanie_zakladne	U	.65152	.19648	103.7		88.12	0.000	.	
	M	.64731	.65575	-1.9	98.1	-1.03	0.302	.	
vzdelanie_stredne	U	.26209	.31962	-12.7		-9.76	0.000	.	
	M	.265	.26386	0.3	98.0	0.15	0.880	.	
vzdelanie_stredne_uplne	U	.07521	.37156	-76.1		-50.05	0.000	.	
	M	.07634	.06947	1.8	97.7	1.54	0.124	.	
vzdelanie_vyssie	U	.00537	.11061	-46.2		-27.76	0.000	.	
	M	.00545	.00453	0.4	99.1	0.76	0.447	.	
nad_50	U	.16974	.14038	8.1		6.59	0.000	.	
	M	.16743	.1784	-3.0	62.6	-1.69	0.091	.	
dlhodobo_nezam	U	.99956	.5167	136.5		80.18	0.000	.	
	M	.99956	.99889	0.2	99.9	1.39	0.165	.	
ZP	U	.01539	.02159	-4.6		-3.40	0.001	.	
	M	.01548	.01305	1.8	60.9	1.19	0.234	.	
ZAMEST_TESNE_PRED_EV	U	0	0	
	M	0	0	
VLASTNICTVO_VP	U	.16582	.43482	-61.4		-43.66	0.000	.	
	M	.16772	.17524	-1.7	97.2	-1.16	0.245	.	
OVLADANIE_PC	U	.08959	.41034	-79.7		-53.11	0.000	.	
	M	.09079	.0993	-2.1	97.3	-1.69	0.091	.	
PREKAZKA_UPLATNENIA_NA_TP	U	.68593	.50507	37.5		28.65	0.000	.	
	M	.68327	.70168	-3.8	89.8	-2.32	0.020	.	
DLZKA_ZAMESTNANIA	U	10.694	19.276	-9.5		-5.76	0.000	0.07*	

Kvantitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (APTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím (ad hoc hodnotenie)

	M	10.541	11.462	-1.0	89.3	-1.69	0.091	0.94*
DOBA_DO_ZAR_DO_EVID	U	1573.3	562.9	61.7		61.19	0.000	2.75*
	M	1496.5	1517.9	-1.3	97.9	-0.64	0.525	0.86*
doba_v_evidencii	U	2067.6	1063.9	76.6		58.95	0.000	0.90*
	M	2053.5	1959.8	7.1	90.7	3.84	0.000	0.63*
BSK	U	.00145	.08312	-41.4		-24.52	0.000	.
	M	.00147	.00131	0.1	99.8	0.26	0.796	.
TTSK	U	.00857	.06488	-30.3		-18.82	0.000	.
	M	.0087	.009	-0.2	99.5	-0.19	0.852	.
TSK	U	.02033	.08708	-29.9		-19.37	0.000	.
	M	.02063	.02103	-0.2	99.4	-0.16	0.873	.
ZSK	U	.03064	.11696	-33.5		-21.94	0.000	.
	M	.0311	.03098	0.0	99.9	0.04	0.968	.
BBSK	U	.22608	.13389	24.2		20.76	0.000	.
	M	.22609	.22633	-0.1	99.7	-0.03	0.973	.
NRSK	U	.04051	.12031	-29.7		-19.94	0.000	.
	M	.04112	.04182	-0.3	99.1	-0.21	0.837	.
PSK	U	.34282	.2296	25.2		20.88	0.000	.
	M	.34503	.3422	0.6	97.5	0.35	0.729	.
KSK	U	.32961	.16416	39.1		34.08	0.000	.
	M	.32587	.32734	-0.3	99.1	-0.18	0.855	.
ISCO_0	U	0	0
	M	0	0
ISCO_1	U	.00174	.01253	-12.8		-7.99	0.000	.
	M	.00177	.00176	0.0	99.9	0.01	0.992	.
ISCO_2	U	.00392	.02714	-18.9		-11.76	0.000	.
	M	.00398	.00521	-1.0	94.7	-1.06	0.288	.
ISCO_3	U	.01118	.05796	-25.8		-16.43	0.000	.
	M	.01135	.01209	-0.4	98.4	-0.40	0.687	.
ISCO_4	U	.01133	.04927	-22.3		-14.36	0.000	.
	M	.0115	.01165	-0.1	99.6	-0.08	0.935	.
ISCO_5	U	.0485	.12358	-27.0		-18.49	0.000	.
	M	.04878	.052	-1.2	95.7	-0.86	0.392	.
ISCO_6	U	.0122	.01116	1.0		0.77	0.442	.
	M	.01223	.0122	0.0	96.8	0.02	0.986	.
ISCO_7	U	.08785	.11158	-7.9		-5.99	0.000	.
	M	.08784	.08907	-0.4	94.8	-0.25	0.800	.
ISCO_8	U	.04864	.07624	-11.4		-8.33	0.000	.
	M	.04849	.04946	-0.4	96.5	-0.26	0.794	.
ISCO_9	U	.3328	.19465	31.7		26.88	0.000	.
	M	.32557	.33182	-1.4	95.5	-0.77	0.439	.
Anglicky	U	.03586	.22133	-57.7		-36.66	0.000	.
	M	.0364	.03939	-0.9	98.4	-0.91	0.362	.
Nemecky	U	.0347	.16075	-43.4		-28.09	0.000	.
	M	.03493	.03835	-1.2	97.3	-1.06	0.289	.
prvovyroba	U	.04559	.0206	14.0		13.09	0.000	.

Kvantitatívne hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (APTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím (ad hoc hodnotenie)

	M		.04451	.04328	0.7	95.1		0.35	0.727		.
tazba	U		.00145	.00181	-0.9			-0.67	0.502		.
	M		.00147	.00098	1.2	-38.4		0.83	0.408		.
vyroba_potravin	U		.01045	.01416	-3.4			-2.50	0.012		.
	M		.01017	.01275	-2.3	30.4		-1.41	0.158		.
vyroba_oblecenia	U		.01989	.01997	-0.1			-0.05	0.963		.
	M		.0199	.02143	-1.1	-1776.2		-0.63	0.530		.
vyroba_chemicka	U		.00479	.0094	-5.5			-3.85	0.000		.
	M		.00486	.00554	-0.8	85.3		-0.55	0.582		.
vyroba_drevo_papier	U		.01844	.01298	4.4			3.72	0.000		.
	M		.01828	.01911	-0.7	84.7		-0.36	0.720		.
vyroba_konstrukcii_nabytku	U		.02948	.02569	2.3			1.87	0.062		.
	M		.02903	.03046	-0.9	62.3		-0.49	0.624		.
vyroba_elektro	U		.01612	.01281	2.8			2.28	0.022		.
	M		.01577	.01339	2.0	28.2		1.15	0.248		.
vyroba_strojarska	U		.02033	.0234	-2.1			-1.61	0.108		.
	M		.02049	.02063	-0.1	95.5		-0.06	0.954		.
stavebnictvo	U		.07231	.05348	7.8			6.47	0.000		.
	M		.07192	.06906	1.2	84.8		0.65	0.515		.
obchod	U		.044	.09768	-21.0			-14.62	0.000		.
	M		.04407	.04553	-0.6	97.3		-0.41	0.680		.
doprava_sklad	U		.00828	.01415	-5.6			-3.99	0.000		.
	M		.00825	.0096	-1.3	77.0		-0.84	0.403		.
ina_vyroba	U		.0135	.01154	1.8			1.43	0.152		.
	M		.01326	.01463	-1.2	30.3		-0.68	0.497		.
ubytovanie_restauracie	U		.00871	.0264	-13.5			-8.98	0.000		.
	M		.00884	.01087	-1.5	88.5		-1.19	0.232		.
sluzby_specializovane	U		.01568	.04398	-16.7			-11.22	0.000		.
	M		.01562	.01797	-1.4	91.7		-1.06	0.287		.
sprostredkovanie_prace	U		.02149	.03084	-5.9			-4.32	0.000		.
	M		.02167	.02137	0.2	96.9		0.12	0.906		.
sluzby_postove	U		.00116	.00283	-3.7			-2.55	0.011		.
	M		.00118	.00163	-1.0	72.9		-0.70	0.482		.
vzdelavanie	U		.00494	.01092	-6.7			-4.66	0.000		.
	M		.00486	.00532	-0.5	92.4		-0.37	0.709		.
verejna_sprava	U		.12124	.03692	31.6			32.06	0.000		.
	M		.11776	.11892	-0.4	98.6		-0.21	0.834		.
zdravotnictvo_starostlivost	U		.00348	.01051	-8.4			-5.61	0.000		.
	M		.00354	.00381	-0.3	96.1		-0.26	0.793		.
sluzby_ine	U		.03035	.03608	-3.2			-2.44	0.015		.
	M		.03021	.03473	-2.5	21.2		-1.48	0.138		.
ISCO_pracdne	U		.44185	.33587	21.9			17.55	0.000		.
	M		.44849	.43473	2.8	87.0		1.61	0.107		.
nace	U		.51169	.51625	-0.9			-0.72	0.473		.
	M		.50567	.52102	-3.1	-236.3		-1.79	0.074		.

Príloha 3 Dotazník pre prieskum respondentov CHD/CHP

23. 2. 2022 13:40

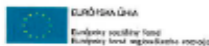
Prieskum

Prieskum

Hodnotenie vplyvu realizovaných aktivít – nástrojov aktívnej politiky trhu práce (AFTP) v oblasti podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím

* Povinné

1. E-mail *

Vážení respondenti,

zúčastňujete sa prieskumu, ktorý je pripravovaný za účelom zistenia vašich skúseností s realizáciou aktívnych opatrení na trhu práce v rámci Operačného programu Ľudské zdroje (OP LZ) v programovom období 2014–2020, a to konkrétne nástrojov zameraných na občanov so zdravotným postihnutím. Vaša aktívna účasť na tomto prieskume je veľmi dôležitým príspevkom k zodpovedaniu hodnotiacich otázok, ktoré kladie Riadiaci orgán OP LZ v procese jeho hodnotenia. Váš názor pomôže hodnotiteľom programu skontrolovať zistenia s kvantitatívnych údajov a doplniť celkový obraz o implementácii nástrojov OP LZ v rámci cieľovej skupiny – občania so zdravotným postihnutím. Prieskum je realizovaný v rámci externého hodnotenia OP LZ pre programové obdobie 2014 – 2020. Na jeho realizáciu majú hodnotitelia poverenie zo strany Ministerstva práce, rodiny a sociálnych vecí SR, ktoré prikladáme v prílohe. Prieskum je pripravený tak, aby bolo možno naň rýchlo odpovedať a zároveň získať štruktúrované informácie.

2. Typ cieľovej skupiny *

Začiarknite všetky vyhovujúce možnosti.

- Chránená dielňa
- Chránené pracovisko
- Sociálny podnik
- Iné

3. 1. Do akej miery sú účinné (účinnosť = napĺňanie cieľov) jednotlivé nástroje APTP zamerané na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v súlade s cieľom znižovania nezamestnanosti? Nástroje APTP - príspevok na zriadenie chránenej dielne (CHD)/ pracoviska (CHP), príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD/CHP a na úhradu nákladov na dopravu, príspevok na činnosť prac. asistenta, investičná pomoc pre integračný sociálny podnik (ISP), vyrovnávajúce príspevky, umiestňovací príspevok ISP (LIKERT – kliká sa len jedna možnosť)

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Neúčinné	Minimálne účinné	Stredne účinné	Účinné	Vysoko účinné
Miera účinnosti	☐	☐	☐	☐	☐

4. 2. Do akej miery sú účelné jednotlivé nástroje APTP zamerané na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v súlade s cieľom znižovania nezamestnanosti? Účelnosť = efektívnosť = výška dosiahnutého účinku za alokované finančné zdroje na úrovni účastníka pri napĺňaní cieľa (LIKERT – kliká sa len jedna možnosť)

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Neúčelné	Minimálne účelné	Stredne účelné	Účelné	Vysoko účelné
Miera účelnosti	☐	☐	☐	☐	☐

5. 3. Aké nedostatky sa vyskytli v súvislosti s uplatňovaním vybraných nástrojov APTP? (voľné odpovede)

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

6. 4. Do akej miery je vhodný navrhovaný systém vykonávania ? Systém vykonávania pokrýva všetky kroky implementácie podpory: podávanie žiadostí, posudzovanie žiadostí, schválenie žiadostí, finančná kontrola, vyplácanie žiadostí a kontroly na mieste. (LIKERT – kliká sa len jedna možnosť)

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nevhodný	Minimálne vhodný	Stredne vhodný	Vhodný	Maximálne vhodný
Podávanie žiadosti	☐	☐	☐	☐	☐
Posudzovanie žiadosti	☐	☐	☐	☐	☐
Schválenie žiadosti	☐	☐	☐	☐	☐
Finančná kontrola	☐	☐	☐	☐	☐
Vyplácanie žiadosti	☐	☐	☐	☐	☐
Kontroly na mieste	☐	☐	☐	☐	☐

7. 5. Do akej miery je možné zvýšiť efektivitu vybraných nástrojov v súvislosti s trhom práce a jeho potrebami? (je možné označiť viacero možností)

Začiarknite všetky vyhovujúce možnosti.

	Lepším nastavením podmienok získania podpory pre zamestnávateľov	Lepším nastavením podmienok získania podpory pre ZP	Zníženie administratívnej záťaže podpory	Zvýšenie efektívnosti systému vyplácanie podpory
Zvýšenie efektivity	☐	☐	☐	☐

8. 6. Spôsob zvýšenia efektivity vybraných nástrojov

Začiarknite všetky vyhovujúce možnosti.

	Vôbec	Minimálne	Stredne	V značnej miere	Výrazne
Lepším nastavením podmienok získania podpory pre zamestnávateľov	☐	☐	☐	☐	☐
Lepším nastavením podmienok získania podpory pre osoby so ZP	☐	☐	☐	☐	☐
Finančná kontrola	☐	☐	☐	☐	☐
Vyplácanie žiadosti	☐	☐	☐	☐	☐
Kontroly na mieste	☐	☐	☐	☐	☐

6a. Aké iné spôsoby zvýšenia efektivity by ste navrhli?

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

9. 7a. Miera zacielenia Príspevku na zriadenie chránených dielní alebo chránených pracovísk a na ich zachovanie podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nezacielené	Minimálne zacielená	Stredne zacielená	Zacielená	Maximálne zacielená
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

10. 7b. Miera využitia Príspevku na zriadenie chránených dielní alebo chránených pracovísk a na ich zachovanie podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nevyužité	Minimálne využité	Stredne využité	Využité	Maximálne využité
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

11. 7c. V prípade, že podpora na zriadenie chránených dielní alebo chránených pracovísk a na ich zachovanie bola vhodne zacielená ale nebola využitá, uveďte prečo:

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

12. 8a. Miera zacielenia Príspevku na činnosť pracovného asistenta chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nezacielené	Minimálne zacielená	Stredne zacielená	Zacielená	Maximálne zacielená
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

13. 8b. Miera využitia Príspevku na činnosť pracovného asistenta chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nevyužité	Minimálne využité	Stredne využité	Využité	Maximálne využité
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

14. 8c. V prípade, že príspevok na činnosť pracovného asistenta chránenej dielne alebo chráneného pracoviska bol vhodne zacielený ale nebol využitý, uveďte prečo:

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

15. 9a. Miera zacielenia Príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nezacielené	Minimálne zacielená	Stredne zacielená	Zacielená	Maximálne zacielená
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

16. 9b. Miera využitia Príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nevyužité	Minimálne využité	Stredne využité	Využité	Maximálne využité
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

17. 9c. V prípade, že príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov bol vhodne zacielený ale nebol využitý, uveďte prečo:

18. 10a. Miera zacielenia Vyrovňavajúcich príspevkov integračnému podniku podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nezacielené	Minimálne zacielená	Stredne zacielená	Zacielená	Maximálne zacielená
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

19. 10b. Miera využitia Vyrovňovacích príspevkov integračnému podniku podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nevyužité	Minimálne využité	Stredne využité	Využité	Maximálne využité
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

20. 10c. V prípade, že vyrovnávacie príspevky integračnému podniku boli vhodné zamerané ale neboli využité, uveďte prečo:

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

21. 11a. Miera zacielenia Umiestňovacieho príspevku integračnému podniku - podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nezacielené	Minimálne zacielená	Stredne zacielená	Zacielená	Maximálne zacielená
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

22. 11b. Miera využitia Umiestňovacieho príspevku integračnému podniku podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nevyužité	Minimálne využité	Stredne využité	Využité	Maximálne využité
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

23. 11c. V prípade, že umiestňovací príspevok integračnému podniku bol vhodne zacielený ale nebol využitý, uveďte prečo:

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

24. 11a. Miera zacielenia Príspevku na činnosť pracovného asistenta integračnému podniku - podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nezacielené	Minimálne zacielená	Stredne zacielená	Zacielená	Maximálne zacielená
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

23. 2. 2022 13:40

Prieskum

25. 11b. Miera využitia Príspevku na činnosť pracovného asistenta integračnému podniku podľa typu zdravotného postihnutia a viacnásobného znevýhodnenia cieľovej skupiny?

V každom riadku označte iba jednu elipsu.

	Nevyužité	Minimálne využité	Stredne využité	Využité	Maximálne využité
Telesné postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Zrakové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Sluchové postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Chronické choroby a postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐
Mentálne postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Psychické postihnutie	☐	☐	☐	☐	☐
Kombinované zdravotné postihnutia	☐	☐	☐	☐	☐

26. 11c. V prípade, že príspevok na činnosť pracovného asistenta integračnému podniku bol vhodne zacielený ale nebol využitý, uveďte prečo:

Tento obsah nie je vytvorený ani schválený spoločnosťou Google.

Google Formuláre

Príloha 4 Použité zdroje informácií

1. Export údajov z DB ÚPSVaR k 24.2.2020, vypracovaný na ÚPSVaR pre Objednávateľa pod vedením Mgr. Martina Vida a prevzatý spracovateľom hodnotenia dňa 25.2.2020 od Mgr. Miloslavy Molnárovej (za Objednávateľa)
2. Bořík, V., Ďurica, M., Molnárová, M., Švábová, L. (2015), Hodnotenie čistých efektov absolventskej praxe a podpory pre vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti
3. Caliendo, M., Kopeinig, S. (2005), Some Practical Guidance for the Implementation of Propensity Score Matching, Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit
4. Caliendo, M., Becker, S. (2007), Sensitivity analysis for average treatment effects, The Stata Journal
5. Card, D., Kluve, J., Weber, A. (2015), What Works? A Meta Analysis of Recent Active Labor Market Program Evaluations, Forschungsinstitut zur Zukunft der Arbeit
6. Donato, L., Migliore, M.-C. (2018), Employment effects of vocational training: an evaluation using propensity score matching, *Politica Economica*
7. Hidas, S., Vaľková, K., Harvan, P. (2016) Veľa práce na úradoch práce: Efektivita a účinnosť služieb zamestnanosti, Inštitút finančnej politiky MF SR
8. Jespersen, S., Roland, J., Skipper, M., Skipper, L. (2004) Costs and Benefits of Danish Active Labor Market Programs, Working Paper
9. Leuven, E. & Sianesi, B. (2003): PSMATCH2: Stata module to perform full Mahalanobis and propensity score matching, common support graphing, and covariate imbalance testing. Statistical Software Components S432001, Boston College Department of Economics
10. Michalek, J. (2012) Counterfactual impact evaluation of EU rural development programmes - Propensity Score Matching methodology applied to selected EU Member States, JRC scientific and policy reports
11. Petráš, J. (2017), Kto chce žať, musí siať, Analýza čistých efektov opatrenia RE-PAS, Inštitút sociálnej politiky
12. Petráš, J. (2019). Dočasná práca ako šanca pre znevýhodnených, Analýza čistej účinnosti opatrenia § 50j, Inštitút sociálnej politiky.
13. Rubin, D. B., and N. Thomas (1996): Matching Using Estimated Propensity Scores: Relating Theory to Practice, *Biometrics*, 52, 249–264
14. Smieško, M., Pihulič, M. (2021). Hodnotenia vybraných nástrojov aktívnej politiky trhu práce
15. Štefánik, M., Lubyová, M., Dováľová, G., Karasová, K. (2014). Analýza účinkov nástrojov aktívnej politiky trhu práce
16. Web stránky ÚPSVaR – popisy AOTP, MPSVR SR a ITMS2014+ – informácie o vyzvaniach týkajúcich sa AOTP